

ياخدوسيز كونلر

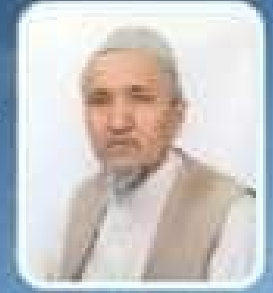
شعر لى قىلمىش

سید سراج الدین قانع

ياخدوسيز كونلر

سید سراج الدین قانع

چاپ بۆلگىسى

پارلاق نۆل (۱۳۸۸)

۱۳۸۸-۱۳۸۹

دۆشمەند وىرلىرى

سید سراج الدین قانع

یاغدوسیز کونلر

تئلنگن اؤزبیکچه شعرلر
(ایکینچی تۇپلم)

کتاب پلگیلری

- تؤپلم نامی: یاغدوسیز کونلر
شاعر: سید سراج الدین قانع
توزه تووچی: دکتور سید محمد عالم لیب
حروفچین: حسین ساییس
باسمه خانه: (امید، مزار شریف)
سان: (۲۰۰) نسخه
چاپ نوبتی: بیرینچی
چاپ ییلی: ۱۴۰۳ قویاش ۲۰۲۴ میلادی

چاپ حقى شاعر اوچون محفوظ دیر.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اهدأ:

بو تۇپلمنى، مېنى يۇقسلىك و يوز تورلى محنت بيلن اولغە يتتيريب
وايه گە يېتكزگن والدينيم روحلريگه ساوغه قيله من.
آته- آنم نينگ روحلرى شاد و ياتگن يېرلرينى اوچماخدن بۇلسين.
س.س. قانع

قيسقه سوانح:

مرحوم سيد شريف خان اؤغلى سيد سراج الدين قانع ۱۳۴۲ يىل فارياب ولايتىگه قره شلى خان چهارباغ ولسواللىگىده بير روحانى عايله ده دنيانگه كېلدى. باشلنغىچ مکتبگه بارمسدن ايلگرى سواد اورگنیش دینی بيلم لر جمله دن: قرآن کریم و چهار کتابنى اؤز عايله سیده، آتەسى و ينگەسى (عمكى سينىنگ عيالى) دن اورگەنىب، كېن خان چهارباغ مکتبىگه اؤقووگه كېردى. سىكيزىنچى صنفگه قدر عالی درجه گه اېگه بؤلگنى سببلى بير مسلكى بورسیه گه تنله نیب، مزار شريف نفت و گاز تخنىكمى گه شامل بؤلدى.

قانع ۱۳۶۳ - يىلده مذکور تخنىكم دن اعلى درجه ده فارغ بؤلېب، شبرغان شھرى افغان گاز تصدىسىگه انجینر اؤرین باسرى حیثیده ایشگه كیره دى. او ۱۳۷۷ - يىل مهاجرتگه يوز قویب پاکستان اؤلکه سى «اتک» شھرى ده تورت يىل مهاجر بؤلە دى. كېن ۱۳۸۱ - يىل اؤلکه گه قیتیب جوزجان ولايتى نفت و گاز مسلكى لیسە سیده اؤقوتوچىلىك وظیفه سیگه كىرىب، همده اؤقیتوچىلىك دن علاوه او جوزجان ولايتى يوكسك بىلیم لر موسسه سیده داخل خدمت محصلی بؤلېب، ۱۳۸۷ - يىل ریاضى و فزىك بولیمیده عالی اؤقوونى توگلب، لىسانس سندنى قولگه كېلتىرگن. او سگیز يىل جوزجان ولايتى تخنىكى و مسلكى بيلم لر آمرى صفتیده ایش بجریب و بو ایش ضمنیده اؤز تحصیلاتینى يوكسلتیریش اوچون پیام نور خلق ارا بيلم يورتینىنگ اداره و مدیریت بولیمى دن ماسترلىك گواھى نامه سینی قولگه كېلتىرگن دیر.

حاضر اېسه جوزجان تخنیکي انستیتوتی نینگ استادی و تدریسی معاونی صفتیده ایش بجریب کېلماقده.

قانع ۱۳۵۵ - ییلدن بیرى درى، اؤزبېک و ترکمن تیللریده شعر یازیب کېلماقده، اونینگ یازگن شعرلری؛ فاریاب، جوزجان، بیدار، یولدوز و گوراش جریدهلریده باسیلیب چیققن دیر. حاضرگچه اونینگ ایکی شعرى توپلمى (پارلاق یوق) اؤزبېک تیلیده ۱۳۸۸ - ییل، و (آینه فراموش میکند: من نه!) ۱۳۹۸ ییل درى تیلیده چاپ بؤلگن.

بو اېسه قانع نینگ اوچینچی شعرى توپلمى دیر که سیز عزیز کتابخوانلر نینگ قؤللرینگیزده قرار تاپگن.

قانع شعر الفباسینی اؤزی نینگ عمک زاده سی پوهنوال استاد دکتور سید محمد عالم لیب دن اورگنگن و ینه بو اثر نینگ توغرسیده هم او کیشی نینگ تقریظلری و نظریه لری آلینگن دیر.

سید سراج الدین قانع شعر ایتیش دن تشقرى اجتماعى و فرهنگى انجمنلرده هم فعال قتنشگن، او قویاش ۱۳۸۵ ییلدن باشلې ۱۴۰۰ ییلگچه جوزجان و بلخ ولایتلریده ظهیرالدین محمد بابر ادبی- فرهنگى انجمنی نینگ باشلیغى و اوشبو انجمن نشریاتی ارگانى بؤلگن «اېزگو توپغو» نشریه سی نینگ باش محررى صفتیده هم خدمت بجرگن دیر.

ياغدوسيز كونلر تۆپلمى حقيده ايگى آغيز سۆز:

هر بير شاعر و يازووجى اوز يارگن اثرينى، كوز قره چيغى دېك اسره شنى ايسته يدى؛ چونكه هر بير نكته يوره ك قانيدن اجره لىب صفحه اوستيگه تامه دى و شو يۇلدن كۇنگوللرگه يۇل تاپه دى و اوندن باشقه لرهم فايده لنه دى.

شونينگ اوچون هيچ بير قلم اېگه سى اوز يره تگن اثرى و ايجاد اېتگن مضمونينى هيچ قچان كوزدن تشله ميدى و اوزيدن اوزاق قيلمه يدى. انه شو سبيلرگه بنا كمينه هم اؤقوتووجى بۇلگنيم اوچون ايسته ديم اوزيم نينگ قنچه مدت لردن بيرى يازگن منظومه لريمنى تۆپله ب، بير كتاب شكليده ترقه تسم، تا شعر و ادب شيدالرى بونده گى بار مضمونلردن فايده لنسه لر.

تۆپلمده گى بار شعرلر تۇغريسيدة حرمتلى استاديميز پوهنوال دكتور سيد محمد عالم لىب اكاديميك و علمى شكلده اوز فكر و ملاحظه لرينى بيلديريب، بو اثرينگ ارزشينى آرتيرگنلر، همده شعرلرينگ (ويراستارليك) توزه تيشى اوچون هم چېكسيز زحمت چېككنلر كه بو بيرده او كيشيگه چين كۇنگولدن اېنگ چقور متندارليگيمنى بيلديريب، اوزون ياش و سعادتلى حيات آرزو قيله من.

استادنينگ ايتگنلرى دېك بو تۆپلمده گى شعرلر قيرق يىل، بلكه اوندن كۇپراق مدت دواميده اولكه ميزده يوز بېرگن تورلى تومن حادثه لر، قيغو- الملر، رنج و محنتلر و اېسدن چيقمس كلفتلرينگ بيانى اگر شاعرانه سوز بيلن ايتگنيميزده عكس صداسى دير.

تۆپلمده كمينه نينگ شاعرليككه ينگى يوز كېلتيرگن كېزليمدن باشله ب، حاضرگى زمانگه قدر يازگن شعرلريم هم كيريتيلگن دير.

ایتیشیم کبره ک که بوندن آلدین هم «پارلاق یؤل» عنوانیده بیر شعرى توپلمیم هجرى ۱۳۸۸ ییل چاپ بؤلیم، شعر علاقه مند لریگه تقدیم ایتیلگن ایدی. بو اثر اېسه اؤزبېک تیلیده ایگینچی منظوم اثر بؤلیم، سیز عزیز و قدرلی شعر و ادب شیدالریگه تقدیم ایتله دی. بو اثرنی تیارلش (یازیش) ده هاریمسدن کمینه گه یاردم بېرگنلری اوچون قدرلی دؤستیمیز استاد محمد حسین ساییس جنابلریگه اؤز منتداریگیمنی بیلدیریب، اولوغ تنگری درگاهیدن اوزون یاش، جان ساغلیک و ادبی فعالیت لریگه کتّه اوستونلیکلر تیلهب قاله میز. بو اثر مالی هزینه سیگه حصه وشگن دؤستیمیز حرمتلی امان الله «مرادی» جنابلریگه هم تشکرلیک بیلدیریب، جان ساغلیک و سعادت آرزو قیله من.

سؤزیم سؤنگیده بو توپلم چاپ بؤلشی نی، کتّه بیر یوتوق بیلیم، اؤز آنه تیلیمگه آز بؤلسه هم قؤلیمدن کپلگنیچه خدمت قیلگنیم اوچون اؤزیمنی بختیار سزیم؛ تنگری تعالی تابوغیدن آرزو قیله من که یورتیمیزگه تینچلیک - آبادانلیک، خلقیمیزگه تینگلیک - ایناغه لیک و مېنگه ایسه موندن بویان هم تیلیم و اېلیمگه خدمت قیلشینی نصیب ایتسین.

چېکسيز حرمتلر بیلن

جوزجان تخنیکى انستیتوتى نینگ استادى

مسلك فهم ماستر سید سراج الدین قانع

جوزجان، شبرغان، قویاش ۱۴۰۲ ه.ق. ۱۴۴۵، م ۲۰۲۴ ییللر.

تقریظ:

قیغولی كونلر نینگ عكس صداسی

شعر – شاعر قلبی نینگ آوازی، حس-تویغولری، سبۆنیچ و قیغولری نینگ اونى بۇلیشى بیلن بیر زمانده، او شاعر نینگ یشه گن دملری و کپچیرگن تون و كونلری، سبۆنیچ و قیغولری نینگ پڑواکی (عكس صداسی) همدیر. چونکه شاعر نینگ انه شو یشه گن دملری، کپچینمه لری، دور و زمان حادثه لری اونینگ ذهنی و حس-تویغولری نینگ شکل نیشیگه سبب بۇله دی و مذکور تویغو و توشونچه لر اېسه نظم رشته سیگه چیزیلگن بدیعی سۆزلر آرقه لی اونینگ قلبی اعماقیدن تشقی دنیاگه انعكاس اېته دی.

کیچیک یاشیدناق منتظم روشده ایگی تیل – فارسچه و اؤزبکچه ده گۆزل شعرلر یازیب کپله یاتگن عزیز اینیم سیدسراج الدین قانع نینگ اوشبو تۆپلمده جایلشگن شعرلری نینگ کؤپچیلیگی هم قیرق بیلدن آشه راق زماندن بویان خلقیمیز نینگ باشیگه کپلگن و هنوز نهاییه سی معلوم بۇلمه گن آغیر و قیغولی كونلر، آیلر و بیللر نینگ عكس صداسی دیر. اونینگ شعرلری نینگ بیر قسمی غنایی شعر عنعنه سیگه موافق تغزل بۇیاغی بیلن بیزه لگن بۇلسه ده، مهم قسمی وطنده جاری بۇلیب کپله یاتگن فاجعه لی وضعیت، خلق باشیگه توشگن و اولردن شاعر نینگ اؤزی هم شو جمعیت نینگ بیر فردی اۇله راق تأثیرلنگن کلفتلر، آغیر و اچینرلی دملرنی عكس اېتتیریشده کؤزگو وظیفه سینی بحریب کپلماقده. قانع شعرلرینی مضمون و محتوا جهتدن آلگنده؛ انه شو نقطه نظرده بهالش ممکن. سۆزیمیز نینگ اثباتی اوچون، بو یېرده بیر نېچه مثال کپلتیریش اؤرینلی بۇلسه کپره ک:

و طنده هر کون اؤلیمدن بۇلک معامله یۇق،
اولوسده بوندن آشیق صبر اېتیشگه حوصله یۇق.

اوروش آنگهسى بىر يان و بىر تامان ويروس،
بولرگه كيم تورهدى قرشى؟ بىر مقابله يۇق.

كون آشه، قيغو-الم اپلىنى ناتوان قىلدى،
بو رنج چېككن اولوس اعتراضىدن گله يۇق.
*

هر حادثه نى كۇريب كۇزىم قان تۇكه دى،
كوكسىم اوزىنى بو يوز بىرىشدىن سۇكه دى،
بختىمىمى قرا ياكه بو اپل آزگنمى؟
دشمن اياغىگه باش قۇيىب تيز چۇكه دى.
*

هر كون بو وطنده جان كېتىپ قان تۇكىلر،
بيچاره اولوس بغرى دمام سۇكىلر،
هر كون يۇقاتىپ عزيز فرزندىنى، آه،
قيغو يوكىدىن بو خلق بۇيى بوكىلر.

خلق حياتيده يوز بېرهديگن اينچلى حادثه لرنى او حقلى روشده نفاق،
اتفاقسىزلىك و پراكندهلىك نتيجهسى دېب بيلهدى، شونىنگ اوچون ملتنى
اتحاد، بىرلشوو و بىردملىككه چقىرهدى:
ملتيم، اۇزگردى دنيا، بىرلشىنگ،
بۇلدى بىرلشگن توانا، بىرلشىنگ!

برچه نگيز بىر يۇل و بىر ارمان سىرى،
جنبش ايلب، سيل آسا بىرلشىنگ.

يۇلىنگىزدن قىترالمس سىزنى ياو،
ابندى قيلمى ذره پروا، بىرلشىنگ...

سید سراج‌الدین قانع شعرلریده عایلووی و اجتماعی و اسلامی اخلاق‌نینگ مهم پارچه‌سی بۇلگن آتە-آنەگە نسبتاً حرمت و محبت موضوعسی، وطن و آنە تیل سبۆگیسی، اوروشگە قرشیلیک و تینچلیک مقتاوی، خاتین-قیزلر حقوقینی حمایه قیلیش کبی موضوعلر هم مهم اؤرین اېگله‌یدی و بدیعی تمثاللر آرقه‌لی گۆزهل افاده‌سینی تاپه‌دی. اولردن ایریم مثاللر کبلیتیریشی بیلن چپکلنه‌میز:

وطنیم، آنە تیلیم همده گۆزهل قیشلاغیم،
سېن اېرورسن بو جهان ایچره سېور توپراغیم.

شمع‌دېک شوق جمالینگده کویرجان ایله تن،
فرقت اؤتی بيله کؤنگیل اوزه کؤپدور داغیم.

راحت جان و مدار دل اېدینگ بیزگه مدام،
سبۆگیلی اؤلکه‌م ایا، قریه‌ی خانچارباغیم.

باغ و گلزار جهان ایچره فراوان کؤردیم،
لېک یؤقدور سېنی‌دېک سیر قیلورگه باغیم...

*

اؤزبېک قیزلری حقیده:

عفتلی، حیالی اؤزبېک قیزلری،
آیگه تېنگ جمالی اؤزبېک قیزلری.

یوره‌گی مصفا کؤک-آسمان کبی،
کدورتدن خالی اؤزبېک قیزلری...

اۋزبېك تىلى حقيده:

اى بويوكلردن نشان اۋزبېك تىلى،
بىزگە سېن-سن عَزّ و شان اۋزبېك تىلى.

سېن بىلن يوز تورلى بويروق بېردىلر،
دهرارا خاقان و خان اۋزبېك تىلى.

سېندە توزدى دورىدە شانلى توزوك،
تيمور صاحبقران، اۋزبېك تىلى.

يازدىلر يىللر بۇيىچە سېن بىلن،
قنچە شعر و داستان اۋزبېك تىلى...

صلح و تىنچلىك حقيده:

تىنچلىكده وطن صحنى چىچكدن تۇلەدى،
بلبل كىبى اېل- اولوس قووانىب كولهدى،
ناتىنچلىگ و اوروش بۇيى قىرقىلسىن-
كىم، اونده اولوس اۋلىب، چىچكلر سۇلهدى.

تىنچلىك بىلە بىرلىك ايكىسى تاپسه ثبات،
بو ايكىسىدن آلكوسىدىر بهره حيات،
هر اۋلكهده گر بۇلمسه صلح و تىنچلىك،
خلقىگە بولر حياتدن يخشى مامت.

شكل و ژانر نقتة نظرىدن قره گنده، اوشبو تۇپلم شعرلىرى تورلى تومن
كۇرىنىشگە اېگه. اولر عروض اۋلچاۋلرىدە يازىلگن ممتاز ادبىيات نىنگ غزل،
مخمس، مثنوى، رباعى، تۇرتلىك كىبى عنعنوى ژانرلىرىنى اۋز اىچىگە آلىشدىن

تشقري، برماق تيزيميگه عايد و زلردهگى شعرلرنى هم قمرهيدى. بو اېسه شاعرنينگ توركي آغزهگى پوايتيك ايجادياتدن الهاملنگن زمانوي اؤزبېك شعرىتىدن هم خبردار اېكنليگى و اوندن الهام منبعى صفتيده آسيغلنگنيدن درك بېرهدى. برماق و زلريده آيتيلگن شعرلرده هم ساده، قوشمه و مركب و زندهگى شعرلرنى اوچرتهيش ممكن:

۱. برماق تيزيميده اؤن بير توركومليك ساده و زندهگى شعر نمونهسى:

بیر عمر اینجیمه‌ی کوتدیم یاغدونی،

دېره‌لر آره‌سیدن کۆز توتیب.

یېتالمه‌ی وصلیگه توریبمن دایم،

فرقتیده کېچه-کوندوز غم یوتیب.

۲. قوشمه و زندهگى شعر نمونهسى:

نې بۇلردى مېنى یۇقلىب كېلسنگ بير يۇل، ۱۲

وصالينگه تۇيسم اېردى، ۸

مېن خسته دل هم مۇل و سۇل. ۸

يوزينگ كۇريب كۇنگليم گلى آچيلردى، ۱۲

بولردن تشقري قانع، فارس شعرىتىده «نيمايى شعر» دېب اتلگن، سينيىق عروضى اؤلچاولرده هم اؤز طبعينى سينهگن و بو سيناودن موفقيت بيلن چيققن. انه شو كىبى شعرلريدن بير مثال قويددهگيچه:

نې دېر بيلسنگ زمان شعرى؟

اېمس بير سېوگيلى دلدارنى سېومك،

ويا بير زلف تارينى خيال ايلب،

اونى سنبلگه اؤخستمك،

باقيب يا بير مجازي عشق يوزيگه،

كۈنگىلىنى اونگە تاپشیرمك،
و كۈزده قینه تیب امید، سېوگی رمزینی كۈرمك،
ویا هم کیم، بیراودن التفات ایستب،
اونینک مدحیکه تیل چوزمک،
تېریب بیر نېچه سۇزنی نظم نینگ موزون تیزیمیگه،
قوییب صفحه اوزه اۇزنی آوونتیرمک...

شوندهی قیلیب، حرمتلی سیدسراج الدین قانع نینگ شعرلی هم ژانرلر
همده تیماتیک و موضوعاتی جهتدن خیلمه-خیل بۇلیب، بدیعیلیک نقطه
نظردن ترقیات نینگ معلوم درجه سیگه کوتریلگن. آیتیلگن سۇزلرنی نظرده
توتگن حالده، شاعر نینگ ایجادي فعالیت جریانیده، ایزچیل مطالعه و
محنت بیلن اۇز شاعرلیک مهارتینی یخشی رواجلنتیرگنلیگیگه امین بۇله میز،
اونگه ساغلیق-سلامتلیک و ینه-ده گۇزهل شعرلر یره تیشده کوچ و قوت و
اولگن موفقیتلر تیلب قالد میز.

پوهنوال دکتور سیدمحمد عالم لیب

انقره/تورکیه، هـ. شمسی ۱۴۰۱-ییل ۱۴ حوت/اسفند

(میلادی ۲۰۲۳-ییل ۵ مارچ)

فهرستلر

۰	غزل لر
۱	ياشيرين راز
۲	ياشيرون درد
۳	تارتيش و جنگ
۴	سپوگي كمالى
۶	ناچار اپل
۷	عشق استخاره سى
۹	مهر بولاغى
۱۱	وطن اوچون
۱۴	برداش سيز كۇنگيل
۱۶	كوز اورگن بهار
۱۷	زمان رمزى
۱۸	قيسقه عمر
۱۹	آنه مهرى
۲۰	ايچكى تويغو
۲۲	امكان سيز هييت
۲۳	يلدا كېچه سى
۲۵	اۋقيتوۋچى وصفى
۲۶	آغير وبال
۲۷	اپزگو موسم
۲۸	قووانچ سيز كۇنگيل
۳۰	معنويت بابى
۳۲	كۇنگيل دردى
۳۳	وفا رسمى

- ۳۴..... ساغينچ
- ۳۵..... وصال داروسى
- ۳۶..... وصل باغى
- ۳۷..... ھىجانلى ھييت
- ۳۹..... بېرەم قىباسى
- ۴۰..... تمكىنلى عشق
- ۴۱..... ويران كۈنگىل
- ۴۳..... وصال عھدى
- ۴۴..... بېرلشوو
- ۴۶..... ھييت ليك
- ۴۷..... ماتم اوچاغى مېھنيم
- ۴۹..... رمضان فضىلتى
- ۵۰..... كۈنگلېم
- ۵۲..... آنە تىلى حقىدە
- ۵۴..... قىلە كېتمنگ
- ۵۵..... بخت قرماغى
- ۵۶..... الداوچى آچون
- ۵۷..... كېلىشگن قامت
- ۵۸..... آر تىب بارەدى
- ۵۹..... نوگونلى يورەك
- ۶۱..... بېلمەدېك
- ۶۲..... خلم نىنگ تىلبە شمالى
- ۶۳..... باش ياغەدى
- ۶۴..... قانى ققشەگن يورەك
- ۶۵..... قىغو اوچاغى
- ۶۶..... كۈكلم ساوغەسى

- ۶۷.....كۆككە تېنگ اېستك
- ۶۸.....طبيعت قۇزغالانى
- ۷۰.....كۈنگىل تىلەگى
- ۷۲.....سېوگى توزاغى
- ۷۳.....ايلگىدىن
- ۷۵.....آنە تىلیم قدرى
- ۷۷.....قۇشچنار
- ۷۹.....مېنگلى دوداغ
- ۸۱.....مصیبت تاشى
- ۸۳.....سېوگى تۇلقونى
- ۸۵.....كۈنگىل آوچىسى
- ۸۷.....قىسقە تىرىكلىك
- ۸۸.....تىرىكلىك تۇقماغى
- ۸۹.....مىمنە سوگىدە
- ۹۰.....اېسكى ياره
- ۹۱.....خرابه وطن
- ۹۳.....تويغو شهپرى
- ۹۴.....قىغولى باش
- ۹۵.....چىدم سايەسى
- ۹۶.....آنە وصفى
- ۹۷.....اۋىلمە
- ۹۸.....محبت شعلەسى
- ۹۹.....يشنەسىن!
- ۱۰۰.....بىر يۇقلەسنگ
- ۱۰۲.....مهمانلىك

- ۱۰۴ قۇۋانچ آوازى
- ۱۰۶ طراوت سازى
- ۱۰۸ اولوغ بابام
- ۱۰۹ اېركىنلىك
- ۱۱۱ گلشن اېشىگى
- ۱۱۳ ياشلى كۆز
- ۱۱۴ عزيز اۈلكم
- ۱۱۶ زلف توزاغى
- ۱۱۷ صدقه
- ۱۱۹ مھر تۇلقونى
- ۱۲۱ اولوغ كېنگىش
- ۱۲۲ كۆكلم ارمغانى
- ۱۲۳ آنه يورت
- ۱۲۴ پولسىزلىك
- ۱۲۵ اۈزبېكستان وصفىگه
- ۱۲۷ آنه يورت
- ۱۲۸ قالىشمس
- ۱۳۰ اۈزبېك تىلى
- ۱۳۲ نوایى نى يادلب
- ۱۳۵ اۈزبېك تىلىگه رسمى مقام
- ۱۳۷ اۋقیتوۋچى
- ۱۳۹ اويده قالىنگلر
- ۱۴۱ سيلاو
- ۱۴۲ قهرهتان قىش
- ۱۴۴ اندخويىم، جرمىنگ نىمه؟
- ۱۴۶ حیات و اولىم

- ۱۴۸ رحم سيزليك توزومى
- ۱۴۹ قصيده لر
- ۱۵۰ شعر اقليمى نينگ سلطانى
- ۱۵۳ معنويت دفترى
- ۱۵۶ مخمسلر
- ۱۵۷ طبيعى آفت
- ۱۵۹ من نپتهى
- ۱۶۱ اوخشه مس
- ۱۶۳ قالديمو؟
- ۱۶۵ تخميس
- ۱۶۷ رباعى لر
- ۱۸۶ مثنوى لر
- ۱۸۷ حضرت نوایى و بابر نينگ توغيلگن ييل لرى اوچون:
- ۱۸۹ قرآن شعاريميز
- ۱۹۰ تورک اېلى نينگ قانى بير:
- ۱۹۳ آق شعرلر
- ۱۹۴ قربان بيره مى
- ۱۹۵ اولوسيمگه نيچه آغيز سؤز
- ۱۹۶ زمان شعرى
- ۱۹۸ هييت
- ۱۹۹ ايشانچ
- ۲۰۰ ايستک اېلديزى
- ۲۰۱ ايزغيرين ساووق
- ۲۰۲ بخت يولدوزلرى
- ۲۰۳ برماق وزنى

- ۲۰۴ بختسيزليک
- ۲۰۵ ياغدوسيز كونلر
- ۲۰۷ شانلى احتفال
- ۲۰۹ مدنيت شهري
- ۲۱۱ شهيدلر بهارى
- ۲۱۲ دوستليک آوازي
- ۲۱۳ مهمانيم
- ۲۱۴ وطنيم - افغانستان
- ۲۱۶ ينگى كۆكلم اوچون
- ۲۱۸ سېوگى بشارتى
- ۲۱۹ اۋزبېك تىلى
- ۲۲۱ يۇقمە كىسلىك
- ۲۲۳ مرثيه
- ۲۲۴ آغىر مصيبت
- ۲۲۷ قراو باسگن گۈللر
- ۲۲۹ آغۇ قوشىلگن آش
- ۲۳۰ كۆكسى بريان
- ۲۳۱ درد اوستيگە توگىن
- ۲۳۳ قيش عذابى
- ۲۳۴ قىغو- غم كوچى
- ۲۳۵ اۋسىم موسمى
- ۲۳۶ قوروقچىلىك
- ۲۳۸ هجران تونى
- ۲۳۹ زمان استبدادى
- ۲۴۰ ايچكوير انسان
- ۲۴۱ يۇقسىللىك دردى

۲۴۳	هييت
۲۴۵	قىنب تاشگن ستم
۲۴۶	دردلى ترانه
۲۴۷	اۇقیتووچى
۲۴۸	تۇرتلىكلر

تېنگرى تعالى حمدى

بسم الله الرحمن الرحيم،
آتینگ اپرور قادر و حى و قديم.
هم بيريسى دير احد ذوالجلال،
كيم، سېنى وصف ايلسه تاپكى كمال.
پاك آتینگ بيرته سى رحمان اپرور،
ذات صفاتینگ بارى سبحان اپرور.
لايق مينگ حمد ثنا سېن اۋزینگ،
خالق بو عرض و سما سېن اۋزینگ.
وصفينگ ادا ابتگهلى تيل بېر منگه،
تيلنى كوچيتيرگوچى اېل بېر منگه.
لطف اېت اۋزینگ، آنه تيليم يشنه سين،
ملكينى اسراوچى، اېليم يشنه سين.
قىلگين اۋزینگ مدحينگه گويا تيليم،
لطف و كرم بيرله بغيشله بيليم.
ايله بيليم بابيده دانا، اېليم،
طاعتینگ اېتمككه توانا اېليم.
رحم اېتیب احواليگه يا رېنا،
لطف اېله مرحمتینگ ايله عطا.
برچه اولوس شاد بۇليب يشنه سين،
مملكت آباد بۇليب يشنه سين.
قانع محزون نى هم شاد قىل،
قىغو - الم قىديدن آزاد قىل.

۱۴۰۲/۱۲/۲۷

هزج مئمن مكفوف محذوف:
(مفعولُ مفاعيلُ مفاعيلُ فعولن)

ياشيرين راز

دلدار كېتىب، دلده اونينگ نازى قالىيدير،
كوزيم اوييده عشوهي طئازى قالىيدير.

مېن بېرله ايدى دايم اونينگ راز و نيازى،
او قىلدى سفر، كۈنگليم ارا رازى قالىيدير.

كۈرگچ مېنى او آي شاشىليب ياپدى يوزىنى،
رۇمالى توشىب، باشده سراندازى قالىيدير.

او وصى بهارىنى نصيب اېتمەدى بيزگە،
هجرانى نينگ اورتا وچى ايسيق يازى قالىيدير.

اوسروك كۈزى صيد اېندى كۈنگيل كفتيرين، اېندى،
باقمس مېنگە فكرىمده او شهبازى قالىيدير.

كۈپ چېكىدى اونينگ هجرىده دل «گره» «نوا» سين،
بېر كويلمه گن كۈييده «شهنازى» قالىيدير.

او آي اۋتېب كېندى قىليب ناز و ادالر،
اۋزى كېتىب اېسىمده او كوش نازى قالىيدير.

هر نېچه كه دوران غميدن چېكىدينگ الم كۈپ،
قانع، چيده گيل، كۈپى اۋتېب آزى قالىيدير.

رمل مٹمن محذوف:

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

نوایی غزلیگہ نظیرہ:

یاشیرون درد

مونچہ کہ، جسمینی زار و ناتوان اپتگہی فراق،
کونسه بین رنگ و رُخیمنی زعفران اپتگہی فراق.

دمبدم قیغو اؤتیگہ یاندیریب مین خستہنی،
نازنینیم یادیدہ بغریمنی قان اپتگہی فراق.

عمر بؤیی کوبدیریب گلچہرہ دلبر یادیدہ،
هر دمی قان یبغله تیب اشکیم روان اپتگہی فراق.

تابکی ایلهب چیدم تارتهی جدالیق دردینی،
عاقبت بو راست قدیمنی کمان اپتگہی فراق.

ایرو توشدیم سرو بؤیلی دلبر طنازدن،
سبوگیلیمنی تا قچان کؤزدن نہان اپتگہی فراق؟

وصلیگہ بیتمکنی ایسترمن اوغان تابوغیدن،
یوقسه احوالیمنی کون-کوندن یامان اپتگہی فراق.

یاشورون دردینگ یازیب اؤلتیرمه قانع صفحہ گہ ،
زعفرانی چہرہ بیرلہ خود عیان اپتگہی فراق.

۱۴۰۱/۰۳/۱۳

رمل مئمن مخبون محذوف:
(فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)

تارتيش و جنگ

بو وطن اهلى باشيدن توپه لنگ كۇپ اۇتگن،
ياو بيلن اۇرتەسىدە تارتيش و جنگ كۇپ اۇتگن.

نېچە يىل لىر يره لندى اولوسىمىز قلبى،
هر بىرى كۇكره گيدن تير و خدنگ كۇپ اۇتگن.

كۇچە-كۇيى يىقىلىب بۇلدى بوتون ويرانە،
خلق باشيدن اۇق و تۇپ و تفنگ كۇپ اۇتگن.

اۇلكەنى اسرەش اوچون باسەمە چيلر نىنگ قۇلدىن،
قنچە برنا يىگيت-اسلان و پلنگ، كۇپ اۇتگن.

باشين ايلەب صدقە ابرك سېورلىك بىرلە،
جانيدن واز كېچىب، آياغى يلنگ كۇپ اۇتگن.

بىلمەدەيم، اېندى بو اېل قىسمى قندەى بۇلگەى؟
باغلىنىب آرقەسىگە قۇلى ترنگ كۇپ اۇتگن.

بونچەلر اۋىلمە، كۇنگىل، كە زمان آشوبى،
ظلم و بېداد اېتىب رنك-بە رنك كۇپ اۇتگن.

۱۴۰۱/۰۳/۲۰ شىرغان

خفیف مسدس محذوف:
(فاعلاتن مفاعلن فعلن)

سپوگی کمالی

یورگه من یارنینگ خیالی بیلن،
تورگه من مهری نینگ مجالی بیلن.

کېچهلر یاغدوگه او ییم تۇله دیر،
کوندوزی هم او آی جمالی بیلن.

مېنگه کۆپ التفات کۆرگوزدی،
سپوگی و مهری نینگ کمالی بیلن.

قۇیدی مرهم یرەلی جسمیمگه ،
تون کېچه یاشورون، وصالی بیلن.

توتدی کۆزیم قراچیغیده اۋرین ،
لبدەگی ایکی قاره خالی بیلن.

ناگهان باقدیم او تامان تیکلەب،
یاپدی یوز، باشیدهگی شالی بیلن.

دېدیم: ای آی یوزینگی آچ کۆره یین،
دېدی: سیلکیب اۋریب رومالی بیلن.

نېگه تیکلهب یوزیم گه باقدینگیز:
اویله کیم آوچیلر قورالی بیلن.

سېوگیلیم، چون غضبله نیب قره دی،
مېن سریگه کۆزی مرالی بیلن.

او زمان حسنیگه نظر سالدیم،
یوره گیم قلتیره ب سوالی بیلن.

قیلمه قانع او آی نی آزرده،
توتیلر هر کیم اوز وبالی بیلن.

۱۴۰۱ بییل، سنبله آیی ۴.

مضارع مثنى اءرب مكفوف محذوف:
(مفعولُ فاعلاتُ مفاعيلُ فاعلن)

ناچار ابل

اېكاش! آچونده خاطرې بېمار بۇلمسه،
ظلم و ستم نېنگ اېلگېدن افكار بۇلمسه.

غم يوتمه غنيم قۇلېدن هېچ بېر كېشى،
قان تۇكمسه كۇزېدن و، خونبار بۇلمسه.

يۇل آلمسه اولوس دليگه قيغو لشكرى،
كۇنگلى تومن المگه گرفتار بۇلمسه.

ياندې اوروش آلاويگه بو اۇلكه بايلىگى،
شو ايسته گيم، كه باشقه او تكرر بۇلمسه.

اېلگه ستم قىلووچىلر آشدى اۇز حدى دن،
يارب! اولرنى يېنگوچى كرار بۇلمسه.

اېل چاره سىزليگىنى كۇريب اېتكوم آرزو،
موندىن آشيق وطن اېلى ناچار بۇلمسه.

قانع، زمانه جورى قىليب دير سېنى ملول،
نېتكونگ، دلىنگدن اۇزگچه غمخوار بۇلمسه.

۱۴۰۱/۰۶/۰۴

مجتث مئمن مخبون مقطوع:
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن)

عشق استخارهسى

كۈنگىل نىنگ اوزگەلى اوندن اميد، چارهسى يۇق،
قىلرگە اۈزنى وفا كۈبيدن، كنارهسى يۇق.

كۈزىم، هميشه باقر باغ خۇسنىگە تىكىلىپ،
نى چونكە باشقه سارى هېچگە نظارهسى يۇق.

ختن غزالى توتە آلمەگى اونىنگ اۋرنىن،
كۈزى قراسيدېك، آهو كۈزىدە قارهسى يۇق.

دېدىم: او آىگە باقىپ، مېنگە بېر شمارهنگى،
كولىم سىرەب دېدى او: تىلفونىم شمارهسى يۇق.

دېدىم: بو سېوگىنى تاكى توتەى نھان اېلدىن،
دېدى كە: سېوگىدە پنهان و آشكارهسى يۇق.

دېدیم: محبتینگ اۋتیدە اۋرتەدى جانیم،
دېدى: بۇلامەگى عاشق اوکیم، شرارەسى يۇق.

دېدیم: فراق تونى دیر بوگون مېنینگ رۇزیم،
دېدى: شودیر کونى هرکیم که مه پارهسى يۇق.

دېدیم که: وصلینگگە يۇل بېرمەگىل رقیبیمگە،
مېنینگدېک هجر اۋقیدن کۆکرهگیدە يارهسى يۇق.

سۇزیم نهایتیدە سېوگیلیم قولاغیگە،
دېدیم که: قانع نینگ عشقینگدە استخارهسى يۇق.

۱۴۰۱/۰۵/۲۸

مضارع مثنى اخرب:

مفعولُ فاعلاتن مفعولُ فاعلاتن

استاد سيد محمدعالم لبيب نينگ غزلريگه نظيره:

مهر بولاغى

عشق آچونیده بۇلديم، اېلگه فسانه سېن سيز،
يابان سرى يۇل آلدیم، باشلب ترانه سېن سيز.

وصلينگدن ايرو توشگچ، اؤرتندی جسم و جانيم،
فرقت آلاوى ايچره كۆپ يانه - يانه، سېن سيز.

خوشليگ - سرور، قاچگن طبعيم سرشتيدن چون،
كۇنگليم قووانچيگه يۇق اصلا بهانه سېن سيز.

طبعيمگه عيش بزمى هم بېرمگه ي طرب كيم،
ياقمس قولاققه هرگز چنگ و چغانه سېن سيز.

همدم مېنگه خيالينگ، ايستك مېنگه وصالينگ،
كويلنمس و يازيلمس شعر و ترانه سېن سيز.

قيغو-المگه چۇمگن كۇنگيل فراقينگ ايچره
كوندوز تينيم يۇقاتگن، اويغو شاننه سېن سيز.

سېوگى توزاغيگه تا كۇنگيل قوشى ايليندى،
باشقه تامان بۇلالمس، اوچيب روانه سين سيز.

چنقاق کۈنگیلنی قاندير مهرینگ زلايدن کيم،
هجرینگده قالمه سين او بی آب و دانه سېن سيز.

هجران تونیده بیغلب گر چېکسم آه و ناله،
يامغیر یاغیب چاقین هم تارتر زبانه سېن سيز،

قۈیدی فراق دردی قلیمگه تورلی یاره،
رنج و الم اۋقیگه ایلب نشانه سېن سيز.

درویشلیک سېنینگ-له، دیر شاهلیکدن آرتیق،
هجرینگده کۈزگه کیرمس قصر شهانه سېن سيز.

تاپمهی کۈنگیل وصالینگ اونگه قووانچ قیده،
نی شادمانلیگی بار، نی شادیانه سېن سيز.

اوشبو غزلی قانع یازدی سېنگه بغیشلب،
یۋق ابرسه کویلنورمی بو عاشقانه سېن سيز.

شبرغان ۱۴۰۱/۰۴/۲۴

جديد مسدس مخبون:
(فعلاتن فعلاتن مفاعيلن)

وطن اوچون

كۈزلريمدن آقەدى قان، وطن اوچون،
يورەگيم قيغوگە چۈمگان، وطن اوچون.

بۇلدى ياوگە اياغ آستى، اولوس بوگون،
همە دير زار و پريشان، وطن اوچون.

ينه ياونينگ هدفى شوم، دلى قرا،
برچەنى اپنگوسى گريان، وطن اوچون.

كېلدى و كېتدى نېچە باش، بو اۈلكەگە،
بۇلمەدى هېچ بىرى درمان، وطن اوچون.

اېلسپور اپرك تيلرلر، قيام اېتيب،
كۈكسىنى ايلهدى قلقان، وطن اوچون.

رزم ميدانى سرى يۇل آليب ينه،
اېتدى هم جانينى قربان، وطن اوچون.

كېلەدى قانع ايشينگ اۈنگ، گر ايلهسنگ،
خدمت حقينى سن هرآن، وطن اوچون.

۱۴۰۱/۰۹/۰۴

عریض مئمن سالم:
(مفاعیلن فعولن مفاعیلن فعولن)

وطن احوالی

وطن دردیده بۇلگن، مهاجر بغری بریان،
وطن احوالی قیلگن اولوس کۈنگلینی ویران.

تۈکیلیدی قنچه قانلر بو تۇغریده، تۈکیلیدی -
بوتون ابل کۈزیدن یاش بۇلیب زار و پریشان.

بوگون ابلباشی اصلا اېمس فکر وطنده،
وطنده قالمەدی بیر اولوس سېوگوچی انسان.

قالیب دیر اۈلکه خلقی، قرا ظلمت ایچیده،
قان آقیب کۈزلریدن، یوتر هر لحظهده قان.

همه یېغلب تون و کون اېتر بو التجانی،
کۈترسین بو تۈزومنی اولوس باشیدن اۋغان.

پریشانلیکدن اۋزگه کۈروم یۇق بو وطنده،
اېلی نینگ کۈنگلی دایم، پریشان دیر پریشان.

أُمّيديم تنگريدن دير فراغتليک اېلیمگه،
فراغتليکدن اؤزگه يۇق اېل درديگه درمان.

يورەگ قيغوغه چۇمگن، كؤزيمگه كېلمس اويقو
اؤچيبدير كؤزدن اويقو بۇليب هر لحظه گريان.

وطنگه تا ييگيتلر، يۇقاتدى جا ييگيتلر،
نېچە برنا ييگيتلر بۇليب آواره هريان.

يازهى قانع بو غمنى، آليب قۇلگه قلمنى،
قلم دير عاجز اوندن، اېرور غملر فراوان.

۱۴۰۱/۰۹/۱۱

عریض مٹمن مقبوض:
(مفاعیلن فعولن مفاعیلن فعولن)

برداش سیز کۈنگیل

وطندن ایرو کیمسه، کۈزیدن آقیزر یاش،
وطننی سبۈگۈچیلر، یۈلیده بېرگوسی باش.

کیشی وطن یۈلیده گر اۋتسه خانماندن،
اونی سبۈرلر حدسیز، همیشه قوم و قرداش.

اولوس غمیده بۈلگن بیگیت بیلینگ که اصلا،
اونوتمهگی اپلینی، باشیگه یاغسه هم تاش.

کیم اۋز مقامین آسره ب یېمهسه ابل غمینی،
اونی کۈزیگه ایلمس، ابل ایچره قَرّی و یاش.

اولوسنی قوتقزیشگه چپاۋچیلر قۈلیدن،
بو یورتیمیز باشیگه کبرهک بیر ایچکۈیر باش.

اپزیلدی کۈپ یورهکلر ستمچیلر قۈلیدن،
تحمل اپتگهلی یۈق کۈنگیلده ذره برداش.

بو نې كوريم كه تارتر ستمنى بېنوا اېل،
كېتیب ایشی قۇلیدن، هم آغزیدن باریب آش.

بو خلق سرنوشتی، نې بۇلگیدیر وطنده،
كه سورسه دور و داوړوغ، نېچه تالانچی اوباش؟

يازیشده قانع غمنی، گواه آلیب قلمنی،
یؤره گده گی المنی، اولوسگه ایله دیم فاش.

۱۴۰۱/۰۹/۱۸

مشاکل مٹمن محذوف:
(فاعلاتن فعولن فاعلاتن فعولن)

کوز اورگن بہار

مہن ساری بیر قرہب قوی، ای یوزی گل نگاریم،
مونچہ قیلمه جفانی، مہنگہ سبویملی یاریم.

سہندہ کورمہی وفانی، قالمہدی صبر مہندہ،
وعدهده تورمہی آلدینگ، دلدهگی بار قراریم.

کہچدی یؤلینگده عمریم، آرزوگہ اپتہ آلمہی،
قنچہ بپرہی قؤلینگگہ؟ اپتگیل، اختیاریم!

مینگیگ ابرین و قاشینگ، یادیدہ خستہ کؤنگلیم -
تونده هلال ایستر، مہوش گلعداریم.

اؤرتہدی ہجر اؤتیدہ، بو تن ناتوانیم،
آہ توتونی بیلہ چون، کؤککہ چیققن شراریم.

مہنگہ دیر یار وصلی، عزت و شان و شوکت،
ہم ابرور عشق یؤلیدہ، اپنگ بویوک اعتباریم.

کہچہلر تانگہ تیگرو، کؤزدن اویقو اوچیب دیر،
قانع قیتیب کہلرمی، دہب کؤز اورگن بہاریم.

۱۴۰۱/۰۹/۲۵

هزج مئمن اخرب:
(مفعولُ مفاعيلن مفعولُ مفاعيلن)

زمان رمزی

تا سېوگیلی دلبردین بو ینگى خبر کېلدى،
کۈنگلیم گه مدار آرتیب، طبعیم گه اثر کېلدى.

سېوگیم سېنى ای عاشق، دېدى مېنگه اول مهر،
تون کېچه حضوریم گه گویا که قمر کېلدى.

هجران کېچه سى اۋتدى قیغونى اونوت اپندی،
وصل آقشامى یوزلندی، او نور بصر کېلدى.

فرقت غمیده اۋتمس عاشق کېچه سى قیتیب،
تائیرلی بو حالت گه او آه سحر کېلدى.

کۈردى و رقیب ایتدی: ینگى خبرینگ قوتلوق،
کۈنگلیم گه بو قوتلاودین، یوز خوف و خطر کېلدى.

اۋزگردى آچون دورى لیک آزمهدى اېسكى عشق،
بو باغ درختیگه، یوز تورلی ثمر کېلدى.

سېن، سېوگی-محبتدن امیدینگ اوزه کۈرمه،
نېگه که، زمان رمزی کون اۋته بتر کېلدى.

۱۴۰۱/۰۴/۱۰

سریع مسدس مطوی مکشوف:
(مفتعلن مفتعلن فاعلن)

قیسقه عمر

سپوگی-محبتگه اینانماق کبرهک،
یار وفاسیگه تیهنماق کبرهک.

سپوگیلی وصلیگه اپریشمک اوچون،
انچه فراق اوئیده یانماق کبرهک.

واز کچیب قیغولی بیغناقدن،
عیش و طرب بزمیگه یانماق کبرهک

یارنینگ آی دپک یوزیگه کپچقورون،
یخشی باقیب، بیر یوله قانماق کبرهک.

دپدی کؤنگیل عمر بؤیی قیسقه دیر،
شاد یشهب مونده، قووانماق کبرهک

۱۴۰۱/۰۳/۰۸

رمل مئمن محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

آنه مهري

مېنگه قىلگن خذمتىنگىز آنه جان يادىمده دىر،
مهر بىرله شفقتىنگىز آنه جان يادىمده دىر.

چىقمه گى اصلا اېسىمدن بېرگن اۋگىتلىرىنگىز،
پندىنگىز-نصىحتىنگىز آنه جان يادىمده دىر.

سېودىنگىز ارداقله دىنگىز مهر و شفقتلىرى بىلن،
لطفىنگىز، مرحمتىنگىز آنه جان يادىمده دىر.

تانگه تېگرو كېچەلر كۈز يۈمە دىنگىز مېن اوچون،
بار چېككن زحمتىنگىز آنه جان يادىمده دىر.

روحىنگىز شاد اۋلسىن و مسكىنىنگىز اوچماخ ارا،
پاك اېردى نىتېنگىز، آنه جان يادىمده دىر.

اۋرگە تىب لطف و محبت رمزىنى مېن خستەگە،
مهر بىرله الفتىنگىز آنه جان يادىمده دىر.

چىقمه گى قانع قولاغىدن اۋگىتلى سۈزىنگىز،
هم آسىغلى فكتىنگىز، آنه جان يادىمده دىر.

هزج مئمن سالم:
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)

ایچکی تویغو

وطنده، کون سهین ابل باشیگه مینگ تورلی قیغو دیر،
یاروغ کون حالتی هجران تونیدن هم قرانغو دیر.

بۇغیزده آرزو - ایستکلر توگیلگن ایته آلمس دن،
یورهک هر بورچگیده غمگه چومگن، ایچکی تویغو دیر.

قوریتدی شوم ایاق یاولر، یوق و بار بو ملت نینگ،
چېکیب محنت کېچه - کوندوز بېمیش اوقتی، آغو دیر.

وطنداشیم قورومس اوشبو حالتده کۆزینگ یاشی،
دېمک، سیل آستیده تاشگه قوشیلگن پاک اینجو دیر.

یاغر تورلی مصیبت خلقیمیز باشیگه هر یاندن،
بیراق تقدیریگه بیلهم یازیق می رنج منگو دیر؟

ستم بير يان، مصيبت بير طرف بيداد ايتماقده،
توشونمسدين نېگه بير قنچه نينگ كوزيده اويقو دير؟

توشيب اېل سرنوشتى نېچه بير الداوچى قۇليگه،
اولر نينگ ايشلرى خدعه، قرارى بيزگه او - بو دير.

المى كېچه ديغورى كېچيب، پارلر قوياش آخر،
قراغونينگ دوامى قنچه بۇلسه، تانگگه تيگرو دير.

تورينگ، اى ملتيم! اويقوده ياتمهنگ، قوزغه لينگ هريان،
سؤزيم گر بيلسنگيزلر سيزگه اوگيت همده اورغو دير.

شبرغان ۱۴۰۳/۰۴/۰۳

رمل مٹمن محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

امکان سیز هییت

عید قربان کبلی، قربان ایتگودبک جان بیزده یوق،
قیلگه لی جاننی فدا یولیگه، جانان بیزده یوق.

آلدیلر تارتیب قؤلیمیزدن بوتون امکانیمیز،
اېندی صرف و خرچ اېتیشگه قُرب و امکان بیزده یوق.

نی معاش اجرا اېتیلدی، نېده حق الزحمه میز،
بو هییتده اونچه لیک، آقچه فراوان بیزده یوق.

بیر طرف ایسیق هوا و بیر تامان نادارلیک،
باشقه عیدلر سېنگری کؤپ اونچه مهمان بیزده یوق.

گرچه عید ایامی اېرمیش شادمانلیک کونلری،
کبلی بیرهم، شادمانلیک لېک بو آن بیزده یوق.

دؤستلیک اؤزگردی، مېر اؤلدی مرؤت قیلدی کؤچ،
شو سبب، بیر ایچکویر یار قدردان بیزده یوق.

سؤن بؤیین قانع بؤلېب تقدیر ایشیگه ای کؤنگیل،
چون بو یۆلده صبر اېتیشدن اؤزگه امکان بیزده یوق.

۱۴۰۲/۰۴/۰۸ قربان هییتی نینگ ایکینجی کونی

رمل مئمن محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

يلدا كېچەسى

كېلدى حاليم سۇرگەلى دلدار يلدا كېچەسى،
بۇلدىم اوندىن اسرو منتدار يلدا كېچەسى.

يخشى كيم يۇلىدە تورگنلر كېلىشىن بيلمەدى،
يۇقسە بۇلگەيدى كېلىش دشوار، يلدا كېچەسى.

آى يۇزى نىنگ ياغدوسيدىن يېر يوزى تاپدى ياروغ،
هم قدوميدىن تاپيب انوار، يلدا كېچەسى.

بو زمان يلدا تونيدىن هم قرا دير اپل كونى،
بۇلگوسى دير آن لره تېمار، يلدا كېچەسى.

باشيميزدىن اۋتدى-كېچدى قنچەلر يلدا تونى،
لېك بيزنى اپتمەدى سرشار، يلدا كېچەسى.

ايستەديم دلدار بىرلە بزم برپا ايلەمك،

قورگەلى بېردى اجازت يار، يلدا كېچەسى.

لطف اېتیب كورستدی قیزغین مېهر مېنگه او قویاش،
رشك اؤتیده اؤرتهدی اغیار، یلدا كېچه سی.

بار و یوقیم صرف یؤلینگده دېدیم ای نازنین،
دېدی: اېتمنگ مونچهلر ایثار، یلدا كېچه سی.

یار وصلی، قیش تونی، هم سېوگی بزمی برقرار-
بؤلسه، کیفیّت تاپر بسیار، یلدا كېچه سی.

بیرله شیب محفل توزرلر بو كېچه دارا اولوس،
لېك قیغوگه چؤمر نادار، یلدا كېچه سی.

یازدی قانع بو غزلنی مملکت اهلی اوچون ،
تانگه تېگرو اؤلتیریپ بېدار، یلدا كېچه سی.

۱۴۰۲/۰۹/۳۰

كامل مئمن سالم:
(متفاعلن متفاعلن متفاعلن)

اۇقیتووچى وصفى

اۇقیتووچى بیره مى دیر بوگون باشیگه ساچیلسه زر اریزىگه،
نه فقط باشیگه ساچیلسه زر، قدمیگه هم گهر اریزىگه.

ینگى نسل تربیه سی اوچون چېكر انچه محنت و رنج لر،
اونگه هر نېچه كه بېریلسه شان و شرفله عز و فر اریزىگه.

آچیلور كۇنگیل كلماتیدن، ادب اۇرگنیب حرکاتیدن،
اونینگ اېزگو آت و صفاتیدن همه بۇلسه باخبر اریزىگه.

بیلیم و ادب یۇلیگه قدم قۇییب اېتدی جهلنى منهدم،
اۇقیتووچى وصفیگه گر قلم چېكیب اېتسه خلق اثر اریزىگه.

قلمیدن اینجو ساچیب قیلور بیلیم و ادب سبقین بیان،
شو سببلى هر سۇزینی اونینگ، اته سم بال و شکر اریزىگه.

اېتهى اېزگو نیت ايله بیان اۇقیتووچى وصفینی شعرده،
نېگه کیم بو ذات شریف نینگ یۇلیگه ساچیش دُر اریزىگه.

ادب و هنر اېگه سی دیر او سېنگه كۇرستووچى ادب یۇلین،
شو اوچون دېگوم كه همیشه مېن، هنر اهلیگه هنر اریزىگه.

رجز مئمن مطوی مخبون:
(مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن)

آغیر وبال

كېلدى ھييت، ايناغەر، لېك بېر ابزگو حال يۇق،
چون طرب اھلى بزميدە مطرب خوش مقال يۇق.

اۈلكەمىز اېلى غم يوتر فقر قوشىنى جوريدن،
آغزىدە آشى قالمەدى، حرفە و اشتغال يۇق.

ھر نفس اۋرتە نور كۈنگىل، ياس النگەسى ارا،
شاد گېزىشگە بىز اوچون ھېچ كوچ و مجال يۇق.

قيغونى ايچگە يوتدېك و آچدى كۈنگىلگە يارەر،
ھېچ كىشىدە، بىلسنگىز، طاقت عرض حال يۇق.

مەر و محبت اېل ارا بار ايدى ھر ھييتدە، لېك،
اېندى اوشە بورونغى دېك بۈلگۈسى احتمال يۇق.

مىلى، چىدە يلىك، اي گۈزەل؛ كېچگۈسى دۈر ظلمى ھم
عاشق دل شكستە نىنگ خاطرېدە ملال يۇق.

اۋىلمە، قانع، او صنم عشقىنى ترك قىلگەلى،
نېگە كە سېوگى رسميدە بوندن آغیر وبال يۇق.

اندخوى، ۱۴۰۱/۰۴/۱۸

رمل مئمن محذوف:

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

نوایی غزلیگه نظیره

اېزگو موسم

اېسدى چون كۆكلم بېلى، قيش بېرله قىلدىك خىرباد،
قۇلگه آلدیم وصفینی يازمك اوچون ياشیل مِداد.

چون بهار ایامی كۇنگیگه بغیشلر تازهلیك،
كىمكه گل سیريگه چيقسه، خاطرى تاپگه ی گشاد.

بۇستان صحنیده هر ياندن پرى لر جلوهسى،
كۇپ تماشا قیلگولیکدير كيم قیلور كۇنگیلنى شاد.

گلشن ایچره سرو قدلرنینگ خرامان بۇلماغی،
اوچماخ ایچره حورلر سیر اپنگنیدن بېردى یاد.

گلرخیم كېلدى یوز استغنا بيله گل سیريگه،
اۇزگه آرایش بېریب، قاش و كۇزین بېزه ب زیاد..

شوق ایله بو اېزگو موسم وصفیده یازدیم غزل،
چونكه اېزگولیکكه بار دیر مېنده قتیق اعتقاد.

هر نیچه قینلسنگ اصلا، قانع، اېگمه یاوگه باش،
تنله گنگه مردلیك یۇلین یره شمس انقیاد.

۱۴۰۱/۱۲/۲۶

مجتث مٹمن مخبون محذوف:
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن)

قوانچ سیز کونگیل

بهار! کلمه دېگندیم بو بیل دیاریمگه،
و کېلدینگ اېندی قولاق قوی فغان و زاریمگه.

نی گله قالدی طراوت نی شور بلبلده،
بیریلیمس هیچ طرب خاطر نزاریمگه.

کونگیل اویبگه تاپالمس قوانچ اصلا یؤل،
الم سپاهی مسلط، بو طبع زاریمگه.

سرور، کؤچدی بوتون لهی نزار طبعیمدین،
نشاط، تاپمه دی یؤل قلب داغداریمگه.

قرار تاپتی قرا قرغه شاخ گلبنده،
چمنده قالمه دی یبر، بلبل هزاریمگه.

قرار باغلب ایدیم ینگى بیلنی قوتله ی دېب،
رقیب بېرمه دی یؤل باغله گن قراریمگه.

نگار و صلی و گل فصلی دیر نی خوش فرصت،
دېدیم: بهارنی قوتلب سبویملی یاریمگه.

دېدی: بهار کۋرونگی کۋزیمگه، کۋز ینگلیغ،
دېدیم: بو سۋز بیله آرتیرمنگیز شراریمگه.

دېدی: کولیمسیره ب آهسته نیل اوچی بیرله،
نیچون تعامل ایله باقدینگیز عذاریمگه؟

تیلیم توتیلدی، تنیم تیتره دی قووانگندین،
نی دېیرنی بیلمه دیم اولدم گۋزهل نگاریمگه.

دېب اېردیم اېرگنه کون بیرهمینی قوتلارمین،
نېتای که قۋیمه دی دوران، اۋز اختیاریمگه.

۱۴۰۱/۰۱/۰۴

رمل مئمن محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

نظیره:

معنویت بابی

ای کۈنگیل بیر ساعتی حُرْم یشه، دلشاد بؤل،
اۈزنی غمدن توت اوزاق و قیغودن آزاد بؤل.

اۈیلمه بو دهر آشوبی توکنمس دیر دپیپ،
بو آغیر کونلر اۈتر غمگین اوتیرمه، شاد بؤل.

تال دپک تیتیرتمه اۈزینگی بیراولر یانیده،
باش کوتر مردانه ایشله، راست چون شمشاد بؤل.

خاطرینگنی بوزگه لی یؤل بپر مه اصلا یأسگه،
یؤل آلیب اُمید و آماجینگ سری آباد بؤل.

معنویت بابیدن اېزگو سخنلر اورگه نیب،
اېلگه خدمت اېتگه لی بیر ایچکوبیر استاد بؤل.

جهل دپوی قرشی سیده تور اۈزینگنی تیک توتیب،
علم و دانش سحری له جهل اهلیگه آسداد بؤل.

يخشيليك كؤز توتمه دوران ابلیدن اوشبو زمان،
نې اولرگه يوز قؤى و نې طالب امداد بؤل.

دهر ظلمى حددين آشدى بو وطنده اى كونگيل،
ابلنى آگه لنتريشگه آه چېك، فرياد بؤل.

جهد قيل اؤزينگه تنلهب قانع اېزگو يؤل يوروغ،
يخشيلرنينگ زمره سيدة اېندى سېن هم ياد بؤل.

۲۰۲۳/۰۲/۱۲

هزج مئمن سالم:
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)
نظیره

كۈنگیل دردی

یوزینگ هجریده آرتر دمبدم، ای گل یناق، دردیم،
فراقینگده تۆله قیغوگه قلبِ درد پروردیم
یانر عشقینگ اۆتیده کبچه-کوندوز ناتوان کۈنگلیم،
اېرور کوز بیراغیدېک هجر اوییده چهره ی زردیم.
پریشاندير كۈنگیل زلفینگ کبی آی عارضینگ ایستب،
هراسان دیر کۆریب ظلم و عتابینگ طبع خونسردیم..
تغافل کۆرسه تورسن ایلمه ی حالیمگه بیر یؤل رحم،
باشیمگه تونتریب دنیانی، ای شوخ جهانگردیم.
جفادن اۆزگه سېندین کۆرمه دیم بیر مرحمت، ای جان،
چیدم بۆلدى مېنگه همدم، تحمل، صبر - همدردیم.
باقیب فتنان کۆزینگگه تیلبه کۈنگلیم نشئه سی آرتر،
یوزینگ کۆرسم یۇقالور اېردی بیر یؤل بی دوا دردیم.
وصالینگدن بۆلک یۇق خسته قانع نینگ تمناسی،
یبتالمه ی بو تمناکه، نېته ی فرقتده سرغردیم.
۱۳۹۸ ییل

رمل مئمن محذوف:

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

نوایی غزلیگه نظیره:

وفا رسمی

كېلگوسى گل موسمى دېب اۋزنى دلشاد ايلهديم،
سرو قدلرنى كۈريب بىر فكر آزاد ايلهديم.

بۇلگن اېردى هجر ظلمى بىرله ويران بو كۈنگىل،
وصل ايامى يېتىشىدى، قىتە آباد ايلهديم.

توشگن اېردىم عمر بۇيى يار وصليدن اوزاق،
چون بو دولتگه اېرىشىدىم، خاطریم شاد ايلهديم.

يارنينگ گلگون يوزين كۈرگچ آليب قۇلگه قلم،
صفحه اوزره خامه چېكىدىم، شعر انشاد ايلهديم.

بولهوسلر جمعىگه قۇشمه مېنى اى نازنين -
دېب، ينه عهد و وفا رسمىنى بنياد ايلهديم.

ينگى يىلده ينگى رنگ كۈريب طبعيت تورخىنى،
اېسكى فكر و اېسكى اۋيلاولرنى برباد ايلهديم.

دېب اېتەى قانع، نوایی باباميز روچىنى شاد،
شعريگه باغلب نظیره، نظم ايجاد ايلهديم.

۱۴۰۱/۱۲/۱۹

هزج مثنیٰ اخرب مکفوف محذوف:
(مفعولٌ مفاعیلُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعلون)

ساغینچ

باققنده ینگى آی سرى قاشینگ ساغینورمېن،
کون توغکنیده یاغدو قویاشینگ ساغینورمېن.

گل موسمی نظاره قیلیب باغ و چمن‌نی،
هر گلنی کؤریب، گُللی قُماشینگ ساغینورمېن.

هجرینگده دېسم قیغو یوکی توشدی باشیمگه،
دېر مېنگه او آی، قیغولی باشینگ ساغینورمېن.

سؤز آتسه رقیب انچه، تحمل قیلر اېردینگ،
بارسپنده‌گی او صبر ایله داشینگ ساغینورمېن.

یؤلینگده توریب لیلی وشیم کېچه و کوندوز،
بیر یوله ایما بیرله قراشینگ ساغینورمېن

آواره کؤنگیل! بخت و سعادت یؤلین اېزلب،
اېتگن مېن اوچون سعی و تلاشینگ ساغینورمېن.

قانع تيله‌گی وصلینگگه بیتمک دیر عزیزیم،
بیردم اونینگ حالینی سؤراشینگ ساغینورمېن.

۱۴۰۲/۰۱/۰۴

مجتث مئمن مخبون محذوف:
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلمن)

نظيره

وصال داروسى

جفانى حددن آشيردينى مېنگه، وفا قيله كور،
كېل اېندى بير يۇلى لطفينگنى هم روا قيله كور.

گر ايسته سنگ سېنگه وابسته بۇلسه تېلبه كۇنگيل،
آل اونى حلقه زلفينگكه مبتلا قيله كور.

دېسنگ كۇزيم آليدن آلسه لر تۇسيقلىرى،
نگار كۇيې غبارينى توتيا قيله كور.

كۇنگيل مرادينى ايستر اېسنگ او آيدن اگر،
هميشه بۇيروغينى جان ايله بجا قيله كور.

فراق دردى بيله بۇلدى بو يۇرهك بېمار،
وصال داروسينى درديگه دوا قيله كور.

توتاشدى سېوگى- محبت اۋتى بيله بغيريم-
دېديم، دېدى او: يۇلينى مېن بيله جدا قيله كور.

وصال اوجى بۇوك بير مقام اېرور قانع،
"طلب قناتى بيله اول طرف هوا قيله كور."

۱۴۰۲/۰۱/۱۱

مضارع مثنى اخرب مكفوف محذوف:
(مفعولُ فاعلاتُ مفاعيلُ فاعلن)

وصل باغى

اوزمس كۈنگىل خيال، او آى نىنگ خيالىدين،
كۈز تويمه گونچه سېوگىلى دلبر جمالىدين.

آشفته بۇلدى خاطر يميز كۆك بولوتى دېك،
كۆرگچ يوزيده زلفى ارا قاره خالىدين.

رخسار يار يادیده بۇلدى حزين كۈنگىل،
بیر بار تاته آلمه يين لعلی زلاليدين.

ايستب هميشه سير اېتیش وصل باغىنى،
تېرگوم كېلردى مېوه او قد نهالىدين.

ايلىب نظاره باشدين اياق يار طلعتين،
هېچ كمچىلىك تاپالمه ديم حسنى كماليدين.

اۋرتندى هجر اۋتیده بو ناتوان كۈنگىل،
يېتمه ی وصل يارگه، عشق اشتعاليدين.

قانع قىلر فراقیده فریاد و ناله لر،
چون، توشگن او يېراق، نگارى وصالىدين.

۱۴۰۲/۰۱/۱۸

هزج مئمن اخرب مكفوف محذوف:
(مفعولُ مفاعيلُ مفاعيلُ فاعولن)

هَيَجَانْلِي هَيِيْت

اي سېوگىلى! يۇق راحت جان، كېلمە گنىنگدە،
كۆزىمگە قرانغو بو جهان، كېلمە گنىنگدە.

آيدېك يوزىنگ اُمبديده كۇنگىل اۋبى ياروغ،
تاريك بۇلور يۇقسە هرآن، كېلمە گنىنگدە.

كېلگوم رمضان آبيده دېب وعدە بېرىدىنگ،
كېل!، كىف سىز اۋتگەى رمضان كېلمە گنىنگدە.

دلگە هيجان بېرگۈچى بۇلسنگ كېل هييتدە،
نې شۇر قالور نې هَيِجان، كېلمە گنىنگدە.

وصلينگنى تىلەب عىدگە كۆز تۇتدى بو كۇنگىل،
تىنمس يۇره گىم، بىزگە تامان كېلمە گنىنگدە.

بىرەم كونى سېن بىرلە تاپر كىف بو كۇنگىل،
سېن سىز تاپيلور كىف قچان، كېلمە گنىنگدە.

هجرینگده کویوب اؤرتهدی بو جسم ضعیفیم،
هم یانهدی تن ایچیده جان، کپلمه گنینگده.

یادینگده هییت کونلری هم ابندی یاووشتی،
لپک، عیش نصیب اؤلمس همان، کپلمه گنینگده.

قانع تپلهگی وصلینگ ابرور کبچه و کوندوز،
بؤلگوسی اونینگ حالی یامان، کپلمه گنینگده.

۱۴۰۲/۰۱/۲۵

رمل مئمن محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

نوایی غزلیگه نظیره:

بیره م قباسی

كېلدى بیره م یار ایله گشت و گذار ایستر كۈنگیل،
بو مبارک كونده اۋزنى كامگار ایستر كۈنگیل.

سرو قدلر بیرله كېزسه هر تامان قوتلب هییت،
بۋیله ایستكنی همیشه برقرار ایستر كۈنگیل.

بۋلمه گی کیفیتى بیره م نینگ ،ایرو یاردن،
سېوگیلیله سیر اېتیشنى، بار بار ایستر كۈنگیل.

خوش اۋتر بیره م كونی آلینگده بۋلسه دۋستلر،
شو اوچون اۋزیگه یار رازدار ایستر كۈنگیل.

بیرگه كېلگن دیر بو بیل گل موسمی بیرله هییت،
بیرگه لیکده سیر اېتیشگه گلعدار ایستر كۈنگیل.

قوتلی بیره مده عزیزلر بیرله خوش - خندان كېزب -
شوم رقیبلر خاطرینی داغدار ایستر كۈنگیل.

كېیمه دی ینگى قبا بیره مده قانع نېگه كیم -
اۋزینی مسکین اولوسگه غمگسار ایستر كۈنگیل.

۱۴۰۲/۰۲/۰۱

رمل مئمن مخبون محذوف:
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فععلن)

تمکینلی عشق

دور آشوبین اۋزینگیزگه ملال ایله منگیز،
اۋزنی تشویش ایله آشفته خیال ایله منگیز.

عمرنی خوش کپچیرینگ صبر و تحمل بیرله،
کیمسه لطف ایتمسه هم، قیل ایله قال ایله منگیز.

یار جورینگه چیدهب عشقده تمکینلی بۋلینگ،
چپکمه‌ی آزار، تمنای وصال ایله منگیز.

دورنینگ خۋبلیده یۋق ابرور شفقت و مهر،
سیز اولردن صله و رحم سۋال ایله منگیز.

یار وصلینگه ریاضتسیز ابریشمس عاشق،
اېمس آسان بو تیلک، فکر محال ایله منگیز.

اېزگولیک قالمه‌دی ابنای زمانده اصلا!
دهر اېلیدن طلب یخشی خصال ایله منگیز.

تنلنگیز اۋزگه قناعت یۋلینی قانع دېک،
حرص ایله کۋپ هوس مال و منال ایله منگیز.

۱۴۰۲/۰۲/۰۸

رمل مئمن محذوف:

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

نوایی غزلیگه نظیره:

ویران کۈنگیل

کۈرککه باييم شاد اېتگه، بيزنى گه ناشاد هم،
گه لطفين کۈرسه تيب، گاهى قيلر بيداد هم.

نازينلر رسمى دیر کۈنگیل آليشليک ناز اېله،
کۈرسه تيب عاشقغه گه اُنس و گهى اضداد هم.

خوبرولر عشقيده کۈنگیل اويې ویرانه دیر،
هجردن گاهى ييقيليب، گه بۈليب آباد هم.

دل قوشينى باغله گن زلفى تۈزاغیگه، ولی-
گه -گاهى لطف اېتیب، ایلر اونی آزاد هم.

گرچه دیر بیر-بیرگه قرشى، داد و بيداد ايکئسى،
اېتگۈسى بيزگه او آى، داد آلدیده بيداد هم.

رحمی کپلگه‌ی دېب مېنگه، بېردیم یوره‌ک دلدارگه،
اېتمه‌دی رحم و ینه کورستمه‌دی امداد هم.

نازنینلر نازنی زیبا رخیمدن آلدی یاد،
ناز اېتیشده اونگه بار چون، توغمه استعداد هم.

سرو قدلر آلیده بؤلگن خجالت باش اېگیب،
نی اوچونکیم هېچ بیرى قدی اېمس ، شمشاد هم.

شونچه‌لر ایتدیم بیان قانع صفات یارنی،
لېک، بیر یؤل دېمه‌دی بولسین اوینگ آباد هم.

۱۴۰۲/۰۲/۱۵

رمل مئمن محذوف:

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

اميرعليشيرنوایی غزليگه نظيره:

وصال عهدی

خوبلر! رحم اېتمه يين، عاشق دلين آغروتمنگيز،
اۈنگه كۈرستمه ی وفا، سيز هم وفاسين كۈتمنگيز.

آلمسنگيز گر كېليب احوال زاريمدن خبر،
غير كویی سري هم، ايلب خرامان اوتمنگيز.

بيزگه هر ساعت وصال عهدين بېريب اي نازنين،
بۈيله قول خام ابله مېن خسته نی آووتمنگيز.

يۈرسنگيز ميلي عزيزيم ناز و استغنا قيليپ،
يخشيليك يۈلين قۇييب، رسم جفانی توتمنگيز.

سېزدن ايرو اي گۈزهل قالدی يۈرهك اۈكسيزلنيپ،
بير كېليپ غمگين كۈنگيل، بوندن آشيق اۈكسوتمنگيز.

كورگه باييم نازنينلر ايچره يكتا دير اۈزی،
حُسن ده، حُسن اهلی اۈزنی، اۈنگه سيز ياووتمنگيز.

دۈستلر! اهل زمانده اُنس و شفقت قالمه دی،
قانع ينگليغ مهر اولردن هېچ قچان كۈز توتمنگيز.

۱۴۰۲/۰۲/۲۲

رمل مسدس محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

بیرلشوو

ملتیم! اۆزگردی دنیا، بیرلشینگ،
بۆلدی بیرلشگن توانا، بیرلشینگ.

برچهنگیز بیر یؤل و بیر ارمان سری،
جنیش ایلب، سیل آسا بیرلشینگ.

یؤلینگیزدن قیترالمس سیزنی یاو،
اېندی قیلمه ی ذره پروا، بیرلشینگ.

تنگرینگیز بیر، دینینگیز بیر، ای اولوس،
غیرگه یؤل بیرمگ اصلا، بیرلشینگ.

قنچه سورسین حکم بېزگه اېندی یات،
ایلب اؤز بیرگه مدارا بیرلشینگ.

معرکه میدانیدیر قیزغین بوگون،
سیز ظفر ساری همانا بیرلشینگ.

درد چپككن خلقيميز آغريقلرين،
ابتگهلى اېندى مداوا بيرلشينگ.

سيله ماقفه بير عدالتلى زعيم،
بېلنى باغلب بې محابا بيرلشينگ.

تينگلنگيز قانع سؤزين دقت بيلن،
برچه نگيز، اى خلق دانا، بيرلشينگ.
شبرغان، ١٣٩٨-ييل سنبله آيى.

هزج مئمن اخرب:
(مفعولُ مفاعیلن مفعولُ مفاعیلن)

هیتلیک

قربان هیتیده کپل، جانا بۇله من قربان،
باشیمنی فدا قیلسم ارزیر سېنگه، ای جانان.

مېن ساری قدم باسیب لطفینگنی عنایت قیل،
تا فیض قدومینگدن بۇلسین بو کۇنگیل شادان.

بۇیینگه یرەشگن کۇپ بیرەم کییمی بیرلە،
ای قدی کپلیشگن سرو، اپندی مېنگە بۇل مھمان.

کپزب کۇچە-کۇیلرنی کلیمگە خرام اپتگیل،
یوزینگ قویاشی قیلسین کۇنگلیم اویینی روشان.

قاشینگ یایی آرتیرگن کۇزینگگە عجب زینت،
ایما بیله عاشقنینگ قتلیگە بېریب فرمان.

سېوگیم سېنی سېومکدین یۇق مېندە حذر اصلا،
بۇلگندە قلیچ قهرینگ، مھرینگ مېنگە دیر قلقان.

بیرەمدە کپلیب بیر یۇل حالینی سۇرر بۇلسنگ،
قتیق قووانور قانع، حسنینگگە باقیب حیران.

۱۳۹۹ییل

رمل مئمن محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن)

ماتم اوچاغى ميهنيم

اي كه بۇلدينگ اوشبو دم ماتم اوچاغى ميهنيم،
حددين آشدى اېل- اولوس نينگ درد و داغى ميهنيم.

يوز بېرىب هر كون اوليم هر لحظه قانلى انتحار،
يۇقىمى آخر بو مصيبتلر اداغى؟ ميهنيم.

ملتینگ بيرهم كوني هم داد و واويلا چېكر،
تېنگله مس بو سېس نى هېچكېم نينگ قولاغى ميهنيم.

قان يوتر ياووز قۇلیدن هر كوني مسكين اولوس،
ايسدن اصلا چيقمه گەي بېرگن قيناغى، ميهنيم.

تورلى تدبير ايله ياو اۇز ريجه سيني ايشله تر،
قرشيسيده هېچ كېم نينگ يۇق سۇراغى ميهنيم.

بۆلمەدینگ آباد و کۆكسینگ ياره‌سى هم بوتمه‌دى،
زخم ناسورى اوريب، دشمن يراغى ميهنيم.

عصرلر بويى تاپيلمەي ايچكوير بير باش سېنگە،
غم بيله ايسكيردى كۈنگلینگ نینگ قوراغى، ميهنيم.

قوريدى تاميرده قانى زجر كۈرگن خلق نینگ،
گلله‌دى سېنده وليكن غير باغى ميهنيم.

ايستگەي تينچليگ اولوسگە، سېنگە گلب يشنه‌ماق،
همده قانع بو اولوس نینگ جان ساغى، ميهنيم.
۱۳۹۸- ييل جوزا ۱۴

رمل مئمن مخبون محذوف:
(فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)

رمضان فضيلتى

رمضان آييده تسبيح و دعادن گپورينگ،
عدل و انصاف و سخا، صدق و صفادن گپورينگ.

كوندوزى روزه توتيب كچه تراويح بيرله،
قيلسنگيز بندهچيليك، امر خدادن گپورينگ.

روزهده ايسگه آليب آج و يلانغاچلرنى،
حكم حقنى بجريب خير و سخادن گپورينگ.

رمضان آيى فضيلتلى بير آي دير، احباب،
ابل- اولوس آرهسيده فضل الهدن گپورينگ.

روزه دير صبر و چيدم آيى و تقوى پيتى،
سيز بو آييده همهنگيز فعل بجادن گپورينگ.

آچيلر روزهده اوچماق ايشيگى مسلمگه،
اي مسلمان اولوس، آيين رجادن گپورينگ.

تنگرى تابوغيگه بولسين دېسنگيز توبه قبول،
قانع ينگليغ تون و كون حمد و ثنادن گپورينگ.

هـ - ق ١٤٤٠ ييل رمضان آيى ٢٦
(هـ - ش ١٣٩٨ - ييل جوزا ١٠)

مجتث مٹمن مخبون محذوف:
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن)

كۈنگلیم

بهار كېلدى طربگه بېرىلمەدى كۈنگلیم،
غم و الم اوييدن بىرى كېلمەدى كۈنگلیم.

نيچە بهار كېلىپ كېتدى، اۋزگريپ دوران،
ولىك ذرەچە اۋزگرتيريلمەدى كۈنگلیم.

چمن فزاسى و كۈكلم ھواسىنى نې قىلەى،
قووانچ دىنگىزىگە بىر چومىلمەدى كۈنگلیم.

سېوىملى يار اۋتیب كېتدى التفات اېتمەى،
كۈرىپ بو حالنى اصلا ايزيلمەدى كۈنگلیم.

تغافل ایلەدى عادت، ترحم اېتمەدى ھېچ،
نگار، رمز ایلە رازىنى بىلمەدى كۈنگلیم.

مدام اولوس غمىدە بۇلدى اويلاويم- فكريم،
وطننى اۋز اېسىدن اىرو قىلمەدى كۈنگلیم.

سپویملی اۆلكهنى سپودیم همیشه قونت بیلن،
نېتهی که عمریده بیر یؤل سپویلمهدی کۆنگلیم

غرور و غیرتینی هر زمانده او اسرهب،
رقیب آلدیده اصلا ییقلیمهدی کۆنگلیم.

اگرچه قانع اېمس یار قیلیمیشیگه، بیراق،
شو بس، که محضریده کم سیتیلیمهدی کۆنگلیم.

شبرغان، ۱۳۹۸/۱۲/۲۹

مجتث مٹمن مخبون محذوف:
(مفاعن فعلاتن مفاعن فعلمن)

آنه تیلی حقیده

اېلیم غروریگه بؤلگن بهانه آنه تیلیم،
سؤزیم سېنینگ-له چیقراگن زبانه آنه تیلیم.

تامیر ایچیده یوگیرگن قیزیل قویوق قانیم،
تیریکلیگیم گه سبب سېن، یگانه آنه تیلیم.

یوره کگه راحت و بختیمگه آمد آرتیره دی،
یازیلسه سېن بیله شعر و ترانه آنه تیلیم.

هر اینجو سؤزینگ ابرور مېنگه ینگیلیگ بیله بای،
کون آشه ایسکیره بېرسه زمانه، آنه تیلیم.

تنیمده کوچ کؤپه ییب، جانده مهر اورنشگه ی،
سېنگه بېریلگن اوچون عاشقانه، آنه تیلیم.

یوریتسه کېمسه سېنینگ بایلیگینگ حقیده سؤز،
بیان اېتیب صفتینگ دانه-دانه آنه تیلیم.

معانی گلشنیده بیل که شبهه سیز توتگه ی،
کؤنگیل قوشی قووانیب آشیانه، آنه تیلیم.

هميشه تاتلى ترانه بيله تاپر ارزش،
سرور بزميده چنگ و چغانه آنه تيليم.

كىمى كه باغلسه بېل اوز ارادتى بيرله،
بو يۇلده ايش بجريب صادقانه، آنه تيليم.
بۇلر بۇيوكلريميز حاليدن خبر شك سيز،
قضاوت اېتسه او كيم عادلانه، آنه تيليم.

كېتىردى صفحه اوزه قانع اوز كۇنگيل سۇزىنى،
چوقور تفكر ايله خالصانه، آنه تيليم.

شبرغان، ۱۳۹۷-يىل ۴ دلو

هزج مثنى اخرب مكفوف محذوف
(مفعولُ مفاعيلُ مفاعيلُ فاعولن)

قبيله كبتمنگ

كبتمنگ، گۆزه ليم، باشيمه غوغا قبيله كبتمنگ،
آنگيمنى آليب هوشنى يغما قبيله كبتمنگ.

سېوگوم سېنى دېب وعدهنى تاپشيرگن اېدينگيز،
سيز ترك وفا عهدگه، جانا قبيله كبتمنگ.

سيز بيرله بارر تنده گى بو صبر و قراريم،
بيتاب مېنى اى قدى رعنا قبيله كبتمنگ.

بیر لحظه تورینگ مېن كى مشتاق قاشيده،
ايروليغ اؤتى ايچره مېنى جا قبيله كبتمنگ.

قيغولى يوره گيم قووانور سيز بيله بؤلسم،
كؤنگيل اويىنى يا سگه ماوا قبيله كبتمنگ.

سيز ايسته گيم و سېوگيليم و همده قووانچيم،
غمگين و الملى مېنى اصلا قبيله كبتمنگ.

سيز سيز مېنگه آچونده يششگه قنى امكان،
قانع باشيگه حشرنى برپا قبيله كبتمنگ.

شبرغان، ۱۳۹۸-يىل عقرب ۲۸

هزج مئمن سالم:
(مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن)

بخت قرماغى

بهار ايامى كېلدى، سېوگىلى دلدار كېلمەيدىر،
گۈزەلەر طبعىدە ھەرگىز وفا رەسمى سېزىلمەيدىر.

كېلىپ نوروز عالم گل آچىلدى گلستانلردە،
مېنىڭ محزون دىم چىچكلىرى اما آچىلمەيدىر

طبيعت كۈركى ھەر يىل باشىدە بىر قتلە اۈزگەرگەي،
ولىكن كۈركەبايىم حسنى طرحى ھېچ بوزىلمەيدىر.

نكارىم گل يوزىن آچگىچ كۈزىم نورىنى آرتتىردى،
او آينىڭ التفاتىن مېن بىلرمن اۈزگە بىلمەيدىر.

يشىل كۈكلم ھواسى جان بغيشلر خستە كۈنگىلگە،
بىراق او سرو نازىم لطف اېتىب بىر رحم قىلمەيدىر.

محبت خستى بىرلە گر قوريلسە سېوگى قورغانى،
رقىب ھەر نېچە كىم تاش آتسە، بنيادى بىقىلمەيدىر.

مراقلب عمرلر طالع قوشىن اولشگە كۈز توتدىم،
نېتەي، قانع، شكارىم بخت قرماغىگە ايلمەيدىر.

شېرغان، ۱۳۹۷-يىل-ھىمل

رمل مٹمن محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)
ظہیرالدین محمد بابر غزلیگہ نظیرہ

الداوچی آچون

دؤستلر، بیر کؤرمه دیم دور زماندین یخشیلیک،
هم زمانه اهلی - نوکر، بیک و خاندین یخشیلیک.
کیمگه کیم دایم یبیدیردیم کؤز یاغینی دؤست دېب،
چیقمه دی او نان کور و دشمن نشاندین یخشیلیک.
قنچهلر چبکدیم جفا یالغانچی دنیا ایلگیدن،
بؤلمه دی اصلا نصیبیم بو جهاندین یخشیلیک.
ایچمه دیم می وصل جامیدن صنملر بزمیده،
کؤرمه دیم اینیقسه او آرام جاندین یخشیلیک.
اؤزگه لر حالیمگه گر قیلمس ترحم، تانگ اېمس
کېلمه دی او دلبر نامهرباندن یخشیلیک.
بو فلاکت دوریده شعر و غزلدن نی آسیغ،
کوتمگه ی کوز فصلی بلبل گلستاندن یخشیلیک.
یخشیلیغ کؤز توتمه یاووز دورنینگ ابناسیدین،
کؤرمه دی، قانع، کیشی هرگز یماندن یخشیلیک.

شبرغان، ۲۰۱۸/۰۲/۱۴

رمل مئمن محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

كېلىشگن قامت

بۇلمسە اېردى كۇزىنگ وه مونچه شهلا كاشكى،
قىلمسە اېردى مېنى اۇزىگه شيدا كاشكى.

بۇلسە اېردى بىر يۇلى وصلينگ نصيم، اى گۇزەل،
تاپسم اېردى كۇيىنگگه يۇل بې محابا كاشكى،

كويمس اېردى جان و تن هجر و فراقينگ اۇتيدە،
سېندن ايرو توشمەگن بۇلسەيدى، جانا، كاشكى.

بويلە كيم عشقينگ اۇتى كۇنگليم اوبىنى قىلدى كول،
بېرمگەى اېردىم اونگە بو اويدە ماوا كاشكى.

باغ سرويدىر خجل كۇرگچ كېلىشگن قامتىن،
جلوه قىلسە هر زمان او قدى رعنا كاشكى.

كېلىسنگ اى دلبر، سورەب حاليمنى بىر يۇل مېن سرى،
ايلەسم جان نقدىنى يۇلىنگگە اهدا كاشكى.

مېنگە نى جور ايلەسنگ قانع اېدىم، اى سرو ناز،
قىلمەسنگ اېردى رقيبىمگە مدارا كاشكى.

شېرغان، ۲۱ / ۱۱ / ۱۳۹۶

هزج مثنیٰ اخرب محبوب:
(مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعل)

آرتیب باره‌دی

کون آشه غمیم، تاباره آرتیب باره‌دی،
قیغو-المیم، تاباره آرتیب باره‌دی.

اېل حالیکه باقسم آقه‌دی قانلی یاشیم،
کۆز ایچره نمیم، تاباره آرتیب باره‌دی.

اؤز باشچه لیگیم سالدی بو حالتکه مېنی،
اؤزگه ستمیم، تاباره آرتیب باره‌دی.

بو اؤلکه ده هر کون بیغی، هر لحظه اولیم،
دردیم-المیم، تاباره آرتیب باره‌دی.

بیر-بیرنی اوزاقله تیش و بیر-بیرنی اوریش،
طرح عدمیم، تاباره آرتیب باره‌دی.

مېنگ خدعه و هر تورلی-تومن مکر بیلن
محو حشمیم، تاباره آرتیب باره‌دی.

تینگسیرلیگ و ظلم و زوره وانلیک شرحین،
یازگیل قلمیم، تاباره آرتیب باره‌دی.

شیرغان، ۱۳۹۶/۱۰/۲

مجتث مئمن مخبون محذوف:
(مفاعلن فعلات مفاعلن فعلن)

توگونلی یورهک

وطن، وطن دبیهمیز بو وطن وطن می بوگون،
کیشی که بونده یشر، قلبی داغ و آهی توتون.

یشاوچیلر کبچ و کون قیغورر اؤز عاقبتین،
چومیب تفکر و اویلاو دینگیزیگه بوتون.

اولوس دپیور کونیمیز بؤلمه دی اونوت اصلا،
اېکن می طالعی میز شور و بختیمیز وارون؟

قیلییدی حيله بيله باش بیزگه کل بچه سین،
بو قزی زال اؤقیب باشیمیزگه یوز افسون.

اولوسگه تورلی-تومن وعده بېردی ایش باشیده،
بیچیب، تیکیب قسم و آنت بیرله اؤزیگه تون.

ایشین بوتیرگچ او، قول و قراریدن اؤتدی،
وطن نی ایله دی ویران و اېلنی زار و زبون.

كون آشه اولديریش و هر تماندهگی پارتلاو،
بو اؤلکه اهلی یوراکيگه سالدی قانلی توگون.

تؤکیلدی قنچه گنه سیز ایلات نینگ قانی،
توتر بو ایکی گنه کار کؤزینی بیر کون.

بو چاره سیز اولوس آهی توتونیدن بؤلدی،
آچون یوزیده یاروغ کون، کورینگ، قرانغو تون.
شبرغان، ۱۳۹۵ بییل جدی ۲۲

رمل مئمن محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

بيلمەدېك

ملتيم! حسرت يوتيب، ياندېك، توتشدېك بيلمەدېك،
اۋز-اۋزيميز بيرلە كۆپ ييلىر سواشدېك، بيلمەدېك.

قنچە الدندېك سياستدە غنيملر سۆزيگە،
بىر-بىر يىمىزدن ادشدېك، اۋزگەلشدېك، بيلمەدېك.

بىرليگىمىز بۇلگوسى كوچلى بۇليشلىككە سەبب،
دېب، بو يۇلدە نېچە مدتلىر، كورەشدىك بيلمەدېك.

ابتدىلر الداوچىلىك بىزگە سياست بازلىر،
بىز اولر بيرلە قوشىلدېك، آرەلشدېك بيلمەدېك.

بيلمەدېم تقدىرىمىز شوندىكى مىكن بو كونگچە،
ينگى بىر تدبىر آلمسدىن، قرەشدىك بيلمەدېك.

رنج چىكدېك بو وطندە، تىنچلىك، تىنگلىك تىلب.
هم بو يۇلدە باش بېرىب، تن پرچەلشدېك بيلمەدېك.

اۋز حقىمىزنى كىرىتماق قۇلگە ممكن بۇلمەدى،
باشقىلر حقى اوچون، بىجا تلىشدېك بيلمەدېك.

شېرغان، ۱۳۹۵-۳ حمل

مضارع مثنى اءرب مكفوف محذوف:
(مفعولُ فاعلاتُ مفاعيلُ فاعلن)

ءلم نینگ تىلبه شمالى

هر دم كوزيم نینگ اونگيده دلبر جماليمي؟
آلكن كۇنگىلنى، ايرنيدىه گى قاره خاليمي؟

دېدىم جمالينگ عاشقى من، بىر جواب بېر،
اېتور كه عشق هر كىشى نىنگ حد و حاليمي؟

سۇردىم قلهى، قىيرىگه بارورسن خرام اېتىب،
دېر بوندىه يىن سۇال اېتىش عاشق مجاليمي؟

ايتور يوزيمگه كۇز اوچى بىرله قىيا باقىب،
بىجا سۇزىنگ – بو ءلم نىنگ تىلبه شماليمي؟

هر نېچه عذر كۇرسته من اونگه يالبارىب،
دېر: سېوگىلىلر اىچره بو عشق اعتداليمي؟

سېوگىنگنى چىن دېب اويله گن اېردىم، دېدىم اونگه،
اېتور كولىب: چىن اۇلمسه، عشقىم خياليمي؟

كۇنگلىم تىلر دېدىم صنما، سۇرگه لى لىينگ،
ايتور دوداقمى اىستىگىنگىز، ارى باليمي؟

شبرغان، ۱۳۹۵-يىل، عقرب آيى نىنگ ۲۷/۲۸-كېچى سى.

مجتث مئمن مخبون محذوف:
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلمن)

باش ياغەدى

نېتەى فلک قۇلېدن اېل باشىگە تاش ياغەدى،
بېراوگە تېز و بېراو باشىگە يواش ياغەدى.

بوگون زمانە اىشى اېكىلىككە يوز قۇيگن،
كە جور تاشى گەھى كوندە، گە كوناش ياغەدى.

اولېم-اېتېم نى قەدردېر بو اۋلكەدە سانسېز،
بەهار يامغېرى دېك ھەر تماندە باش ياغەدى.

قالېب قرانغو تون آستېدە زجر كۇرگن اولوس،
دېگەى كە: بېزگە قچان تانگ آتېب قوياش ياغەدى.

محبت اېلدېزى كېسىلدى قەدرت اھلى ارا،
نظارە قېلگچ، اولردن قباغ و قاش ياغەدى.

كۇرېب بو حالنى قېغو بولوتى ھەر ياندىن،
سوو تامچېسى بېرىگە، قەطرە-قەطرە ياش ياغەدى.

چېدە زمان ستمېگە و يا اونېنگ-لە كورەش،
باشىنگگە نېچە ستم تاشى، اۋلكەدەش، ياغەدى؟

شېرغان، ۱۳۹۵-يېل ۱۸عقرب

مضارع مثنى اخرب مكفوف محذوب:
(مفعولُ فاعلاتُ مفاعيلُ فاعلن)

قانى ققشه گن يوره ك

اى اېسكى دورا! قنچه قۇشەى سېنگە باش من،
باشىمگە ياغديريب ينه هر لحظه تاش من.

چېكديم قرانغوليك ستمين عمرلر بۇيى،
حاضرچه ايسترم شو سبب دن قوباش من.

ياش آقيزيب كوزيمدن و بوغزيم تۇله الم،
اۋتكزديم اوشبو عرصه ده بير نېچه ياش من.

قان ققشه دى، يوره ك اېزىليب قيغو ايلگيدن-
كۈزدن آقيزديم آه چېكيب قانلى ياش من.

هر كون اۋز اولديروچى هجوم اېل جانين آلور
هېچ كۆرمه ديم بو حادثه لرنى كوناش من.

بيليم قچان بو اۋلكه ده بيردم ليك اۋرنه شر،
دېب، اورته ديم الم بيله، اى اۋلكه داش من.

بورچيم مېنينگ وطن حقيدە بۇلگنى سبب،
اېل خدمتين بجرگه لى اېنگوم تلاش من.

شبرغان، ۱۳۹۵/۱/۲

مجتث مئمن اخب مكفوف محذوف:
(مفعولُ فاعلاتُ مفاعيلُ فاعلن)

قيغو اوچاغى^١

كابل! سېنينگ غمينگگه قۇشيلديم بوگون ينه،
حالينگ كۇريب المگه چوميلديم بوگون ينه.

آقديم ايريب كۇزيمدن الم بيرله قاوريليب،
قيغو اوچاغى ايچره تۇكيلديم بوگون ينه.

غم باريدن بۇييم ايدى بير نېچه كون اوزاق،
كۇرگچ بو حالزار، بوكيلديم بوگون ينه.

مينگ درد و رنج دفتري كۇنگليمده ياشيرين،
ايردى، آچيب دوباره اۇقيلديم بوگون ينه.

بيللر بۇيى المگه اولنگن يورهك ايديم،
غم كاروانى بيرله قۇشيلديم بوگون ينه.

كۇنگليم اويى بو حادثه دن آقدى سيرقينيپ،
مين تارتيب آه، اۇزنى سوو قيلديم بوگون ينه.

تقديري قيسى يانگه بارر دېب بو خلق نينگ،
يوزلرچه فكر بيرله تۇقيلديم بوگون ينه.

كابل، ١٣٩٥-يىل، ٣١ حمل

^١ كابل شھريده بوليب اوتكن قانلى حادثه ده شھيد و بره دار بولگنلر اوچون يازيلگن مرثيه:

رمل مئمن محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

كۆكلم ساوغەسى

يىنگى يىلدە يىنگى بىر زىيا غزل يازگىم كېلەر،
بو غزلىنى ھەر زامان ھەر بىر محل يازگىم كېلەر.

بو ياقىملى كۆك فضا كۆكلم كېتىرگن ساوغە دەپ،
وصفىنى انچە گۈزەل ايلب جدل يازگىم كېلەر.

يېر يوزى بۇلگەى چىرايلى سىزە و گلر بىلن،
مېن كۇرىب گلچەرە بېگىمنى رمل يازگىم كېلەر.

قنچەلر يازدىم گۈزەل آيىم صفاتىنگ نېچە يىل،
باشقە يىللردن كورە بو يىل گۈزەل يازگىم كېلەر.

گل نكارىم باغ سىرى بارگندە گل تېرمك اوچون،
بار رقىيىنگ باخبر بۇل دەپ بوگۇل يازگىم كېلەر.

يار، آغزىنگدن ساچىلسە مېنگە بىر دردانە سۇز،
شىرەگە باتكن تىلىنگ اېسلب عسل يازگىم كېلەر.

بىزنى گلشندە كۇرىب گر قىزغور بۇلسە رقىب،
دېب كۇزىمىز آرتىدن باتراق يوقل! يازگىم كېلەر.

شىرغان، ۱۳۹۵-يىل، ۱۹ حمل

رمل مئمن محذوف:

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

نوایی غزلیگه نظیره:

كۆككه تېنگ اېستك

سېودىگىم، گل موسمىده شاد و خندان اېسترم،
سېلكىنىب گلگشتىنى گلشندە ھريان اېسترم.

مىلى، جانان كىيىرىك اۇقىن آتسە جانىم صىدىگە،
من باشاقلى اۇقىنى دردىمگە درمان اېسترم.

دەر گلزار بەھار ايامىدە آچگن چىراي،
سىر گلزار اېتگەلى يارىم خرامان اېسترم.

يوز آچىب گلشن ارا كېلگندە يارىم سىرگە،
گلرخىم، آلدىدە گللرنى اويلىگان اېسترم.

ابدی مېنگە قۇيمە مئنت سېوھمن دېب مېن سېنى،
من دېدىم: مئنت نې اېرمىش؟ جاننى قربان اېسترم.

ماھ تابانىمنى اسرەي دېب يامان كۇزدن مدام،
«و ان يىكادو» نى اۇقىب اۇزنى دعاخوان اېسترم.

يىر يوزى بۇلدى بەھار ايامىدە خوش يم-يشىل
كۆككه تېنگ اېستك بىلە، جانىمگە جانان اېسترم.

شىرغان، ۱۳۹۵-يىل-۲۹ حوت

هزج مئمن سالم:
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)
ظهیرالدین محمد بابر غزلیگه نظیره:

طبیعت قۇزغالانى

كېل ای دلبر، بهار ایامی سېوگی نینگ زمانیدور،
که بیر-بیرگه محبت کؤرسه تیش الفت نشانیدور.
منقش لاله و گل دن بوتونله یی یوزی، کؤرسنگ،
طبیعت باغیده گویا بوگون رنگ امتحانیدور.
چېچکلر قۇل یازیب هر یان نزاكت بیرله کؤز آچگن،
بو اېسگن تانگ ییلى بېلسنگ اولرنینگ روح و جانیدور.
یوره کده قۇزغالور تویغو، کؤریب بو ینگى لیکلرنی،
حقیقتده بو موسم چون طبیعت قۇزغالانیدور.
چیرای آچسه کؤریب هر کېمسه بو تورلی گؤزهل لیکلر،
مېنینگ رنگیم، اولوس قیغوسی بیرلن زعفرانیدور.
وطنده تینچلیک، تېنگلیک اېرور اینگ سۇننگی ارمانیم،
بو اېستککه اېریشگونچه یوزیم رنگی خزانیدور.

ابليم، ملكيم، تيهنجيم دير، غروريم تۇغرى سۇز دايم،
حقيقت كۇيچيسى من، ابسته گيم خلق آرمانيدور.

قلم ايلكىمگه توشگنده يازر اؤينب اولوس دردين،
مداديم نينگ دواتى بو يورهك تويغولى قانيدور.

كېلىب كۆكلم آچىلدى گل، آچيلمس بو حزين كۇنگليم،
نېتهى، يۇقدير علاجيم، چونكه قيغولر مكانيدور.

طرب ايامى كېلدى برى بير، اى قيغولى طبعيم،
غنيمت بيل بو فرصت اويلمه كيم، جاودانيدور.

بجردينگ آنه تيل بۇرچين صداقت كۇرسه تيب قانع،
اولوس آليده رخسارينگ شو باعث ارغوانيدور.

شبرغان، ۱۳۹۴-يىل ۲۸ حوت

هزج مئمن اخرب مکفوف محذوف:
(مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فاعولن)

کۈنگیل تیلەگی

کېلگیل گۈزەلیم، بۇلدى حمل، بیزنى اونوتمە،
ایکی دوداغی تاتلی عسل، بیزنى اونوتمە.

کۈز آقدی، قرەب یۇلینگگە، ای سېوگیلی جانان،
کۈچەنگنی مېنگە اېتمە بدل، بیزنى اونوتمە.

بیلم نېگە دیر مېندین اوزاق توتدینگ اۋزینگنی،
قیل مشکلیم ای سېوگیلی، حل، بیزنى اونوتمە،

هر کبچه سېنینگ یادینگ ابرور خاطریم ایچرە،
غم بستریده بند و بغل، بیزنى اونوتمە.

كۈنگىل تىلەگى سېن بىلە دىر عرض دل اېتماق،
يۇق اۈزگە اوچون جەد و جدل، بىزنى اونوتمە.

صدقنگ بۇلە يىن، بىرگىنە سۇزىمگە قولاق سال،
ايتەى سېنگە بىر تاپتى متل، بىزنى اونوتمە.

او نرسەدە كىم بۇلمس اېمىش اوچ و قىراغى،
"عشقىنگ كويى دىر اوشبو محل" بىزنى اونوتمە."

يوز قتله وفا چاغى چىقردىنگ مېنى اېسدن،
شفقت قىلە كور اېندى بو گل بىزنى اونوتمە.

كىم قنچە حمل اۋتدى فراقىنگدە باشىمدن،
كېلمسدىن اينىب باشگە اجل، بىزنى اونوتمە.
شبرغان، ۱۳۹۴-يىل ۲۴ حوت

رجز مٹمن مطوی مخبون:
(مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن)

سېوگی توزاغی

ای قاره کؤزلی دلبریم، ناز و ادا قچان گچه؟
باشقه گه لطف کؤرسه تیب، بیزگه جفا قچان گچه؟

بیر قره گنده دل قوشین آوله دی قرچیغه ی کؤزینگ،
ابندی مېنگه بوسیپ قره ب، اېتمک ایما قچان گچه؟

کېل بیرى مېن سرى صنم، سېن بيله بختیارمن،
سېن سیزین ایت آرتیره ی، جانگه بلا قچان گچه؟

کؤیدی، توتاشتی یوره گیم هجر اؤتیده یانه- یانه،
ایرولوغ اؤتیده کؤییش، بیزگه روا قچان گچه؟

شونچه که داد ایله دیم، سؤرمه دی حالینگیز قله ی،
زیره نیب، اوندن اېستمک، جانگه ارا قچان گچه؟

بؤلمسه یار ملتفت، تلپینیب اونگه ایله مک،
سېوگی توزاغی گه ایلیب، اؤزنی فدا قچان گچه؟

ناز بيله خرام اېتیب، کېلمسه سېلکینیب بیرار،
بېهوده یار وصفینی، اېتمک ادا قچان گچه؟

شبرغان، ۱۳۹۴-ییل ۱۸ احوت

رمل مئمن محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

ايلگيدين

كون سه يين عمريم گُلى سرغه يدى دوران ايلگيدين،
بيغله ماقدين توشدى گُل كوزيمگه، هجران ايلگيدين.

قالدى تا ابل سرنوشتى نېچه نا اهل ايلگيده،
كوككه يبتدى خلق دادى، خيل نادان ايلگيدين.

قالمهدى ابل آرده مهرو محبتدين نشان،
انس و شفقت اولدى دل ملكيده، حرمان ايلگيدين

مونچه لر بۇلدى اولوس احوالى زار و مضطرب،
حقلى من، دېسم بۇلر بارى بير انسان ايلگيدين.

قاچدى و كبتدى وطننى تاپشيريپ يات قۇليگه،
بو مصيبتلر باريدير او بي وجدان ايلگيدين

داد اورردى اولكهنى اولسمده قۇبيرمام دېب،
مُلك توشدى قهقراگه سُست ايمان ايلگيدين

آچلیگیدین اۋتگه یاقدی بو وطن اهلی اۋزین،
نېچەسى هم ساتدی اۋز اولادینی نان ایلگیدین
فقر و ایش سیزلیک توتیب دیر بو وطن آفاقینی،
جان بېرر اۋنلر کیشی هم، دارو-درمان ایلگیدین
خلقیمیز احوالی قتیغ تنگری بیر رحم ایت اۋزینگ،
یۇقسە بۇلگوسی تَبّه ملت، بو طوفان ایلگیدین
اسد ۱۴۰۰

رمل مئمن محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

آنه تيليم قدرى

آنه تيليم آز سېنىڭ قدرىڭ بىلرمان اوشبو كون،
چين يوره كدن سېن اوچون خذمتلر اېتگن اوشبو كون.

نېچلر اېستب اۋزىگه تورلى-تورلى منفعت،
بۇلدىلر بو يۇلده قتيق حق آلرمان اوشبو كون.

نې اۋقىشده نې يازيشده سېنگه ايلب اعتنا،
كۇپ اېميش اما سېنىڭ آتىڭ بيله خان اوشبو كون.

كۇرمه ديم بېر اېچكويرنى، چين يوره كدن باغلسه،
آنه تىلنى يۇكستيشگه عهد و پيمان اوشبو كون.

لاف اوررلر بۇ چۇزىب بو تىلگه بېز-اۋق دېب اېگه،
نېچه بېر لافوك، موغامبېر وعده يلغان اوشبو كون.

آنه تىلده سۇزلەدېسنگ كۇپ آغېر بېغ - بېغله شر،
باشقه تىلده قوش پىتاقىن آتىب آسان اوشبو كون.

اۋز تىلى نىڭ ارزش واهمىتىن بىلگن كىشى،
آه چىكىب، فرىاد اېتىب، بوغزى قىرىلگان اوشبو كون.

تیل یۇقالیب، اېل اولیب كېتماقده آخر تیلداشیم،
یۇقمی یا بو تیلده بیر تویغولی انسان اوشبو کون؟

گر بو تیل نینگ بایلیگیدن بۇلگه میز ایردی خبر،
بۇلمس ایردی خلقیمیز هر بیرده سرسان اوشبو کون.

اۋز تیلین هر کیم یۇقاتسه او یۇقاتگه ی اۋزلیگین،
بونچه یاتیب تشله منگلر اۋزنی ارقان اوشبو کون!

تیل غناسی اېل غناسیدیر دېگن بار بیر مثل،
قالمه گن کو بو مثلرگه قدردان اوشبو کون؟

اویله، ای خلقیم، بو تیل هر کیم اویینچاغی اېمس،
جان بو حالتنی کۋریب کۋزدن تۋکر قان اوشبو کون.

شبرعان، ۱۳۹۴-ییل ۵ حوت

رجز مئمن مطوى مخبون:
(مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن)

قۇشچنار

سېوگى چېچكستانىدە، نقش من و نگار سن،
بىل كە محبت اھلىگە، باغ من و بهار سن.

ناز و كرشمە بۇيىچە، بىلمە اۋزىنگنى يكە تاى،
تۇتمە بو سرنى ياشىرىن روح من و مدار سن.

خىر كە قىلگەلى وفا من بىلە عھد باغله سنگ،
دېمە تەھدىم بوتون، قول من و قرار سن.

بىرتە ترانەمىز اىكاو، سېوگىمىز اونگە نغمە دىر،
كويگە سالىب اۋقىش اوچون، سېس من و «قۇشچنار» سن.

كۈنگىل اېرور سېنگە قرىن، خىر يقىندە بۇلمە سم،
غمزنگ اۋقىگە صدقە من، ات كە مېنگە شكار سن.

چىتمە قاشىنگ اراسىدە توشگن او خالدىر گۈزەل،
اونگە نظارە ايلەگچ، مست من و خمار سن.

كۈزدن آقر ايرىب بغير هجر اۋتىدە قاوريلىب،
وصلىنگە منتظر من و بۇلمدىنگ اچكويارسن.

ابسته سنگ ایتینگ آدیگه تشلهگه من باشیم کبسیب؟
بیغله دیم انچه زار- زار، بېرمه دینگ اعتبار سن.

یوردیم ایزینگده خوار و زار، وصلینگ امیدیده، ولی،
من سریگه قییا باقیب یؤقلمه دینگ بیرار سن.
شبرغان، ۱۳۹۴-ییل ۸ دلو

رجز مئمن مطوى مخبون:
(مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن)

مېنگلى دوداغ

وسمهلى قاشى قيقرا، چېتمه قباغ باشقچه،
سُرمهلى كۆزى دىر گۆزەل، اينگ و يىناغ باشقچه.

يوزلرى كۆزگوسى صفا، عاشق اۋزىنى كۆرگەلى.
طرفه بيزەك بېرىب اونگە، مېنگلى دوداغ باشقچه.

اورىمى جانگە رشتە دىر، جان بىلە بىرگە تۇقلىب،
خاصە كە ساچ باغىن آچىب، قىلسە تراغ باشقچه.

قامتى بىرتەنىنگ رسا، قاشى بىرىسىنىنگ قرا.
بو مگر حسن باغىدە، باشدن اياغ باشقچه.

كۆكسىنىنگ ايگى نارىگە، قۇل اوزەتیب آلەى دېسەم،
جىركىنەدى كۆرىب اونى، آلەملى باغ باشقچه.

تېنگ و داشى بىلن اگر كېزسە او باغ و راغنى،
قۇيگوسى لالە كۆكسىگە داغ اوزە داغ باشقچه.

قۇيسە قدم چمن سرى ناز بىلە خرام اېتىب،
فخر اېتر قووانچ دن، باغ ايله راغ باشقچه.

عرض دلیمنی تېنگلمه ی کورسه تور اؤز عنایتین،
لطفینی آرتیرر اول آی، سالسه قولاغ باشقچه.

سحرلی سېسلری بيله سؤزگه دوداغین آچسه او،
تیلبلر اؤینر اؤزگه نوع آلیده، ساغ باشقچه.

عاشقی بغرینی قیلیب فرقتیده تیلیم- تیلیم،
سېوگی اییگیگه اؤتکزیب تېکدی قوراغ باشقچه.

چیزدی خیال خامه سی سېوگیلی یار وصفینی،
شونده هم آغرینیب ابتر، بیزگه دماغ باشقچه!
شبرغان، ۱۳۹۴-ییل ۱۸ اجدی

رمل مئمن مخبون محذوف:
(فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)

مصیبت تاشی

دۇستلر! قیلدی مېنى اېل غمی دېوانه بوگون،
سالدی قۇلیمگه کیشن، بۇینیمه زولانه بوگون.

یاغدیرر خلق باشی اوزره مصیبت تاشینی،
نېچه بیر ابله سوریب داوروغ شاهانه بوگون.

اؤلکه تقدیری، نې بۇلگهی دېمه گهی اېرته سیده،
هر بیرى باشیده بازیگر طفلانه بوگون.

کۇرمدیم هېچ اولر کۇنگلیده ملی تویغو،
اجرهلیمب اۇز بیریدن بۇلگوسی بېگانه بوگون.

غیرنینگ فکری بیلن کیم رېجه لندی هر ایش،
قیلدی اۇز بیرلیگیمیز اویینی ویرانه بوگون.

نېچلر منفعت اېستب اۇزیگه تاووقدېک،
تۇلديرر جۇغدانینی تېرگیله بان دانه بوگون.

تورک و اۋزبېک اولوسى فخرلى تاريخ اېگهسى،
سۋزلهمس اۋز تىلىده هېچ كىشى تركانه بوگون.

شاهلىك مرتبهسى بيزگه ياووقدير، نى اوچون؟
كېچيرر عمرىنى بو خلق غريبانه بوگون.

بىر كىشى قيسى بىر ايشنى بجرر يالغيز اۋزى،
ياندەشيب ساغ يانىگه بېرمسەلر شانە بوگون.

ساچمە گىل درلى سۋزىنگنى كىشىلر آلدیده،
تىنگ اېرور قاره جغل تاش ايله دردانه بوگون.

خلق تقدیری، نې بۇلگه ی بو توزومده، هیهات،
اېتمسه تنگری اۋزى لطف کریمانە بوگون.

شبرغان، ۱۳۹۴-يىل ۱۷ جدى

رمل مئمن محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

سېوگى تۇلقونى

بىلسنغىز اى دۇستلر! قىغو اۋتيدن داغ من،
ابل غمىده يوز تومن حسرت بيله اورتاغ من.

آرقه داشلىكده اولوسگه باشى قتيق تاشدېك،
ايچكويرلىكده يوره گى مومدېك يومشاغ من.

ابل اولوس بختى اوچون ايستب اۋزىمنى بختيار،
خامه چېكديم كېچە و كوندوز تۇكيب تيرناغ من.

اون چېكيب ابستك بىابانىنى كېزدىم عمرلر،
ققشه دىم كامىمگه سوو بېتمەى، بۇليب چنقاغ من.

شهرتيم كۇكگه اپريشگندير شهامت بابيده،
صولتى عالمنى توتگن بير چيدملى تاغ من.

عالم ايچره كۇرستيب من كۇز كورهش ميدانیده،
كۇز الرتيرگن، باشى اوزره چاقىب يىنقاغ من.

بیر شہامتدہ اہمس بلکیم لطافتدہ بیلینگ،
معنی اہلی صحبتیدہ گل کبی یشناغ من.

تاریخیم دیر منگولیکدہ اؤتمیشیم نینگ شاہدی،
تؤکیلیب قالگن اولردن بیر آووج اورواغ من.

تہنمہ بین چہکدیم قلم خلقیمگہ خدمت کؤرسہ تیب،
معنویت چوقی سیدہ فخرلی سناغ من.

ہر بیر الفاظیمدہ مہنگ تورلی چہک نینگ شادہسی،
بہزہگن سؤز گلشنینی بیر گل یشناغ من.

اوردی کؤنگلیم ہر بوریمی ایچرہ سہوگی تؤلقونی،
اہلسہورلیگ دہنگیزی دہ طرفہ ایلنچاغ من.

باش بام حق بویروغین بیرہتدی آچون بؤیچہ،
ییلگرم ہجرانیدہ کؤزدن تؤکیب مینچاغ من.

تانیمس اصلیتیمنی بیر نہچہ اہل زمان،
اہرمیشم قسمتگہ قانع لہک اہمس قورقاغ من.
شہرغان، ۱۳۹۵-ییل ۷ جدی

مضارع مثنى اخرج مكفوف محذوف:
(مفعولُ فاعلاتُ مفاعيلُ فاعلن)

كۈنگىل آوچىسى

هر كۈركلى گۈزەل بىلە سوتداس آى بېگىم،
هر سېوگىلى ترانەگە اونداس آى بېگىم.

چۈمدىم خيال عالمىگە گل يوزىن كۈرىپ،
بىلمەن اېكەن مو گل گە قىرىنداس؟ آى بېگىم.

كۈردىم چېچك تېرىپ يورەدىر باغ صحنىدە،
اېتماقچىمى چمن سىرىنى فاش؟ آى بېگىم.

كلىم ياروتدى نور ساچىپ بزم آقشامى،
بۈلگەن سىبىلى آى بىلە آنداس آى بېگىم.

يا دېك قاشى و اۋق صفت كىرىپكى بىلەن،
عشاق كۈنگىلى آوچىسىگە باش آى بېگىم.

اۋپكەن اېرىدى، آقدى بغير عمرلر، بىراق-
من خستە بىرلە قۇشمەدى بىر باش آى بېگىم.

جور و جفانی کون آشه آشیردی او دېدیم،
یاشیم آقیزدی فرقتینگ ای یاش، آی بېگیم.

اېتنگ سؤزیمگه سالمدینگ اصلا قولاق هم،
بۇلدینگ مو یاکه آزگینه بی باش، آی بېگیم.

بیلمس سېن عشق رمزینی حاضرچه یاش سن،
بۇلسین نصیب سېنگه اوزون یاش آی بېگیم!

بۇندهی که صورتینگنی چیزبیدیر عجب گؤزهل،
«دې کیم خیال اېردی مو نقاش آی بېگیم؟»

شاداب حسن گلشنیدن بیر بغیم چېچک،
قیل بیزگه ساوغه، یاو باشیگه تاش آی بېگیم.

شبرغان، ۱۳۹۴-ییل

جدی آیی ۲/۳ کچه سی.

مقتضب مثنى مطوى مقطوع:
(فاعلاتُ مفعولُن فاعلاتُ مفعولُن)

قيسقه تيريكليك

دهر ظلميگه اى دل، ايله دينگ چيدم قنچه؟
هجر شاميده يوتدينگ، درد ايله الم قنچه؟

مهرسيز گۆزه لردن خلوت وصال اېستب،
وصل اۇرنيگه كۆرمك، مونچه لر ستم قنچه؟

جان چېكيب، جفا تارتيب، راحت آرزوسيده،
ياس ايله اوريب هر دم، آه دمبدم قنچه؟

بو جهان ستم پيشه آدم اۇغليگه، يۇقسه،
قيسقه بو تيريكليكه، عمر بۇيى غم قنچه؟

بو زمان بيليم اهلى كۆرمه دى فراغتني،
جهل اهلى هر يانده، بۇلدى محترم قنچه.

سرودېك چېكيب قامت كېمسه گه باشينگ اېگمه،
تال كى اوزاتيب قۇل، اېتمك اۇزنى خم قنچه؟

تنگري آليده هر كيم تېنگ حقوقگه صاحب،
باشقه لر قطاريدە تۇتمك اۇزنى كم قنچه؟

كابل، ۱۳۹۲/۱۲/۲۵

رمل مئمن محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

مىمنه سوگىده

اي كه بۇلدينگ قىتەدن، ماتم اۇچاغى مىمنه،
آرتدى بو غمدن يورهكلر درد و داغى مىمنه.

غمگه چومديرگه سېنى هر بيرهم و هر عىدده،
ياولرىنگگه يۇق مىكن تنگريم سۇراغى، مىمنه؟

اۇتكەن يىل قربان ھىيت كۇرگن يرا بۇتمەي توريب،
قىتەدن يىرتىلدى كۇكسىمىنىك قوراغى مىمنه.

چۇمدى قىغو دېنگىزى ايچرە بوتون خلقىنگ سېنىك،
سېن چۇمىلگن قىغونىنگ يۇق دىر قىراغى مىمنه،

سىندى كۇنگىل شىشەسى چون بو الم تاشى بىلن،
بېرمگەي داش اوستا قۇيگن قداغى مىمنه.

شېرغان، ۱۳۹۲-يىل ۲۷ حوت

رمل مٹمن محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

اېسكى ياره

كون اوتيب آھيم مېنينگ آرتيقيچە بۇلگچ داغراق،
بۇلگوسى بغيريمده اېسكى يارهلر چقناغراق.

نى عجب بويلا ملايم طبع ايله بۇلميش يوزينگ،
اويلا كيم كۇكلم چاغى گل اۇزگچە يشناغراق.

گل يوزينگ وصفين ترنم اېتگهلى، اى نازنين،
بۇلدى طبعيم بلبلى آلدينگيدن سيراغراق.

كېلسە اويقو ساوچيسى توتگيل مبارک مقدمين،
عشق ارا، اى جان اينيم، ازانچه بۇل اويغاغراق.

دل قوشين سېوگى توزاغىگە ايلنتيردينگ، نېخوش،
قۇرقەمن مھرينگ توگونى بۇلمسە يومشاغراق.

عشق سوستگن مېنى نم - نم ايميز ديرگچ، چنانك،
سوتكه اينتيقليك، اېتر قۇى قوزيسى چنقاغراق.

كابل، ۱۳۹۲-يىل ۲۰ حوت

مضارع مثنى اخرب مكفوف محذوف:
(مفعولُ فاعلاتُ مفاعيلُ فاعلن)

خرابه وطن

كېلدى بهار و ليك قوريق دير چمن هنوز،
اؤخشه يدى بير خرابه گه اوشبو وطن هنوز.

هر قيسى هر هواده بو گلشن چېچكلرى،
بيلمس. كؤزيگه تا كه قدلمه ي تىكن هنوز.

هر نېچه شرح ايله سم اصلا توكنمه گه ي.
بو داستاننى بير كيشى ياد اېتمه گن هنوز.

ببرليك هيدى بو باغ قراغیده بورقيگه ي.
افسوس باغيان تنيگه تېكمه گن هنوز.

كېنگ كؤكره گينگنى كينه اؤقيدن اوزاق توت،
بو شپوه اېل اراسيده اېسكىرمه گن هنوز.

قيغورمه تنيى آلمسه يخشى- يامان نى ياو،
چون جغد و عندليب نى فرق اېتمه گن هنوز.

آواره ليك المزهه ليك خوار و زار ليك،
بو اولكه خلقى قسمتيده مو ايكن هنوز؟

بيللر اوته توكنمدي دوران نينگ آفتي،
اما چيدر مقابله ايلب بو تن هنوز.

قيسقرتمه قيسقه سؤز بيله، قانع، بو قصه ني،
دوران طوماري بير چيتيگه بيتمه گن هنوز.
شبرغان، ۱۳۹۲-ييل

هزج مئمن سالم:
(مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن)

تويغو شهپرى

وفا رسميده، اى جان، اهل دل دير باشقه، يات باشقه،
محبت قاموسيده ابركه ليك باشقه، اويات باشقه.

بشر ابناسيده ايگى كيشى بير-بيرگه تېنگ ابرمس،
اوشندهى كيم ابرور ابل ايچره باشقه ذات و آت باشقه.

ادب بازاريدن اؤز حديچه آلگهى اولوش هر كيم،
اگر شهرت ارا باقسنگ، قلم باشقه، دوات باشقه.

قوياش عالمده ياغدوسين سخاوت ايله گهى تينمهى،
اېمس اؤز حصه سين آلماقده، كېچ اؤزگه و بات باشقه.

كوچ آلگهى بيرلشيشدن، يؤل آليش رفعت سرى يۇقسه،
اوجالمس قوش گر اولسه شاهير باشقه، قنات باشقه.

بهادر ليك صفيده بؤلمگهى بير-بيرگه تېنگ هرگز،
نېچون كيم معرکه ايچره سمن باشقه، قيرات باشقه.

كېل، اى طبعيم، سوچوك سؤز بيرله اشعارينگى رنگين قيل،
كه بيلسينلر زمان اهلى، عسل باشقه، نبات باشقه.

كابل، ۱۳۹۲/۱۲/۱۹

رمل مٹمن محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

قیغولی باش

ای کۈنگیل، رازینگنی آھیم آشکارا اپتگودېک،
اۈزنی بو طبع جنون عالمده رسوا اپتگودېک.

بخت اینرمیش قۈنسه هر کیم باشیگه، طالع قوشی،
یۈق همایی قیغولی باشیمده ماوا اپتگودېک.

چون که یوتدیم دلدهگی دردیمنی بیلر بۈیچہ-
قالمہدی کۈنگیلده داش، بیر ینگى دعوا اپتگودېک.

کېلمہدی ینگلیشدن ایرو بو تیریکلیک صحنہسی،
بۈلمہ ای دل هر بیر ایشنی بی محابا اپتگودېک.

ای خوش اول کۈکلم هواسی و قویاش زربفتی کیم،
گل سریری اوزره می زهرین گوارا اپتگودېک.

شعرنینگ فارم هواسی بېردی کۈنگیلگه قنات،
قیسی بیر افسون ایله طبعیم مداوا اپتگودېک.
کابل، ۱۳۹۲-ییل-حوت آی

مضارع مثنى اءرب مكفوف محذوف:
(مفعولُ فاعلاتُ مفاعيلُ فاعلن)

چيدم سايه سى

اى قيغو، دلده اولتيره دورسن قچان گچه؟
لازم بو يبرنى اوزگه كورورسن قچان گچه؟

آهيم اؤتيگه صبر و چيدم سايه سين ياقيب،
كؤنگيل اويينى اؤنگه اورورسن قچان گچه؟

اى دل اؤزينگنى تاغ كى استوار توت،
گاهى توريب، گهى ييقيلورسن قچان گچه؟

دوران اېلى و دور جفاسيگه قرشى تور،
عاجز بو ايشگه اؤزنى بيلورسن قچان گچه؟

كؤز توتمه گين، زمانه اېلى نينگ وفاسى يوق،
اوزمهى كؤنگيل بو يؤلده تورورسن قچان گچه.

عمر يم بهارى اؤتدى بوتونلهى خزان بؤليب،
يارب! بو نوع زار قيلورسن قچان گچه؟

ايله نصيب آزگينه لطفينگ شميدن،
طبعيم گليني سولديره دورسن قچان گچه.

كابل- دهبورى، ۱۳۹۲ اييل ۲۳ حوت

مضارع مثنیٰ اُخرب مکفوف محذوف:
(مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلُ فاعلن)

آنہ وصفی

ای آنہ، سیز جهان یوزیدہ افتخاریمیز،
هم بختیمیز تیه‌نچی و کؤنگیل مداریمیز.

سیزدن یبتر کمالگه امید گلری،
سیزسیز حیات باغیده یشناق بهاریمیز.

بیز سیزگه صدق دلدن اگر خدمت آیله‌سک،
آرتر همیشه عزت و هم اعتباریمیز.

دنیا یوزیدہ خرم و ساغ و امان بؤلینگ،
سیز مهربان و ایچکویبر وغمگساریمیز.

هم باله‌لیگده بیزنی قیلیب پرورش مدام،
تعلیم بیرله اسره‌دینگیز، ایچکویاریمیز.

کیم قیلسه جان و دل بیله بویروغینگیز بجا.
سبوگوسی لطف ایله اونی پروردگاریمیز.

قانع که آنہ وصفینی یازدی بو چامه‌ده،
نېچون که آنہ ذاتی ابرور جان نثاریمیز.

۱۳۹۳ بییل

مضارع مثنى مكفوف محذوف:
(مفعولُ فاعلاتُ مفاعيلُ فاعلن)

اۋىلمه

خلقىم اۋزىنگنى مونچە بوگون خوار اۋىلمه،
دنيا يوزىن تىرىكلىك اوچون تار اۋىلمه.

بختىمدە دېمە، بويە يازىلگن يازوق مېنىڭ،
كۈنگلىمدە دېب، يوز آه و الم بار اۋىلمه.

هر بىر ايشىنگ سببچىسى تقدیر بۇلسە ھم،
محتنتى اوشبو عرصەدە بېكار اۋىلمه.

ياو سېن اوچون اگر قىلەدیر یخشىلىگ بىرار،
بىر اىچكويار و مهرلى دلدار اۋىلمه.

قىغورمەگىل زمان اپلى آغرىتسە خاطرینگ،
اۋن چېكمەگىن قۇلىدن و زنهار اۋىلمه.

عشق عالمىگە قونت ايله كېسكىن قدم قۇيىب،
توختاۋنى اوشبو يۇلدە سېن اى يار اۋىلمه.

عمرىنگ بهارى اۋتگوسىدور ايلدىرىم كى،
كېلگوسى دېب بو پىتنى تکرار اۋىلمه.

شېرغان، ۱۳۹۳-يىل

هزج مئمن سالم:
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)

محبت شعله‌سی

ترحم قیلمه‌سنگ جانا، مېنینگ حالیم پریشان‌دور،
کېچه کوندوز وصالینگی تیلب بغریم تۆله قاندور.

اوزاق توشگن بیرى وصلینگدین ای شوخ پرزادیم،
سحرلر کلیم ایچره کار و باریم آه و افغان‌دور.

همیشه یاد رخسارینگ بیله شام و سحرلرده،
محبت شعله‌سی کؤنگلیم اراده پرتو افشان‌دور.

گۆزه‌لر ایچره سېندېک شوخ برنا کؤرمه‌دیم جانا،
پریرلر هم کؤریب حسنینگگه، ای گل روی، حیران‌دیر.

مېن لب تشنه‌گه، جانا، دوداغینگ شربتین لطف اېت،
کؤنگیل محشرگچه، یوق اېرسه، عشق اؤتیگه سوزان‌دور.

جمالینگ پرتوین قلبیم سریغه ساچمه‌دینگ جانا،
مېنگه اوشبو قرانغو کلبه گویا بیت الاحزان‌دور.

۱۳۵۷-ییل

رمل مئمن محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

يشنه سين!

اۆلكه ميز ايچره يارانلر، نكته دانلر يشنه سين،
ينگى گلدېك چقنه بان هم ايشله گانلر يشنه سين.

كۈنگلى غمدين كۈزلرى نمدين قوتولدى بو زمان،
ايشچيلر، محنت چيلر-له دهقانلر يشنه سين.

ينگى دوران ميهن ايچره آلغه يورگه يميز هميش،
بو توزوم هنگاميده صاحبقرانلر يشنه سين.

كېلمه سين موندين بو يان هېچ بير خيانت اۆلكه گه،
برچه خاينلرنى ايزگن قهرمانلر يشنه سين.

كېچه- كوندوز تينمس اېردى اېل اوچون خدمت قىليب،
ينگى دوران ساحه سيده نوجوانلر يشنه سين.

بلبل گويا كى ساز و سرود ايلب مدام،
محفل ايچره چالغى چالگن نغمه خوانلر يشنه سين.

اوشبو ابیات آخريده اېدى بو سؤزنى سواش،^۲
شانلى بو مجلسگه كېلگن ميهمانلر يشنه سين.
۱۳۵۷-يىل تور آيى

^۲: شاعريميز نينگ بيرينچى تخلصى «سواش» اېدى، كېنچەلىك «قانغ» گه اوزگرتيريلگن.

رمل مئمن محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

بیر یۇقلەسنگ...

عشق اۋتینگە ياندورورسن، ای بت زیبا مېنى،
كېلمەيىن آلدەب يورورسن قامت رعنا مېنى.

بيخبر اپرديم سېنىڭ مونداغليگىڭدىن تا بوگون،
ھجر اۋتینگە ايلەدينڭ پروانەدېك شيدا مېنى.

داغ ھجرىڭ سىنەم اوزرە باسدىڭ، ای نازک بدن،
فرقتىڭدە كويدى جانىم، ای كۈزى شەلا، مېنى.

آدم اولاديدە سېندېك كۈنگلى قتيغ كۈرمەدیم،
مونچە كۈپ ييغلتمەگىل، ای يار بې ھمتا مېنى.

لبلىرىڭ نىڭ قندىدىن سورسم اگر بىر ساعتى،
مست ايلر بې گمان چون بادە و صھبا مېنى.

رحم ايلب بىر زمان كلبم سرى قۇيگىل قدم،
شاد قىلگىل ياد اېتىب ای گوھر يكتا مېنى.

حال زارىمدىن خبر آلگىل كېلىب ای گلبدن،
قۇيمەگىل بو ييردە مونداغ يالغىز و تنھا مېنى.

ياد اېنگيل بير زمان من خسته قُلى، اى گۆزل،
كېتمه گيل تشلب بو دم اى شوخ بى پروا مېنى.

مردم چشميم اراده جاي بيرگه يمن سېنگه،
خلق ايچيده قيلمه گيل شرمنده و رسوا مېنى.

جان و تن يۇلېنگده قربان بۇلدى، اى مه پيكريم،
گل يوزينگگه زار قيلدينگ عنديلب آسا مېنى.

اى يوزى گل، اؤرته بۇيليك هم قدى سرو روان،
باشيم اوزره تشله دينگ مينگ شورش و غوغا مېنى.

ناله و زارى بيلن سېندين اميد اېنگه ي سواش،
نى بۇلور بير يۇقله سنگ اى دلبر برنا مېنى.
۱۳۵۸- ييل

رجز مئمن سالم:
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)

مهمانلیک

قرداشلریم، کبلا دیم ینه سیزلرنی بیر-بیر کورگهلی،
بیر نیچه کون مهمان بولیب احوالینگیزنی سورگهلی.
سیزلر بیلن همدم لشیب خورسند اولیب بیغم لشیب،
بو شپوهدن خرم لشیب بزم محبت قورگهلی.
فرقت تونی اچیغ ابرور زخمی ایننگ چون تیغ ابرور،
آه دلیم ایسیغ ابرور قیغونی بر باد اورگهلی.
کورکم یشه خانچار باغیم گلله سین آنه توپراغیم،
باغلیق بېلیمده بېل باغیم خدمت ایشینگده تورگهلی.
هر کیمسه گه آنه وطن ابرور مثال جان و تن،
تن ایچره جان بولسه ایسن، کبلا گوم همیشه کورگهلی.

ای قوملر، قرداشلر، وای آق سقاللر، یاشلر،
بیر-بیرگه آتمنگ تاشلر، آغه- اینی اولدورگه‌لی.

سيز اېندی قطع رزم ایتینگ، صلح و صفاده بزم ایتینگ،
بیرلیکده اؤزنی عزم ایتینگ مقصد سری بیتکورگه‌لی.

بس دور بو کون آواره‌لیک، دردمندلیک بیچاره‌لیک،
اېندی قیلینگ غمخواره‌لیک تېنچلیک اوبینی قورگه‌لی.

هر قوم بیرلیکدن تاپر دنیاچه فتح و هم ظفر،
یالغیز کیزیشدیر پُر خطر هم بو جهانده تورگه‌لی.
خانچه‌رباغ، ۱۳۶۹ / ۲/۱۵

هزج مٹمن سالم:
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)

قؤوانچ آوازی

آچیلدی غنچهلر گلشن ارا کؤکلم قدومیدن،
قوتیلدی خسته کؤنگیللر غم و قیغو هجومیدن.

بیریب مشکین هیدی نینگ تانگ شمالی قوزغالیب هر دم،
ساچر یاغدو بیر اوزه هر کبچه آی و نجومیدن.

بولوتلر پیکریدن ذره قالمهی آسمان اوزره،
قویاش بیرهنتی نورین بیر نچه یاغدو نظومیدن.

چیزیلگن تورلی الوان باغ ارا گللر قماشیگه،
تاپییدور تاغ و توز هم زب و زینت یاز رسومی دن.

ینه قمری و طوطی لر اوچیب هر یانگه باغ ایچره،
چیقہ دور هر تامان خوشلیک سبسی قوشلر عمومیدن.

طرب بیرماققه کؤنگوللرگه بلبلر ابرور مشغول،
قالیب حیرتده لیکن باغ و گلشن نینگ توزومیدن.

کپلر فرحت هواسی باغ و راغ و تاغ و صحرا دین،
ابرور عاری بوکون عالم یوزی قیش اُستلمیدن.

قۇوانچ آوازی بۇل دم قوزغەلور سالسم قولاق هر يان،
شبرغان، اندخوی و بلخ یورتیم مرز و بومیدن.

بو ینگلیغ خوش هوا موسمه دایم اپستم قانع،
که یوکسکلنسه طبع عاجزیم اشعار علومیدن.
شبرغان، ۱۳۹۶/۱/۲۰-ییل

رمل مٹمن محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

طراوت سازی

ای کۈنگیل، اویغان که کپدی قیته باشدن نو بهار،
چپکتی نقاش طبیعت بپر اوزه نقش و نگار.

تاغلر اوستیده تیکدی مخمل آسا خیمه سین،
ایله دی فراشلیک رسمینی بۆلدم برقرار.

باغ ارا گل غنچه لر برگینی هر یان تیراتیب،
مشکبیز اپتدی چمن صحنین نسیم خوشگوار.

دلّهلر کؤم کؤک ابرور کؤکلم قدومی فیضیدن،
ذوق آلور هر کیم که قیلسه بو زمان گشت و گذار.

هر زمان فرحت بغیشلر خاطر ناشادگه،
گلستان ایچره سحر وقتی شمیم مشکبار.

سنبل و سوسن وجودیدین چیرایلی دیر چمن،
سبزه و گل صورتیدن خوشنما دور سبزه زار.

تانگ ييلى تېگسه تنيگه شاعر دلخسته نينگ،
ايله گى شعرين مزين، طبعيني اميدوار.

ينگى ييلنى باشله يليك ينگى اپستكلر بيلن،
تاكه بۇلسين اۆلكه ميزده صلح و بيرليك پايدار.

مطربا، چالغيل بودم عيش و طرب نينگ سازيني،
شك اپمس دور قانع مسكين هم اؤلسه بختيار.
شبرغان، ۱۳۶۹-ييل

هزج مئمن اخرب:
(مفعولُ مفاعیلن مفعولُ مفاعیلن)

اولوغ بابام

بابام سیزنی تاپمسمن مینگ آه و افغان اپتسم،
هجرانینگیزده بیغلب کؤز یاشینی قان اپتسم.

علم اهلینگه داهی سیز سؤز ملکی نینگ شاهی سیز،
کۈنگیم تیلر یورتینگیزده تاکه مکان اپتسم.

دیوانلرینگیز اوقیب مېن کېچه و کوندوزلر،
سیر معنالی شعرینگیز تن ملکیده جان اپتسم.

اۋتدی بوتون عمرینگیز عدل انصاف دفاعیده،
اندىن قلم عاجز دیر شرحینی بیان اپتسم.

آچدیم بو غزل بیرلن کۈنگیل تویغوسیگه یؤل،
سیغمس یوراگیم ایچره بو سرنی نهان اپتسم.

بو اۋتکینچی دنیا ده یورگن اپزینگیز باسیب،
ارزیر امکانیم قدر بو یۋلده جولان اپتسم.

وصفینگیزنی اېتورگه عاجز قلمیم مېنینگ،
کمچیلیگیم کېچیرینگ بۋلگنچه بیان اپتسم.

۲۰/۱۰/۱۳۶۹

رمل مئمن مخبون مقطوع:
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن)

اېركينلىك

اېردى مردمگه تىلك شام و صبا اېركينلىك،
اۈلكه آفاقىگه تا ساچسه ضيا اېركينلىك.

چىكىدىلر زجر ايله محنت آته – بابالريمىز،
نې زمان بۇلگوسى دېب بىزگه عطا اېركينلىك.

اۈتسه ظلمت تونى و صبح سعادت كېلسه،
كۇرسه بو اۈلكهگه فيضىنى روا اېركينلىك.

قاره توندېك اېرور البته اسارتده ىشش،
لىك عالمگه بېرور صلح و صفا اېركينلىك.

يات ظلمىگه چىدهب اۈتدى يىل و آيلر كۇپ،
بو ستم دفعىگه تا بۇلدى دوا اېركينلىك.

قیلدى بو يورتنى انگریز-فرنگ استیلا،
عاقبت یوزلرینی قیلدی قرا ابرکین لیک.

اشتلم رسمی نی برباد قیلیب یپر یوزیده،
بپردی صنعتگه بوکون نشو و نما ابرکین لیک.

ابرک ببراغینی هیلپیرلتیب ایل اولکه ارا،
آسمان تاقیگه ییره تدی صدا ابرکین لیک.

بؤلمگه ی هیچ کیشی نینگ حالی پریشان اصلا،
آنه یورتیده اگر تاپسه بقا ابرکین لیک.

چامه ایجاد قیلش طرفه مزیت بپرگه ی،
حکمران بؤلسه اگر طبع ارا ابرکین لیک.

شبرغان، ۱۳۶۹-ییل

رجز مئمن مطوى مخبون:
(مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن)

گلشن اېشىگى

ينگى بهار و ينگى ييل قیلدى کۈنگیلنى شادمان،
طرفه اولوغ نصیبلر اېلگه کپتیردى ارمغان.

یشیل بۇلیب گل و چمن یشنهدى سنبل و سمن،
باغ و چمن اراسیده بلبل ابرور ترانه خوان.

ينگى بهار فصلیده غنچهلر آچیلیب ینه،
بېردى چمن یوزیگه زېب، یشنهدى شاخ ارغوان.

بلبل اؤقیب ترانهلر شاخ صنوبر اوستیده،
وه که گل عشقیده قیلور کۈنگلیدهگى سرین بیان.

جورهلر و عزیزلر، باغ سرى سیرگه کپلینگ،
گلشن اېشىگینى آچیب قۇیدى بو فصل باغبان.

کېک کبى خرامنینگیز، نغمه نگیز عندلیب دېک،
سالدى صدا مقامینگیز، یار عزیز و مهربان.

رحم قیلینگ بو حالیمه، ای بت دلربا گینم،
قالمه‌دی صبر و طاقتیم فرقت اؤتیگه یانیان.

حال دلیمنی سؤرگه‌لی کلبم اراگه بیر کپلینگ،
جان و کؤنگلنی ایلا دیم یؤلینگیز اوزره پاسبان.

رحم ایتیب اوشبو حالده من ساری باقسنگیز اگر،
یخشی ترانه‌لر بیلن یاد قیلورمن هر زمان.

سرو سهی کبی چمن ارا همیشه حُر یشنگ،
باشیم اوزه کولگه‌نگیز بؤلمه‌سین اؤکسوک هېچ قچان.

کپلدی بهار موسمی، اوشبو حیات ابرور سواش^۳،
اوشبو کؤره‌شده بؤلمه‌نگیز سیز ینه زار و ناتوان!
مزارشریف، ۱۷/۱/۱۳۶۰

^۳: شاعر تخلصی بیر نیچه مدت «سواش» ایدی.

رمل مئمن محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

ياشلى كۆز

مېن سارى او مهلقاي بې مروت كېلمەدى،
آولهدى كۈنگلىمنى اما قىلدى غفلت، كېلمەدى.

قالمەدى صبر و قرارىم هجر اۋتيدە اورتنىب،
بېردى قطعى وعدە، لېك او ماه طلعت كېلمەدى.

ناز و استغنا بىلن كۈنگلىم آليب او نازىن،
قىلمەدى حالىمگە رحم و كېچدى فرصت كېلمەدى.

گل يوزىنى كۈرگەلى ياشلى كۈزىم مشتاق اېدى،
قاش قاقىب، كۈزىن سوزىب او سرو قامت كېلمەدى.

كۆپ ايشانگندىم، حزين حالىمگە كېلگەلى رحمى دېب،
هجرىدە هر نېچە چېكىدىم آه و حسرت كېلمەدى.

زلفى دامىگە توشىب كۈنگىل قوشى اېردى اسير،
سىدىنى آماققە صياد اېتدى غفلت كېلمەدى.

اۋزگەرلر بىرلە قىلور صحبت لىيدن دُر ساچىب،
مېن تامان باقمەلى قىلىب ناز و خشونت كېلمەدى.

نازىنلر جورىگە قانع بۇل و كام اېستمە،
كىم الرنىنگ كۈنگلىگە مهر و محبت كېلمەدى.
مزارشريف، ۱۳۶۲-يىل ۱۵ جدى

رمل مئمن محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

عزیز اۆلكم

ای وطن، عشقینگده دایم جسم ارا جان قۇزغەلور،
تون-سحر یادینگ بیلن کۇنگولده ارمان قۇزغەلور.

باتیر اولادینگ یورکدن سېنگە خدمت اېتگەلی،
اۇرتەنیب پروانه دېک دورینگده سوزان قۇزغەلور.

یاوگە قرشی تۇپلنیب باغلب سواشگە بېلینی،
اۇزبېک و تاجیک، هزاره بېرله تورکمان قۇزغەلور.

بو شهامتلی اولوسینگ کار زارینی کۇریب،
اېل اراده قصە ی سام و نریمان قۇزغەلور.

بۇلدى خرم ینگى کۆکلم فیضیدن دشت و دمن،
همده گلر خرمنی بېرله گلستان قۇزغەلور.

تانگ شمالی تیبره تر گل غنچه سینی شاخ اوزه،
بوستانینگ ایچره گلبن عنبر افشان قۇزغەلور.

دشت ایله صحرالرینگدیر سبز و خرم بو بهار،
چون اپکینزارینگ سری ایشچی و دهقان قۇزغەلور.

باغ و راغینگ لاله و گلدن منقشدر بوگون،
سیر گلزار اپتگه لی مینگلرچه انسان قۇزغەلور.

گلشنینگ صحنیده گل ییراقلری ساچور ایپار،
نو بهار ایامیده گل بیرله بستان قۇزغەلور.

ای عزیز اؤلکم، سبنینگ وصفینگنی یازگن پیتده،
تیلبه قانع خاطریده لطف و احسان قۇزغەلور.
مزارشریف، ۱۳۶۳-ییل ۱۵-احمل

هزج مٹمن سالم:
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)

زلف توزاگی

آلیب کبتدینگ نگارا، بیر کبلیب صبر و قراریمنی،
مروتسیز خزان نینگ ایلگیگه بپردینگ بهاریمنی.

الفدبک قامتینگ، یا دبک قاشینگ، گلدبک یوزینگ آلدی،
تیمدن قوتیم، باشدن هوشیم، دلدین مداریمنی.

مقوس قاشلرینگ جانیم اسیر اپتماققه مایلدیر،
قرا زلفینگ توزاگی باغله دی مسکین هزاریمنی.

نه خوش بؤلگه ی سبینگ وصلینگه تنگیم بیزنی بیتکیرسه،
آچیب کؤکسینگ اوزه قویسم بو قلب داغداریمنی.

همیشه اپسته گیم دبدارینگ اپردی اوشبو دنیاده،
بو ابستک سفلگه ی مردم اراده اعتباریمنی.

جمالینگ شمعیکه پروانه ینگلیغ اورتته نور جسمیم،
کؤریب حسنینگنی بیر دم سبنگه بپردیم اختیاریمنی.

اگر لطف اپتگوچی بؤلسنگ بو حال ناتوانیمگه،
یؤلینگده صرف اپتورمن، ای پریش، یوق و باریمنی.

نگارا، تا قچان کؤیسین سبینگ هجرینگ بیلن کؤنگلیم،
کپل، اپندی رفع قیلگیل جان ارا توشگن شراریمنی.

شیرغان، ۱۳۶۴/۴/۲۵

هزج مئمن مكفوف محذوف:
(مفعولُ مفاعيلُ مفاعيلُ فعلون)

صدقه

اي شوخ عزيز جانيم ابرور جانينگه صدقه،
سوزلر چاغيده غنچه ي خندانينگه صدقه.

گلشن ايچيده كورسه بولور سرو درختي،
موزون رسا سرو خرامانينگه صدقه.

دريا سري بارگنده صدف باقسه تيشينگه،
شول دمده بولور گوهر غلطانينگه صدقه.

يوز ناز بيلن لبني تكلمگه اوگورسنگ،
بلبل بوله دور لعل سخندانينگه صدقه.

يلدا كېچه سي كېلسنگ اگر محفيليم ايچره،
كوزلر قره سي شمع شبستانينگه صدقه.

سېن باغله ب ابدينگ عهدگه دلشاد ابته يين دېب،
تا بولدي وفا عهد ايله پيمانينگه صدقه.

خالینگنی اینگینگ اوزره کوریب برچه خلایق،
دیر باغ طبیعتنی گلستانینگگه صدقه.

مینگ بار توزیب غیر بیلن بزم وفانی،
من خسته گه بیر قیلماگن احسانینگگه صدقه.

قانع قؤلیده بؤللمسه گر اؤزگه بساطی،
بو چامه نی ایلر سېنینگ فرمانینگگه صدقه.
۱۳۶۹ بیل، مزارشریف

متقارب مثنى ائلم:
(فعلن فعولن فعلن فعولن)

مهر تۇلقونى

چېكديم غمىنگدىن محنت فراوان،
اۋرتندى جسميم هجرىنگده، اى جان.

لعل لىبىنگدن بىر دم سۇرالمەي،
هر كېچە-كوندوز ايلرمن افغان.

وصلىنگنى ايلب دايم تمنا،
فرقت اۋتىده كۈپ ياندى بو جان.

كۈنگلىمده مەرىنگ تا اوردى تۇلقىن،
عشقىنگده بۇلدىم مست و غزلخوان.

آيدېك يوزىنگىنىنگ وصفىنى يازدىم،
تۇلدى قوشىققە اونلرچە دېوان.

سرو قدىنگنى ايلب تماشا،
قدى رسالر دور محو و حيران.

قیغو یوکیدن بۇییم بوکیلدی،
قیلگیل ترحم، ای نا مسلمان.

اؤتدی بیگیتلیک فرقتده یانیب،
بیلگیل که قیتیب کپلمس بو دوران.

عمرینگ کپچیرمه ببهوده، قانع،
دلبر غمیده دایم یوتیب قان.

شبرغان/خواجه گوگردک، ۱۳۶۴/۱۱/۱۰

هزج مئمن سالم:
(مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن)

اولوغ كېنگش

اولوغ كېنگش كېتىردى اۋلكه گه مهر و عطوفتنى،
قوريتىب ايلديزىدن ابل ارا كين و كدورتنى.

قوياشدېك نورىنى ساچدى بوتون يورت ايچره سيلاولر،
قېلىب يېر بېرله بېردېك اۋلكه اوزره ابر ظلمتنى.

يېگىتلر اۋز آنه يورتى قوچاغيده آليب راحت،
چىقرگەي اېسىدن اۋتميشده چېككن ظلم و محنتنى.

همه ميز بېر بۇلىب ميهننى آباد ايله دېك اېندى،
توزيب بېر باغ بېرلىككن اېكيب تخم محبتنى.

سپويملى اۋلكه ميزده بۇلدى سيلاو بېرمى برپا،
بوتونلەي بېلديريپ اېلگه مرام خاص دولتنى.

بوكون بۇلدى نصيب اېركين كېزىش، قانع، اولوسلرگه،
قلم آل قۇلگه سېن هم يازگيل اېندى حرف وحدتنى.

شېرغان، ۱۳۶۴-يىل، ۵ دلو

هزج مثنیٰ سالم:

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)

ظهیرالدین محمد بابر غزلیگه نظیره:

کۆکلم ارمغانی

بهار ایامی کپلدی بزم و عشرت‌نینگ زمانیدور،
بوکون غم بیرله قیغو لشکری کۆزدن نهانیدور.

یغاچلر غنچه و گلر بیلن بپزندى باغ ایچره،
اویالگندین مصور رنگ و رویی زعفرانیدور.

نه خوش چپکدی رقم صحن چمنده طبع نقاشی،
کۆریب زار و خجل بو نقش‌نی بهزاد و مانیدور.

آچیلدی غنچه‌لر گلشن ارا هریان بپریب زینت،
قۆنیب شاخ اوزره بلبلر چمن‌نینگ نغمه خوانیدور.

ساچر هر یان ایپارین تانگ یپلی آچیب دکانینی،
بوتونله‌ی یپر یوزی بو دمده فرحت‌نینگ مکانیدور.

کبتیردی ارمغان بو ینگی کۆکلم اهل ارا، قانع،
بو فرحتلی هوا بیلسنگ اوغان‌نینگ ارمغانیدور.

۱۳۶۵/۱/۱۰ شبرغان

رمل مئمن مخبون محذوف:
(فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)

آنه يورت

وطنيم، آنه تيليم همده گۈزەل قيشلاغيم،
سېن ابرورسن بو جهان ايچره سېور توپراغيم.

شمعدېك شوق جمالينگده كۈير جان ايله تن،
فرقت اۋتى بيله كۈنگيل اوزە كۈيدور داغيم.

راحت جان و مدار دل ابدینگ بيزگە مدام،
سېوگيلى اۋلكەم ايا، قريه ي خانچارباغيم.

باغ و گلزار جهان ايچره فراوان كۈرديم،
لېك يۇقدور سېنى دېك سير قيلورگە باغيم.

بو مسافرليك و نادارليگيمنى كۈربان،
ايمدى مېندين قاچه دير همدم ايله اۋرتاغيم.

عمرم اۋتدى نيچه ييل بيھده توصيف بيلن،
تارترەم اېندى صفت صفحە سيدن برماغيم.

معرفت تاريني قۋليمگە آلييان قانع،
توزەرم علم و ادب رشتە سيدن بيلماغيم.

شبرغان، خ- گ ۱۳۶۵

هزج مئمن سالم:
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)

پولسیزلیک

مسافرلیک محیطیده قیلیدور خوار پولسیزلیک،
رفیق و آشنانی ایله بان بیزار پولسیزلیک.

نېچوک کۈنگیل قۇوانگهی تاکه انده بۇلمسه راحت،
یېقیب غم بستریگه ایله دی بېمار پولسیزلیک.

اگر پول بۇلمسه چونتگینگده طبعینگ چاق ابرور دایم،
کیشیده قۇیمه دی بیر خاطر سرشار پولسیزلیک.

یورهک دردینی کیمگه ایتائین بو بینوالیکده،
گه راز ابتورگه هم قۇیگان ایمسدور یار پولسیزلیک.

تحملدن بۇلک یۇل قالمه دی اصلن سېنگه، قانع،
نېگه کیم بېرمه دی یۇل یازگه لی اشعار پولسیزلیک.

مزارشریف- ملکی کسل خانه سی،

۱۳۶۲-ییل ۲۰ قوس

(برماق وزنيده)

اۋزبېكستان وصفيگه

معرفت مخزنى، اى اۋزبېكستان،
عالملر مسكنى، اى اۋزبېكستان.

اۋز قوينينگگه آليب پرورش قىلدينگ،
بويوك شاعرلرنى، اى اۋزبېكستان.

قادرى- فرقت و مقىمى لرنينگ،
سېن دورسن وطنى، اى اۋزبېكستان.

تاشكېنت و بخارا، سمرقندينگ دور،
تمدنگه غنى، اى اۋزبېكستان.

خوارزم و نمنگان، خوقندلرينگ هم،
شهرلر گلشنى، اى اۋزبېكستان.

تاغ و تاشينگ آره سيدة جاي آلگن،
آلتونلر معدنى، اى اۋزبېكستان.

كۆكلم فصلى عجب قىزىل ىشىل دىر،
باغلىرىنگىنىڭ صحنى، اى اۋزىپكىستان.

سحر چاغلرىدە دلکش قۇزغەلور،
بلبلر شىونى، اى اۋزىپكىستان.

شاخ اۋزىرە قمرى و طوطىلر قۇنر،
وصفىنگ كويلگىنى، اى اۋزىپكىستان.

طراوت بغيشرلر يادىنگ كۇنگىلگە،
كۇزلرنىنگ روشنى، اى اۋزىپكىستان.

سېنىنگ وصفىنگ بوكون خرملنتىردى،
مېندېك دل خستەنى، اى اۋزىپكىستان.

چىن يوركدىن يازدىم سېنىنگ وصفىنگدە،
بويله ترانهنى، اى اۋزىپكىستان.

افغانىستان اۋزىپك يىگىتلىرى ھم،
عزىز توتر سېنى، اى اۋزىپكىستان.

مزارشريف - تخنىكم، قوياش ۱۳۶۳ يىل

هزج مئمن سالم:
(مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن)

آنه يورت

باريب اؤز آنه يورتمده نېچه كونلر توريب كېلديم،
نېچه ييل كؤرمه گن قوم و قرينداشيم كؤريب كېلديم.

كېزيب شهر قديميمده بېگيتليك ياديني ايلب،
ينه بير قنچه تيگره- تاشلريم حالين سؤريب كېلديم.

كؤريب اورتاقلريمنى كېچهسى خوشنودليك ايلب،
اولر-له اولتيريب بزم محبتنى قوريب كېلديم.

بوتون دنيا بساطى ارزيمس دؤستليك بساطيگه،
شونينگچون دؤستلر بوى و باشيدين اورگوليب كېلديم.

اولر نينگ برچه سين كؤرگهلى مېنگه بؤلمه دى فرصت،
نېگه كيم اؤز دياريميزده كم فرصت توريب كېلديم.

كيشى كيم كؤرسه اؤز خويش و تبارين شادمان بؤلگه،
كه مېن هم آشنالر وصفيدن شادان بؤليب كېلديم.

محبت بزمىنى ايجاد اېتتيب قېتتيب كېلور چاغى،
وداع ايلب ينه يار زنده، صحبت باقى دېب كېلديم.^۴
اندخوى، ۱۹۶۹-ييل ۹ سرطان

۴. بو غزليمنى اوج ييلدن كېيىن اندخوىگه بارگنيمده يازيلگن ايدى.

هزج مسدس محذوف:

(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)

ملک الکلام لطفی غزلیگه نظیره:

قالیشمس

یوزینگ ماهِ درخشان دین قالیشمس،
کوزینگ یاغدوسی چولپان دین قالیشمس.

غضبلنسه غنیم کؤکسین تېشرگه،
نگاهینگ اوقی پیکان دین قالیشمس.

تکلم چاغی لعل آسا دوداغینگ،
سوزینگ هم دُرّ غلطان دین قالیشمس.

کېلیشگنلیکده عاشق نینگ کوزینگه،
بویینگ سرو خرامان دین قالیشمس.

اویالیب غنچه آغزینگ دین آچیلمس،
تیشینگ هم دُرّ غلتان دین قالیشمس.

کورهی دېب آی یوزینگنی خسته کؤنگلیم،
تون و کون آه و افغان دین قالیشمس.

غمينگده قنچه هم تيلپينسه بو جان،
وفا كوييده جولاندين قاليشمس.

جمالينگ هجریده هر كېچه بيغلب،
كوزيم نينگ ياشى توفاندين قاليشمس.

قناعتده ابرور قانع سېنگه قول،
ولى همتهده سلطاندين قاليشمس.

شبرغان، ۱۳۹۹- ييل ۱۹ جدى

رمل مسدس محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

اۋزبېك تىلى

اى بويوكلردن نشان اۋزبېك تىلى،
بىزگە سېن-سن عَزَّ و شان اۋزبېك تىلى.

سېن بىلە يوز تورلى بويروق بېردىلر،
دەر ارا خاقان و خان اۋزبېك تىلى.

سېندە توزدى دورىدە شانلى توزوك،
تېمور صاحبقران، اۋزبېك تىلى.

يازديلر بىللر بۇيىچە سېن بىلن،
قنچە شعر و داستان اۋزبېك تىلى.

اى، نوابى سۆزلەگن تىل، يشنەگىل،
بۇل جھانده جاويدان اۋزبېك تىلى.

يايدى چاوين اۋن بېشىنچى عصرده،
اۋزليگىن ايلب بيان، اۋزبېك تىلى.

جوهر آچگه ي كون سه يين آلتين كى،
قنچە ايسكىرسه زمان، اۋزبېك تىلى.

بۇلگن اېردىنگ نېچە يىل بو اۈلكەدە،
طرفە زار و ناتوان، اۈزبېك تىلى.

شكر اېترمىز، اېندى تاپدىنگ قىتەدىن،
بو وطنده فخر و شان اۈزبېك تىلى.

نظم اُسلوبىدە دىر تاتلى عجب،
نثر طرزىدە روان، اۈزبېك تىلى.

تېنگلەسم فرهاد و شىرىن قصەسىن،
قىلگوسى شىرىن زبانا، اۈزبېك تىلى.

گۈللەسىن دايم ادب بوستانىدە،
هر محل هر بىر زمان اۈزبېك تىلى.

يَگَه بىر ميزان و جدى آى دېمنگ،
المُدَام اچسىن زبانا، اۈزبېك تىلى.

بىزگە، قانع، آنە تىل بۇلگن اوچون،
دىر سېورلى جانە جان، اۈزبېك تىلى.

شېرغان، ۱۳۹۹-يىل

مىزان آى ۲۸/۲۹ كېچەسى

رمل مسدس محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

غزل مثنوی

نوایی نی یادلب

ای قلمکشلر غزل انشاد ایتینگ،
بامیزنینگ روحلرینی شاد ایتینگ.

وصفینی موزون غزل بیرله یازیب،
هم سحرلی قصه‌لرده یاد ایتینگ.

اختریب چپککن نواسیدن نوا،
او نوایی رسمینی بنیاد ایتینگ.

عصرلر اؤتسه و افسکیرسه زمان،
قیته_قیته ایشلریدن یاد ایتینگ.

ببش یوز و سکسان اوچینچی ییلیلگین،
شادیانه توی توتیب اعیاد ایتینگ.

اي سياست اهلى قدرت اېگهسى،
باباميزدېك اېلگه عدل و داد اېتىنگ.

سيز عدالت هم سخاوت باييده،
ينگى دن بير يۇل-يوروق ايجاد اېتىنگ.

تا نوايى رسمى بۇلسين برقرار،
تاپسين اوز آنه تيلينگيز اقتدار.

سؤزله ليگ بو تيلده تۇغرى سؤز بيلن،
اسره ليگ تيل بايلىگىنى كوز بيلن.

بېرمه ليگ قۇلدىن تيليميز بايلىگن،
اويله ليگ تيلده، اېلیميز بايلىگن.

تيل حقيده تېبره تيلگ خامه لر،
يازه ليگ تورلى-تومن شهنامه لر.

وصفیده شعر و ترانه باشله ليگ،
خدمتیميز صادقانه باشله ليگ.

اېل اوچون تاريخ اوچون خدمت قىليب.
بابالر يادى بيله همت قىليب.

اؤرنته يليگ قينه باشدين شانلى آت،
قالديرىب اؤزدىن ينه يخشى صفات.

ملتیميزگه تىلب صلح و صفا،
يورتميز اهليگه ايستب عَز و جا.

یوز قویب بیرلیگ سریگه المدام،
ابرولیک دردین بلیب اوزگه حرام.

قۇل قۇیه یلیگ هَمّه بیر یومروق بۇلیب،
باش قۇشه یلیگ همده آچ و تۇق بۇلیب.

لطفینی کۇرسه روا پروردگار،
هم نوایی روحی بۇلسه بیزگه یار.

اۇزلیگ و اۇزبگ لیگیمیز یشنه سین،
دوریمیزده اۇزلیگیمیز یشنه سین.

اۇزلیگیمیز تاپسه قانع اقتدار،
شبهه سیز اېل اوندە بۇلگی بختیار.

۱۴۰۲- ییل دلواپی۲۰سی. قانع. شبرغان.

۲۰۲۴- ییل فبروری آبی ۹-سی.

رمل مسدس محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

اۋزبېك تىليگه رىسمى مقام

اۋزبېگىم، آنه تىلىنگىدىر سېنگه شان،
سېنگه عَزَّ و سېنگه فخرِ جاودان.

او طفىلى باش كۈتردىنگ كۆك سىرى،
اىلب ايجاد انچه شعر و داستان.

تۇلقىنر كۈنگلىنگىدە جوشقىن تويغولر،
آنه تىلىنگ و صفىنى يازگن زمان.

كىففىتلى سۆز، ياقىملى نكتەلر،
آنه تىلدە ترقه تىلگه ي بىگمان.

سۆز يورىتسە هر كىشى اۋز تىلىدە،
قوت آلگه ي تنده جان و رگده قان.

چېكدىلر رُشدىنگ اوچون اۋتكىر قلم،
عصرلر بويى نېچه خاقان و خان.

سۆزلەدى- يازدى اۈزى نىنگ دورىده،
هم بو تىلده تېمور صاحبقران.

همده يوسفِ خاص حاجب دفتري -
دير، مثال كان و گنج شايگان.

بىزگه قالدى قنچلر شانلى اثر،
لطفى و باير، نوايى دن نشان.

تايدى رسميت تىلىنگ، اى اۈلكه داش،
آلدى تن مليلىگىن افغانىستان.

پارلەسىن هر كۈزده نورىنگ ياغدوسى،
باش كۈترسىن فخر و شانىنگ كۆك تامان.

يېرەسىن چاوينگ بوتون عالم ارا،
هم بو تىل سۆزلوچىسى بۇلسىن امان.

چىن كۈنگىلدىن قانع اۈز بورچىم بىلىب،
ايله دىم اۈزبېك تىلى وصفىن بيان.

شېرغان، ۱۳۹۹-يىل ۱۸ سنبه

هزج مئمن اخرب مكفوف محذوف:
(مفعولُ مفاعيلُ مفاعيلُ فعولن)

اۇقیتووچی

انسانگه بېرر شوكت و هم شان اۇقیتووچی،
جهل آغریغیگه بۇلگوسی درمان اۇقیتووچی
تینمه‌ی تون و کون رنج چېکیب اهل بشرگه،
اۇرگنماق ایشی دانش و عرفان اۇقیتووچی.

بیر عمر اونى صدق بیلن عزت اېترمیز،
نېچون که اېرور صاحب احسان اۇقیتووچی.

ارزیر آتیگه اېتسه مباحات اۇقووچی،
اېتگوچی اونى شهره‌ دوران اۇقیتووچی.

ایستب اېل اوچون اېزگولیک و بخت و سعادت،
تون-کون قیلهدور سعی فراوان اۇقیتووچی.

اۋقوو اېگەسى بۇلگوسى ھر ملكدە تکریم،
بو اۋلكەدە دیر لیک پریشان، اۋقیتووچی.

بیر عمر اۋقوو یۋلیدە کۈز نورینی تۈککن،
دېب بۇلسین اولوس اوی چراغان اۋقیتووچی

عالم یوزیدە یۋقدیر اونگە ھېچ کیشی تېنگ
اېتگن اۋزینی خلیگە قربان اۋقیتووچی.

قانع قلمی قیلدی ادا وصفینی چون کیم،
بۇلمیش بیر اولوغ سېوگیلی انسان اۋقیتووچی.
شیرغان، ۱۳۹۷-ییل ۱۳ میزان

هزج مئمن اخرب مكفوف محذوف:
(مفعولُ مفاعيلُ مفاعيلُ فعولن)

اويدە قالينگلر

اي دوستلريم، اوشبو زمان اويدە قالينگلر،
اسرەى دېسنگيز اۋزنى امان، اويدە قالينگلر.

عالم يوزيگە ييرەدى ويروس «كرونا»،
يۇل بېرمەى اونگە اېندى بو آن، اويدە قالينگلر.

كېزمنگلر ھودە - بېھودە هر كۈچە و كۈينى،
اغشته بۇلر تن بيلە جان، اويدە قالينگلر.

كېلدى بشر ابناسينى اولومگە دوچ ايلب،
سيل كيىى باسيب اوشبو تامان، اويدە قالينگلر.

دنيا اېليگە بۇلدى دواسيز بو كسليگ،
قالسم دېسنگيز اوندىن امان، اويدە قالينگلر.

چون باسدى بو آفت چيريكي برچە جهاننى،
قۇيمس ينه تن ملكيده جان، اويدە قالينگلر.

سقلنگ بو كسليكدن ايتيب اۋزنى قرنطين،
گاوجومدىن اوزاق نېچە زمان اويدە قالينگلر.

«طاعون» می ابرور اوشبو مرض یا که «وبا» می؟
بو توغریده یوق شرح و بیان، اویده قالینگلر.

حاضرگچه تاپیلمه دی درمان بو مرضگه،
ویروسی اونینگ انچه یامان، اویده قالینگلر.

قیغو و الم اونگه اېمیش همدم و اورتاق،
شاداب اېتیب روح و روان، اویده قالینگلر.

قانع سۆزینی تېنگله نگیز و دقت اېتینگیز،
بۆلمنگ ینه بیتاب و توان، اویده قالینگلر.

شبرغان، ۱۳۹۹ ییل ۲۳ حمل

هزج مئمن اخرب مكفوف محذوف:
(مفعولُ مفاعيلُ مفاعيلُ فاعولن)

سيلاو

سيلاوده بو گل ايچكوير انسانگه بپرینگ رای،
بو ملت اوچون ایش قيله ديگنگه بپرینگ رای.

بچاره اولوس خدمتی دېب بېلینی باغلب،
اؤز ملتی قدرین بيله ديگنگه بپرینگ رای.

اؤتكير سؤز و كېسکين هدف و تويغوسی بېرله،
ياو كؤكسینی بېر- بېر تيله ديگنگه بپرینگ رای.

سيلنگ وطن اهلی، بېريکيب بېر کیشینی باش،
اېل نینگ باشیدن، اؤرگيله ديگنگه بپرینگ رای.

تدبیری بيله ایش بجریب کېچه و کوندوز،
کېلگوسینی اویلب کېله ديگنگه بپرینگ رای.

محنتکش و ایش بيلگوچيلر قدرینی بيلگن،
شفقت بيله باشین سيله ديگنگه بپرینگ رای.

آلدینده گی دېک آلدەمه سین سیزنی بو قتله،
اېل خدمتیگه اینتيله ديگنگه بپرینگ رای.

قانع سؤزینی آلیب اؤگیت اؤرنیگه خلقیم،
اېل خیرینی هر دم تيله ديگنگه بپرینگ رای.

رمل مئمن مخبون مقطوع:
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)

قەرەتان قیش

موزلە تیب ییر یوزینی رنج فزا بۇلدى بو قیش،
باعث زجر و عذاب غُرْبا بۇلدى بو قیش.

دېمنگیز قیشدن عذاب آستیده دیر یالغیز ییر،
چونکه کۆک اوستیگه هم حکمروا بۇلدى بو قیش.

کەمبغلر او بیده قۇیمەدی بیر حبه اوتون،
یلمانغیزدېک آچیب آغزینی بلا بۇلدى بو قیش.

قالمەدی قَرّی و یاش کۇنگلیدە تاب و طاقت،
قەرەتان موزی بیلن اېلگه جفا بۇلدى بو قیش.

آسمان قەرلنیب قاشینی آسیب تورگن،
کۇزیدین یاش آقیزیب مویە سرا بۇلدى بو قیش.

بو ساووق شدتیدن تن بیلە جان تیترهیدی،
یۇقسیل انسان تنیگه طرفه یرا بۇلدى بو قیش.

قيش اويىنى قيزيتيش يۇقسيز اولوسگه دشوار،
زهرلى قارى بيله جانگه جفا بۇلدى بو قيش.

قالمهدى بير يوزيده قورت وقوموسقه بۇل كون،
قاره يپر درديگه ياقيملى دوا بۇلدى بو قيش.

اىل عذابى و اولوس محنتى حددن آشدى،
شو اوچون شامل شعرِ شعرا بۇلدى بو قيش.

شبرغان، ١٣٩٩ - يىل، ١٤ جدى

رمل مٹمن محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

اندخوییم، جرمینگ نیمه؟

اندخوییم، اؤتگه یاندینگ، بیلمه دیم جُرمینگ نیمه؟
مونچه کلفتگه اولاندینگ، بیلمه دیم جُرمینگ نیمه؟

یاولرینگ اؤققه توتیب کؤکسینگنی تېشدیلر بوگون،
قیپ-قیزیل قانگه بؤلاندینگ، بیلمه دیم جُرمینگ نیمه؟

بیر نېچه آچ و یلانغاچلر سېنی ییب تؤیدیلر،
سېن ایسه یاوگه تالاندینگ، بیلمه دیم جُرمینگ نیمه؟

ترک اېتیب فرزندلرینگ حقینگ اونوتدیلر ینه،
سېن بؤلیندینگ، پرچه لاندینگ، بیلمه دیم جُرمینگ نیمه؟

شربتینگنی ایچگوچیلر قاچدیلر تشلب سېنی،
عاقبت سېن آغولاندینگ، بیلمه دیم جُرمینگ نیمه؟

ای تمدن مُلکی و عرفان بېشیکى، اندخوی،
کۆیدینگ، اؤرتندینگ، توکاندینگ، بيلمه‌دیم جُرمینگ نیمه؟

ناخلف فرزندلرینگ حقینگه قیلایلر جفا،
قینه‌لیب سېن اؤپکه‌لاندینگ، بيلمه‌دیم جُرمینگ نیمه؟

کۆیدی، کۆل بۆلدى اولوسینگ بارلیگی حددین آشیق،
بو مصیبتگه چولاندینگ، بيلمه‌دیم جُرمینگ نیمه؟

یازدی قانع آنه‌لیک حقینگ ادا ایتمک اوچون،
هر طرفگه ایتهلاندینگ، بيلمه‌دیم جُرمینگ نیمه؟
۱۴۰۰-ییل، سرطان آیی.

مجتث مٹمن مخبون محذوف:
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلمن)

حیات و اولیم

وطنده هر کون اولیمدن بؤلک معامله یۇق،
اولوسده بوندن آشیق صبر ایتیشگه حوصله یۇق.

اوروش آنگهسی بیر یان و بیر تامان ویروس،
بؤلرگه کیم تورهدی قرشی؟ بیر مقابله یۇق.

کون آشه، قیغو-الم ایلنی ناتوان قیلدی،
بو رنج چبککن اولوس اعتراضیدن گله یۇق.

اؤزینی اؤلکهگه باشلیغ دېگن کیشیده بوگون،
اولوسگه خدمت ایتیش یولیده مجادله یۇق.

یازوقسیز اېل باشیگه یاغدیریب جفا تاشین،
اونینگ یورهگیده اصلا رجم ایله صله یۇق.

اگر اولوس باریسی بیرلشیب قرار آلسه،
وطنده یاونی یۇقاتیشگه هیچ معضله یۇق.

يپراق بۇلسە اېدى كاش بو وطندن اوروش،
بو ايش عملگە آشيش نينگ مجالى بيز بيله يۇق.

آى و ييل اۋتدى، كۈنگيل مقصديگە تاپمەدى يۇل،
شو باعث اونده، طرب اهلى بيرله مشغله يۇق.

علاجى بۇلسە كيشى نينگ يوراگين آغريتمه،
دېمك، حيات و اوليم اۋرتەسيده فاصله يۇق.
شبرغان، ١٤٠٠ يىل، ٢٧ جوزا

رمل مئمن محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

رحم سیزلیک توزومی

بو وطن اهلی ارا هیچ وفا قالگن اېمس،
یخشلیک کۆرگه لی بیر - بیرگه روا، قالگن اېمس.

اۆلکه یینچیلدی، بو منحوس اوروش ایلگیدین،
هیچ بیر گوشه سیده صلح و صفا قالگن اېمس.

رحم سیزلیک توزومی قیته ایاقده توردی،
اېندی بو ملت اوچون رحم عملا قالگن اېمس.

کېسه دی تورلی بهانه بیلن آدم باشینی،
ایرتقیچلر کۆزیده شرم و حیا قالگن اېمس.

شادلیک کۆچدی، قووانچ اۆلدی، محبت کېتدی،
قیغودن باشقه سی، بو خلق ارا قالگن اېمس.

۱۴۰۱ ییل

رمل مئمن محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

شعر اقلیمی نینگ سلطانی

ای ادب ملکینی سیر اپتگن امیر نکته دان،
معرفت باغینی یشنه تگن بیلملی باغبان،

شعر اقلیمیده سلطان سیز توزیب شانلی اثر،
نثر اطواریده هم یازیب چیرایلی داستان.

تورک - اۋزبک تیلینی اۋز وایه سیگه یپتکزیب،
هم اونینگ چاوین کۋترگن کۋک سری بی نردیان.

ابل اولوسگه خدمت اپتگن سیز هدایت کۋرسته تیب،
آتینگیزگه فخر اپتگه یلر بوتون اهل جهان.

اۋتدی بېش یوز سکسان ایگی بیل اوشه ایامدین،
رونق آلدی آتینگیز هر قنچه اېسکردی زمان.

اۋتدینگیز اسمان اۋپر عالی بنالر قوردیریب،
هر بیرى اوصافینی «وقفیه» ده اپتیب بیان.

عصرینگیز فاضل لریدن علم و دانش اۋرگه نیب،
تاپدینگیز عالمده علم و فضلینگیزله عز و شان.

شهرتینگیز کۆكکه يېتدى اۋن بېشىنچى عصرده،
دانشینگیزىنىڭ قوياشى نور ساجيب هر تامان.

كۆرسه تيب خدمت اولوسگه هم سياست بابيده،
مۇردارلىك بورچىنى ايله بجا با كيف و كان.

تورک تيليده خمسه يازيشلىكنى اثبات اېتىدىڭىز،
نظم اسلوبيده تارتىب رشته گه بېش داستان.

شرق رنسانسى آتلىدى تېمورىلر دوريده،
معنويت مأمنى بۇليب هرات باستان.

معرفت ملكى، مدنيت مسكنى، دانش اۋيى،
علم و فن شيدالريگه اېردى ارزشلى مكان.

بو وطن اعمارىگه محنت بيله جان چېكىدىڭىز،
برچه قىلگن ايشلرېڭىز دىر قوياش يىڭلىغ عيان.

بوزگن اېردى يورت امنين تارتىشولر اۋز ارا،
سيز مهارت بىرله كېلتىرگن اونگه امن و امان.

گاه «مشهد» گه يۇل آليب، گه «بخارا» باردىڭىز،
«هرىوا» وضعيتى هر پيت بۇلگنده يامان.

هر كىشى سيز سىنگرى قىلسه خلاق خدمتين،
قالگوسى تارىخ يىراغيده آتى جاودان.

حيف كيم! هيچ بىر كىشى ياد اېتمەدى بو اۋلكه ده،
گر چه بۇلگن اونيب اۋسگن ملكىڭىز اوغانستان.

بیز وطنداش و قرینداش لر خجالت میز بوتون،
ملکینگیزده سیز اوچون بیرهم توزه آلمهی بوآن.

قدرینگیزنی قدردان اؤزبیک اولوسی بیلدیلر،
هر تومن آتارینگیز شرحین ایتیب بیر - بیر بیان.

هر توغیلگن بیلینگیزده شانلی بیرملر توتیب،
فخرلنگهی آتینگیزگه کشور اؤزبیکستان.

ای «نواپی» بابه بیزنی کپچیرینگ کیم اؤلکه نگیز،
توشدی نپچه ناتوشوملر قؤلگه اوشبو زمان.

روحینگیزنی شاد ایستب خامه چپکدیم صفحه گه،
یاشیرون دردیم ایتهی دهب بیرمه-بیر آچیق-عیان.

حصه قوشدی بیرهمینگیزگه قصیده بغیشلب،
بو اولوش قانع گه دیر اصلا توکنمس فخر و شان.

۹ فبروری ۲۰۲۳ ییل

رمل مئمن محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

معنويت دفتري

اي بابالردن مېنگه سېن يادگار، اۋزېك تىلى،
اېسكى تاريخينگگه قىلگوم افتخار اۋزېك تىلى.

جان تاپر هر بير سۋزينگدن معنويت دفتري،
يازىليب داستان و شعر آبدار، اۋزېك تىلى.

تنگه جان، كۋنگىلگه راحت هر بير الفاظىنگ بېرور،
هم بغيشلر تنگه كوچ، جانگه مدار، اۋزېك تىلى.

سېندهگى موزون غزللر كويچىلرنيگ آغزیده،
سېرهتر "قوبوز" ايله "چنگ" و "دوتار"، اۋزېك تىلى.

سېنده مطرب گر ترنم باشلسه، بېرگه نوا،
بېنوالرگه "نوا" و "قۋشچنار"، اۋزېك تىلى.

سېن "آتىلا"، "آلپ ارتونگه" تىلى سن بېگمان،
سېنده سۋزلب تاپدىلر چون اقتدار، اۋزېك تىلى.

فخر اېتر اۋزېك اولوسى تاريخينگ يپراغيگه،
يېتىدى سېندن چون اولرگه افتخار، اۋزېك تىلى.

سېنده بار باي معنويت، سېنده كوركم لفظ و سؤز،
هر بيرى دير بيزگه دُر شاهوار، اؤزبېك تىلى.

هر كيم اؤز آنه تىلى قدرىنى بىلسه بؤلْمگه‌ى،
هېچ قچان اېل و اولوسلر ايچره خوار اؤزبېك تىلى.

«خاص حاجب» يازدى اوشبو تىلده "قوتادغوبىلىك"،
تايدىنگ آچونده اونىنگ له اشتھار، اؤزبېك تىلى.

مير عlishبېر نوايى يازدى سېنده «خمسه»نى،
قدرتىنگ اثباتىگه ايلب قرار، اؤزبېك تىلى.

اؤن بېشىنچى عصر «سلطان بايقرا»نىنگ دورىده،
تايدى چاوينگ هر تامانگه انتشار اؤزبېك تىلى.

مهرسىزلىككه كېلىب دوچ ايگى -اوچ يوز يىل ارا،
اؤلكهده بؤلدىنگ تۇسىقلىرگه دچار، اؤزبېك تىلى.

سېنده سؤزله‌ى آلمس اېردى كۆپ زمان بېچاره خلق،
اېردى يارىغ كون اولرگه شام تار، اؤزبېك تىلى.

يات تىلده سؤزله‌شيب بو يورت ارا توركي اولوس،
چېكدىلر اېركىنلىگىنگى انتظار، اؤزبېك تىلى.

اؤسشىنگگه قۇيمه‌دى يۇل كلته فهم اربابلر،
يۇلىنگه توشب چېچك اؤرنىگه خار اؤزبېك تىلى.

شكرلله، آلتى يوز يىلدىن كېين بو اؤلكهده،
قىته قازاندىنگ يۇقالگن اعتبار، اؤزبېك تىلى.

ياز ديريب سېنده اۋزى شاهكارليك داستانلرين،
دور سۋرگن قنچه شاه نامدار، اۋزېك تىلى.

سېن تىرىك قال دېب كۋره شدى جان كوير فرزندلر،
هر زمان يۋلينگده ايلب جان نثار، اۋزېك تىلى .

پارله گه ي بختينگ قوياشى كونسه يين بوندى بويان،
چونكه كۋپ كوچلى قلمكش سېنده بار اۋزېك تىلى.

مېنگه سېن سن اېزگو آرمان، مېنگه سېن آب حيات،
بارليگيمده سېن اۋزېنگ دار و ندار اۋزېك تىلى.

ياله ياييب گلله دايم معرفت گلزاريده،
بختيميزگه يشنه چون كۋركم بهار، اۋزېك تىلى.

بىر نېچه وصفينگنى يازديم، قانع اېرمسمن ولېك،
شهرتينگ قالسين جهانده پايدار اۋزېك تىلى.

شبرغان، ۱۴۰۲ - يىل، ميزان آيى ۲۶-سى ۴ شنبه كونى.

هزج مئمن سالم:
(مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن)

طبيعى آفت

فغان كيم آفت سيلاب بوزدى خانمانلرنى،
قرا قيغوكه چومديردى بوتونلهى خاندانلرنى،
آليب آستيگه تارتيب بير نېچه ياش و قرانلرنى
اييردى ظلم بيرله تنلريدن قنچه جانلرنى،
بوتون اېل كۆزيدن ياش اۋرنيگه آقيزدى قانلرنى.

شبرغان خلقى نينگ باشيگه يېندى قيته دن آفت،
يۋتر قان قوش تپه درزاب اېلى هر لحظه هر ساعت،
بيلينگ هر تويغولى كۈنگيلده يۇقدير ذرچه راحت،
بو حالتنى كۋريب هېچ بير كيشيده قالمهدى طاقت،
آليب كېتدى يوركدن قوت و تاب و توانلرنى.

بو كوننى خواجه دوكه خلقى نينگ باشيگه هم سالدى،
اېكىنزار و قوش و قيشلاقلر لاي آستيده قالدى،
ينه بير قنچه مکتب مدرسه نى سوو باسيب آلدى،
بۇليب اويدن بدرغه اېل اولوس هر يانگه قوزغالدى،
يېقيتدى خواجه دوكه ملكيده كۇپ آشيانلرنى.

نه يالغيز جوزجان بو قيغو دامىگه دچار اولدى،
بدخشان، فارياب و سريل اهلى اسرو زار اولدى،
بو ماتم بيرله كېنگ عالم اولوس كۆزيگه تار اولدى،
يورەكلر غم اۋتىگه اورته نيب زار و فگار اولدى،
نېته ي بو حادثه ماتمگه قۇيدى قدردانلرنى.

طبيعى حادثه يوز بېردى اولدم كيم بدخشان ده،
چومىلدېك قيغونىنگ دېنگىزى ايچره بيز اوشل آندە،
همه بيرميز اگر بۇلدېك تخار و يا سمنگانده،
هرات و فارياب و بادغيس و بلخ باستانده،
يۇقالتيرمه، خدايا اېل اراسيدن جوانلرنى.

قه بىردن كېلدى خلقيم باشىگه اوشبو بلا يا رب؟!
بو ملتنن ميدى درگاهىنگه اۋتگن خطا يا رب؟!
شهيدلر روحى حقى ايله لطفىنگنى عطا يا رب!
اېلېم نىنگ بوندىن آرتىق ايلمه بختين قرا يا رب!
قبول اېت درگهينگه ناله و آه و فغانلرنى

شېرغان، ۱۳۹۳-يىل ۱۸ ئور

مضارع مثنى اخرب مكفوف محذوف:
(مفعولُ فاعلاتُ مفاعيلُ فاعلن)

من نېتەى

جانا فراقىنگ اۋتىگە كۈپ يانە من نېتەى،
شمع جمالىنگ اۋتىگە پروانە من نېتەى،
بوگون يۇقاتىب عقلىمى دېوانە من نېتەى،
بو شېوہ بىرلە اپل ارا افسانە من نېتەى،
اۋتگە توشان ايلان كى تولىغانە من نېتەى.

اى دلبرىم، فراقىنگە قۇيمە بو خستەنى،
آلمە اۋزىنگە عادت آھوى رستەنى،
ھجر اۋتىدە ياقىب مېنى دېك كۈنگلى خستەنى،
قۇل و اياغى رشتەى زلفونگە بستەنى.
دورىنگدە بويلە صاحب زولانە من نېتەى.

جانا، سېنينگ اوچون كۈنگيل دايم هوسده دور،
وصلينگدن ايريليپ بوكون جانيم قفسده دور،
لعل لېينگ خياليده دل هر نفسده دور،
بو ايروليك غمی بيله جانيم الس ده دور،
بۇلاديم بوكون وصالينگه بېگانه من نېتهی.

ای شوخ بې مروت و ای یار بې وفا،
بو بينواگه ايلمه كۇپ بونچه لر جفا،
كۈنگلينگه مهردن نې بۇلور بېرسنگ ار صفا،
مېنگلرچه عهد اېتيپ مېنگه بير قيلمه دينگ وفا،
باعث شودور كه غم بيله همخانه من نېتهی.

جانا بو زار و خسته گه كۇپ جبر ايلمه،
ايمدی او يېرده اولتيريب كۇپ صبر ايلمه،
بۇل مسلم و مېنگه عمل گېر ايلمه،
كۈنگليمنى عشقينگ اۇليگيگه قېر ايله،
قانع دير، آه قالميشم حرمانه من نېتهی.

شېرغان/خواجه گوگردک، ۱۳۶۴/۱۲/۲۰

رمل مئمن محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

اۇخشەمس

بو بهار، اى يارلر، اۆلگىلرگە اۇخشەمس،
باغلىر، گلزارلر اۆلگىلرگە اۇخشەمس،
فعللر، كىردارلر اۆلگىلرگە اۇخشەمس،
شېوھلر، رفتارلر اۆلگىلرگە اۇخشەمس،
كۆچە-كۆي، بازارلر اۆلگىلرگە اۇخشەمس.

اېل ارا بىر-بىرگە ھېچ اُنس و محبت قالمەدى،
ھېچ بىر آلدىنگىلر دېك مەر و شفقت قالمەدى،
دۇست و اورتاقلر سۇزىدە ھم حلاوت قالمەدى،
بىر-بىراوگە مەربانلىك ھمدە الفت قالمەدى،
مۇنس و غمخورلر اۆلگىلرگە اۇخشەمس.

بو وطندە اېل باشىدن اينگ قىيىن كونلر اۋتر،
قىغو-حسرتلر بىلن ھردم قرا تونلر اۋتر،
خلقنى آلدش اوچون يوز مكر و افسونلر اۋتر،
خىلمە-خىل اۋلىم- ايتىم ھر تورلى طاعونلر اۋتر،
خستەلر- بېمارلر، اۆلگىلرگە اۇخشەمس.

بىلمەدېم، قىدىن تاپىلدى بو (كرونا) دېك بلا،
بۇلدى دنيادە اونگە مېنگلرچە انسان مبتلا،
كېچە- كوندوز يوز الم بىرلە چېكر واحسرتا،
مونچەلر بو عصر اھلى نىنگ مىكن بختى قرا؟،
اۋز بېرىنگ، اغيارلر اۆلگىلرگە اۇخشەمس.

بۇلسە اپردى نو بهار اياميده بوستان گۈزەل،
دشت و صحرالر بېزەنيب، ھمدە تاغ-اورمان گۈزەل،
ينگی ييلده تن قۇوانيب بۇلگەي اپردى جان گۈزەل،
اويغەنيب خاطرده ابستک، دلدهگى آرمان گۈزەل،
لېک بو اسرارلر، اۆلگيلرگە اۇخشەمس.

کيمنى کۇرسنگ بو زمانده بير-بير اويدن کېچر،
کيمگە کيم خدمت قيلورسن، سېنگە او تھمت بيچر،
يوز اۇگيريب يخشيدن ياوز تامانيگە کېچر،
يوزمە-يوز بۇلگن زمان انکار ايلر، آنت ايچر،
قۇللر، اقرارلر، اۆلگيلرگە اۇخشەمس.

ياتلر اپتماقچى بۇلدى بيزنى بير-بيردن جدا،
انس و الفتنى قيليب بغض و عداوتگە فدا،
کون سەيبن تورلى اۋيين بيرلە توزيب يوز ماجرا،
قيلدى آخر بو وطن اکنافيني ماتم سرا،
ياولر، غدارلر اۆلگيلرگە اۇخشەمس.

ينگی ييلده ينگى ايستکلرنى ياد اپت، اى کۇنگيل،
بونچەلر قيغوگە چۇممە، اۋزنى شاد اپت، اى کۇنگيل،
خلفگە خدمت قيليشگە اجتهاد اپت، اى کۇنگيل،
تن بېريب قانع سۇزيگە اعتماد اپت، اى کۇنگيل،
اپندى بو اشعارلر اۆلگيلرگە اۇخشەمس.

شېرغان، ۱۳۹۹-يىل، حمل ۱

رمل مئمن محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)
ظهیرالدین محمد بابر غزلیگه باغلنگن مخمس

قالدیمو؟

دۇستلر اېتىنگ بو دوران نینگ وفاسى قالدیمو؟
سالمه گن باشیمگه آنىنگ ماجراسى قالدیمو؟
اورمه گن بو زخمى كۇكسىمگه یراسى قالدیمو؟
چرخ نینگ مېن كۇرماگان جور و جفاسى قالدیمو؟
خسته كۇنگلوم چېكماگان درد و بلاسى قالدیمو؟

تاپدى عالمده بوتونله ی عدلسیزلیک گسترش؛
آره میزده ایله دی ایجاد یوز تورلی تنش؛
بۇلدى بیز لرگه نصیب هجران قۇلیدی سرغیش؛
مېنى خوار اېتتى و قیلدى مدعینى پرورش؛
دهر دون پرورنىنگ اۇزگا مدعاسى قالدیمو؟

سالمدینگ اصلا قولاق اپتگن سۆزومگا ای رفیق؛
قهیریلیب بیر باقمه دینگ گریان کۆزومگا ای رفیق؛
کولمه دی بختیم عمر بؤی یوزومگا ای رفیق؛
عاشق اولغاچ کۆردوم اولومنی اؤزومگا ای رفیق؛
اؤزگه کۆنگلومنینگ بو عالمده هراسی قالدیمو؟

خاطرینگ گر قانع یخشی دمنی ایستار قیلما، عیب؛
بو جهانده راحت پیهمنی ایستار قیلما، عیب؛
یا اؤزیکه بیر دل خرمنی ایستار قیلما، عیب؛
ای کۆنگول گر بابر اول عالمی ایستار قیلما، عیب؛
تنگری اوچون دې بو عالمنینگ صفاسی قالدیمو؟

مجتث مئمن مخبون محذوف:

(مفاعىن فعلاىن مفاعىن فعلىن)

حضرت نوايى غزلىگه باغلىنگن تخميس

تخميس

زمان حوادىدىن طرفه درد سر تاپتىم؛
كيشىگه منفعت ايسىب اۇزىم ضرر تاپتىم؛
نېتەي كه ناخلف اېل قۇلىدن خطر تاپتىم؛
وصال تخمىنى اېكتىم، فراق بَر تاپتىم؛
وفا نھالىنى تىكتىم، جفا ئمر تاپتىم.

صداقت ايله گنىم، اعتدال شمعى اوچون؛
كويىب توتشگنىم علم و كمال شمعى اوچون؛
بو يۇلدە اۇرتەدىم اېزگو خصال شمعى اوچون؛
محبت اۇتى كه ياقىتىم وصال شمعى اوچون؛
اۇزومنى عاقبت اول اۇتدىن-اۇق شرر تاپتىم.

اېشىتىم عشق كلامىنى او شكر سۇزدىن؛
كوتاردى يار نقابىنى ناگھان يوزدىن؛
كۇرىب جمالىنى باردىم اوشه زمان اۇزدىن؛
مېن اشك بىرلە يوودىم غير نقشىنى كۇزدىن؛
ولېك غيرغە-اۇق ياردىن نظر تاپتىم.

حیات ملکیده هر نېچه کون که، مېن کوردوم؛
وفا کویینی کپزيب انچه - هر زمان یوردوم؛
مراد ساحلیگه عزم کپمه سین سوردوم؛
امید بحریده هر نېچه غوطه کیم اوردوم؛
صدف کوزومدین و کوز یاشیدین گهر تاپتیم.

توتای دېب اېردیم ازلدین حیات تدبیرین؛
ولېک کورمه دیم اصلا بو نکته تصویرین؛
کیشی بیلامس اېکن هېچ وقت تقدیرین؛
دېدیم: بو رمزنی انگلهی، ولی خرد پیرین؛
بو نکته کیفیتی ایچره بی خبر تاپتیم.

یوره گیم آرزو-ارمانلرینی قیلدیم قطع؛
کونگیل نینگ عهد ایله پیمان لرینی قیلدیم قطع؛
فراق و رنج شبستان لرینی قیلدیم قطع؛
چو درد عشق بیابان لرینی قیلدیم قطع؛
عدم ولایتیدین نری یوز خطر تاپتیم.

کوزیم آچیلدی او آی سرمه لی کوزینی تیلب؛
چوچیدی تیلده گی سوزیم، چوچوک سوزینی تیلب؛
و بؤلدی خاطریمیز قانع، یار اوزینی تیلب؛
نواپیا، کپچه-کوندوز خط و یوزینی تیلب؛
شبانه نوحه بیله ناله سحر تاپدیم.

قانع-شبرغان-۱۴۰۰ اییل

۱

هر حادثه‌نى كۆرىپ كۆزىم قان تۆكەدى،
كۆكسىم اۋزىنى بو يوز بېرىشدىن سۆكەدى،
بختىمى قرا و يا بو اېلمى آرگن؟
ياو آليگە باش اېگىب يىنە تىز چۆكەدى.

۲

هر كون بو وطنده جان كېتىپ قان تۆكىلر،
بېچاره اولوس بغرى دمامم سۆكىلر،
قۇلدىن بېرىپ اۋز عزيز فرزندىنى،
قىغو يۇكىدىن بو خلق بۇيى بوكىلر.

۳

بو دورده ناجنس كىشىلر آزهدى،
كىم بىر-بىرى يۇليگە قودوق قازهدى،
ياو منفعتى اوچون كېچىپ اۋزليگىدىن،
تارىخگە آتىنى قرالب يازهدى.

۴

بىلدىم، بو زمانه ناجوانلىق قىلهدى،
هر قنچه كه يخشى سن، يمانلىق قىلهدى،
يخشى تنيمه‌ى ايشانمه هر بىر كىشىگه،
دۇستلىكده كۇبينچه، ناتوانلىق قىلهدى.

۵

بىر عمر زمانه اېل بىله قۇشمهدى باش،
ياغدىردى بو خلق باشىگه اۋق بىله تاش،
آقىزدى گهى اولوسنى اۋز آقیمیگه،
بو يروغ سورىپ اوستىگه نېچه بىر اوباش.

۶

تېنچلىك يۇلىدە جَدَل قىلىنكلر، خلقىم!
بو شېوھنى ماخصل قىلىنكلر، خلقىم!
چون صلحنى خىر دېب بويورگن تنگرى،
حق بويروغىگه عمل قىلىنكلر، خلقىم.

۷

قربان ھىيتى بو يىل بوتون اۋزگچە دىر،
بىرەم كېلىشى بىزگە بو كون اۋزگچە دىر،
اۋلكمدە كۋرىنگ اۋت يانەدى ھرىاندە،
بو يانگن آلاو بىلن توتون اۋزگچە دىر.

۸

بىرەم بىزگە بو گل خىرسىز كېلدى،
كېلمىشى اونىنگ بىرآز ثمرسىز كېلدى،
قىغولى يورەكلر برىسى اېردى ملول،
بىرەم شو اوچون بو يىل اثرسىز كېلدى.

۹

اۋلكەمنى، الها، اۋزىنگ اسرە غمدن،
خلقىنى اوزاق اسرە اونىنگ ماتمدن،
بىرلىكدە اولوسگە تىنچلىك ايله نصىب،
توپراغىنى توت بىراق تۇپ و بمدىن.

۱۰

تىنچلىكدە اولوسگە عىد و بىرەم بۇلەدى،
بىرلىكدە ايلات كۋنگلى بىغم بۇلەدى،
قىغو كېتىرر اوروش قىيرگە كېلسە،
او بىردە قۇوانچ رسمى برهم بۇلەدى.

۱۱

یارب، بو وطن اھلیگه بیرلیک بېره کور،
بیر فکر قبول و همپذیرلیک بېره کور،
اېلنی بو اوروش و اولدیریش قیلدی تباہ،
آلدینی آلیش اوچون مُدیرلیک بېره کور.

۱۲

کېلدی هییت اېل- اولوسنی قیلدی دلشاد،
قیغو اوئی بؤلدی مقدمیدن برباد،
خوش او کیشی کیم بویله مبارک کونده،
احبابنی قیلسه صدق دل بیرله یاد.

۱۳

کېلدی هییت، ای سېوگیلیم، عیدانه بېرینگ،
عیدانه نی بېرسنگیز صمیمانه بېرینگ،
گر بېرمه سنگیز مېنگه هییتلیگ، میلی،
بېره منی کپزیشده مېن بیله شانه بېرینگ.

۱۴

هر بیلده هییت کبلیب ایشیکلر آچیلر،
بېره مده اولوس بېر-بیری اوییگه کبیر،
بو اؤلکه اولوسی باشیگه نېگه بو بیل،
پارتلاو قۇلیدن قان یاغر و غم ساچیلر.

۱۵

بېره م کبلیشی بیله کؤنگیلر قۇوانور،
قیغولر اوزاقلشور و دللر قۇوانور،
گر کؤرسه تۇیبب سېوگیلیگینی عاشق،
بې شېهه اونینگ کؤنگیلی بیللر قۇوانور.

۱۶

كېلدى يىنگى يىل يىشىل كىيىم كىيىدى وطن،
گل چهره سىدىن عجب چىراي آچدى چمن،
كۆكلمدە كۆكت كۆكردى يېرنى كۆك اېتىب،
كۆرگچ بو گۆزەللىكنى كۆلر جان ايله تن.

۱۷

اى اۆلكە داشىم، يىنگى دىمىنگىز قوتلوق،
يىنگى يىل و يىنگى كۆكلىمىنگىز قوتلوق،
شو دىر تىلەگىم تنگرىدىن هر اېرتە و كېچ،
بۇلسىن يىنە جىشن و بىرەمىنگىز قوتلوق.

۱۸

ساقىنگ اورومى اىسىمگە يىلدا كېتىرر،
قاشىنگ قارەسى باشىمگە غوغا كېتىرر،
يىلدا كېچەسى كېلسىنگ اگر كلىمگە،
هر بىر قىدىمىنگ باشىمگە سودا كېتىرر.

۱۹

يىلدا كېچەسى كىبى ساقىنگ بۇلدى اوزون،
قاشىنگ قارەسى سىبىلى قارردى بوتون،
آيدېك يوزىنگ آچىب، اى پرى، مېن سىرى كېل،
كسب ايله سە ياغدو تاكە اوندىن قارە تون.

۲۰

جانىم، كېلە قال كە كېلدى يىلدا كېچەسى،
قىل مېنگە بو كېچەنى مدارا كېچەسى،
يوزىنگگە توشىر او ايكى مشكىن زلفىنگ،
بىر آيدە كۆرەى تا ايكى يىلدا كېچەسى.

۲۱

زلفینگنی کۆریب اېسىمگه يلدا كېلدى،
يوزىنگ يادیده كۆنگیل مصفا كېلدى،
هجرىنگ اۋتىده كويىب-يانردىم يۇقسه،
كۆزىنگ قارهسى مېنگه مداوا كېلدى.

۲۲

اندخوى، المىنگده بغيرى قان من، نه قىلهى،
دادىنگگه يېتىشگه ناتوان من، نه قىلهى،
ياولر قۇلىدن اېلىنگ پرىشان بۇلگن،
قىغونگگه شرىك هر زمان من، نه قىلهى.

۲۳

اندخوى المى يورهكنى قان اېتىدى بوگون،
ياو ظلمى اولوسنى بېمكان اېتىدى بوگون،
قرغان و قرمقول اېلىن آواره قىلىب،
بېچاره و زار و ناتوان اېتىدى بوگون.

۲۴

خلقىم! كىشىلر سىزنى اويىنچاغ اېتهدى،
ياتلر ستمى يورهكىنگىز داغ اېتهدى،
اويلنگ كېلهجكنى، اېندى اويغاغ بۇلىنگ،
يۇقسه كون آشه ظلمنى كۇپراغ اېتهدى.

۲۵

هر كىم بو وطننى سېوسه، او بات اولهدى،
عمرى چېچكى آچىلمسىدن سولهدى،
قىلمس بو زمانه تۇغرى انسانگه بقا،
كىم اېلنى ساتر، جهانگه اوستون بۇلهدى.

۲۶

كېلگندە ھىيت اېل باريسى شاد بۇلر،
افسردە كۇنگىل قيغودن آزاد بۇلر،
بىر آينى كيشى روزە توتىب اۋتكزسە،
تنگرى قاشىدە يازوغى برباد بۇلر.

۲۷

اۋقوو چېچك و مېن اونگە بلبل بۇلدىم،
بىر عمر بۇيى كويىب-يانىب كول بۇلدىم،
آرتىدە چاپىب انچە يېقىلدىم-توردىم،
اۋرگنمك اوچون بوتون تحمل بۇلدىم.

۲۸

نوروز كېلىب جھانگە زىنت بېرەدى،
ھر باغ و چمن چىرايىنى آرتتىرەدى،
گلشن ايچىدە شوخ جھان آرالر،
تانگ چاغى كۋرىنگ، اېتك-اېتك گل تېرەدى.

۲۹

اي آپە -سىنگىل، سېنىنگ مقامىنگدىر اۋلوغ،
شفقلى آنە ھمىشە نامىنگدىر اۋلوغ،
آتىنگ سېنى اوى چراغى دېب اتلگن،
مېنگە شو سېدن احترامىنگدىر اۋلوغ.

۳۰

اولاد اوچون بىرىنچى استاد اۋزىنگ،
تورموش اويىنى اېتگۈچى آباد اۋزىنگ،
دايم تىلەگىم شو دىر مېنىنگ تىنگرىدن،
دنيا بارىچە ىشە خوش و شاد اۋزىنگ.

۳۱

دور اهلی کۈنگیلىنى ھېچ شاد اېتمەدى بېر،
ھم اۋز بېر و غېر بېزنى ياد اېتمەدى بېر،
بو تۇغرىدە غېردىن نې دېب شكوه قىلەى،
اۋز بېرلېمىز ھم اعتماد اېتمەدى بېر.

۳۲

ايتىنگ كە قچانگچە اولوس يىنچىلسىن،
قىغو يوكى قامتىن بوكىب خم قىلسىن،
آچمەى كۈزىنى اولىم-ايتىم قۇلىدن،
كۈكسىگە اونىنگ تىغ ستم سنجىلسىن..

۳۳

قربان ھىيتى كېلسە بۇلر جان ارزان،
بو كوندە بۇلر بېر نېچە جانلر قربان!
جانانگە دېدىم من سارى كېل، جان بېرەيىن!
دېدى كە بوگون مېنگە كېرەك اېرمس جان.

۳۴

سىز-سىز مېن اوچون درد و الم چىككن آنم،
اولغە يتىرىشىمدە رنج و غم چىككن آنم،
قوتلوق كونىنگىزدە روھىنگىز شاد اېستەى،
دنيادە جفانى دمېدم چىككن آنم.

۳۵

كابل، نېچە كوندىر كە قىزىل قان يوتەدى،
ھر كوندەگى يوز بېرىشلر، انسان يوتەدى،
بىلمم بو اولوس بختى نېگە شور ايكن؟
مىنگ تورلى غم و الم نى، ھر آن يوتەدى.

۳۶

اى اۋلكە! اينان كە ايسكى يايونىڭ كېلەدى،
شېلىن كە يىنە كورەش سيناونىڭ كېلەدى،
بوزگەلى سېنىڭ تىنچ حياتىنكى يىنە،
يۈلىنگەگى قرشى كوندلاونىڭ كېلەدى.

۳۷

بو اۋلكە بەھرى كۆزگە اۋخىب بارەدى،
كوندوز-كېچەسى تموزگە اۋخىب بارەدى،
قىغو و الم آنگەسى ھەر ياندىن،
چۈزىب تىلىنى ھوكوزگە اۋخىب بارەدى.

۳۸

بىز عمر بويى ياي سۈزىگە الدندېك،
الداوچىلر الداو سۈزىگە الدندېك،
دشمنى تىمەي، اۋزىمىزدېك اويلب،
بىر نىچتە مۇقتا سۈزىگە الدندېك.

۳۹

يات كۈرگىمىزدە كۈكسىمىزنى آچەمىز،
اۋز بىر-بىرىمىزنى يۈلدە تشلب قاچەمىز،
ايش-ايشدن اۋتىب بىچاق سويككە يېتسە،
ساج-سقال اوزىب باشگە قرا قوم ساچەمىز.

۴۰

ھەر يىل باشىدە بىر يولە نوروز كېلر،
ھەر تىل نىنگ اوچىگە بو سوچوك سۈز كېلر،
بىر يىل كوتەمن كە يىنگى يىل قوتلاويگە،
كلبم سىرى او يار مرل كۆز كېلر.

۴۱

بیر عمر قلم آرقه‌لی استاد بیات،
اۋزبېک تیلیگه بجردی اۋلکن خدمات،
تۇقسان یاشیده حیاتدن کۈز یومدی،
تاریخ بیتیده قالدیریپ اوچمس آت.

۴۲

اۋتسنگ بو هدیره‌دن اینیم، گه گاهی،
کۈرسنگ توتون، او ابرور یتیم‌لر آهی!
جنبش یۋلیده چین کۈره‌شیب جان بېرگن،
مینگلرچه شهید سونگگی راحتگاهی.

۴۳

قربان هییتی کېلدی، گلیم شاد یشه،
قیغودن اوزاق و غمدن آزاد یشه،
یلغوزگینه بیر هییت اېمس، هر دایم،
گلدېک آچیلیب یشه و آباد یشه.

۴۴

کابل، یوره‌گیمنی المینگ قان اېتدی،
هم ایگی کۈزیمنی قیغو گریان اېتدی،
نی ایگی کۈزیم، بلکه بوتون جان و تنیم،
بو غم اۋتیده ابریدی، سیلان اېتدی.

۴۵

بیرهم تانگیده برچه اولوس شاد تورر،
کۈنگیلنی قیلیب قیغودن آزاد تورر،
بیر-بیرگه هییتنی چین یوره‌کدن قوتلب،
آغیزده ثنا و تیلده اوراد تورر.

۴۶

انخوى دېسنگيز آنه وطن دىر مېنگه،
قۇمزارى چىرايلى بىر چمن دىر مېنگه،
يىللىر يشەدىم هواسىدن بەرە آلىب،
خانچارباغى جان، اۋزى تن دىر مېنگه.

۴۷

انخوى سىرىگه آنه وطن باقمەدى بىر،
سووسىز بالەسىنى سوو بېرىب ياقمەدى بىر،
يىلاقلىرى برچەسى چىناق ياتىن،
اى واى كه درياسى تۇلىب آقمەدى بىر.

۴۸

هر كون اوۋته عمر باغىنى كوز اورەدى،
غم لشكرىنى آرتىدە تېركب تورەدى،
اى آدمى قىغورمە بوگون اپرته اوچون،
هر نرسە كه كۇنگىلگە كېچر كوز كورەدى.

۴۹

كۇزىمنى اوزىب، اۋزگەگە باقگوم كېلەدى،
كۇنگىم ايزىلىب كۇزىمدن آقگوم كېلەدى،
اېل ايچرە بو اسرو مەرسىزلىكنى كۇرىب،
تېلبەلىك آتىن، آتىمگە تاقگوم كېلەدى.

۵۰

بختىمنى كۇرىب اويالەمن اۋزىمدن،
سۇزىمگە قرەب قان توكەمن كۇزىمدن،
بۇلىنسى تىلىم، تىلىم-تىلىم كېچمەيمىن،
اۋز آنه تىلىم، يا-دە سوچوك سۇزىمدن.

۵۱

هر ييل باشيده بير يوله نوروز بۇلر،
ينگى ييل اوزى ياقىملى بير سۇز بۇلر،
بوينينگه بو ينگى ييلده كۇز مينچاغ تاق،
يۇقسه سېنگه، سېوگىليگيم يمان كۇز بۇلر.

۵۲

ينگى ييل اوزى جهانگه غوغا سالگن،
كېلىشى بيلن يورهك قرارين آلگن،
غوغا نه كېرهك بونچه بو ينگى ييل اوچون،
بو اېسكى اودوم اۋتميشيميزدن قالگن.

۵۳

كم بۇلميش آلدينگده گويا سېنگه يار،
قىلمبدير كېيىنينگده روزگار ينگنى تار،
اينانمه سۇزيگه سېن اونينگ اصلا،
كۇز تۇتمه يخشيليك اونده يدن زنهار.

۵۴

قربان هييتى كېلدى، بۇلهى قربانينگ،
جانىمنى قيلهى صدقه هر فرمانينگ،
جانا! ديب ايدينگ هييتده اويىنگگه كېلهى،
مهمان بۇله سنى، يا بۇلهى مهمانينگ؟

۵۵

بيلم قچان اېل بختيگه يولدوز چيقهدى؟
يا تون توكه نيب آرقه سيدن روز چيقهدى؟
ياروتسه قوياش بير يوزىنى ياغدوسيدن،
بوكوننى كۇره آلمه ديگن كۇز، چيقهدى.

۵۶

آھىم توتونى سنبلىن ايتگن قارە،
ھەر بىر خمىدە مردم اپرور آوارە،
جان رشتەسى بىرلە تۇقىدىم ساچباغىن،
تارتىر مېنى قارە تون سارى تابارە.

۵۷

يارب باشىمىزدن قرە تون اۋتگەيمى؟
عالم نى قوياش نور ايلە ياروتگەيمى؟
بۇلگىمى بولوتدن آسمان آستى آچىق،
تون، قارە بولوت اۋرنىنى آى تۇتگەيمى؟.

۵۸

المار غمىنگدە بو يورەك قان يوتەدى،
كۇنگىل المىنگدە سوگ و ماتم توتەدى،
اى سېوگىلى فارياب، نى بۇلدى بوگون؟
كۇرگن كىشى حالتىنگنى يىغلب اۋتەدى.

۵۹

دېرلر كە بهار يىنگىلىكلر كېتىرر،
اېسكى غم و قىغونى كۇنگىلدن يېتىرر،
اما بو بهار قىشگە مىنگزەب تورگن،
حاضرگچە ھم ساووق پيامىن يېتىرر.

۶۰

دىنانىنك ايشى گر آز، يا مول اپرور،
انجام بېرىشگە خلق مسۇول اپرور،
خود غول بۇلر عاقبتىن اوپلمەگن،
يازگن سۇزىنگىز تۇغرى و معقول اپرور.

۶۱

بیر عمر ادب یۆلیده زحمت چبکدیم،
عرفان و بیلیم کۆبیده محنت چبکدیم،
هر نچه اېمس مېنگه بو ایریم مسلک،
محنت شو اوچون به حد قدرت چبکدیم.

۶۲

ای جان اوقیتووچی، صدقه من اؤزینگه،
کۆنگیل قۇوانور یاقیملی هر سؤزینگه،
بو دیر تیله گیم سېنگه اؤلوغ تنگریدن،
بخت اېشیگی بیرکیتیلمه سین یوزینگه.

۶۳

اؤقوو که جهالت آغریقین مرهمی دیر،
هم بخت و سعادت اهلی نینگ همدمی دیر،
بخت اؤیغانور و سعادت او بیرله کؤلر،
اۆلکه مده چو اوقیتووچی نینگ بیرمی دیر.

۶۴

تخار زمین، ینه بویالینگ قانگه،
طاقتدن اوزاق اېرور بو هر انسانگه،
تنگریم اېتسین شهیدلرینگ روحینی شاد،
هم یاره لیر ایریشسه لر درمانگه.

۶۵

الداوچی اېرور اوشبو زمان یارلری،
چون ریب و ریا بۆلدی اولر کارلری،
هر پیت سېنینگ چونتکینگه کۆز تیککن،
آشیب بو زمان ده حددین آزارلری.

۶۶

تېنچلىكده وطن صحنى چېچكدن تۇلەدى،
بلبل كىبى اېل- اولوس قۇوانىب كولهدى،
ناتېنچلىك و اوروش بۇيى قىرقىلسىن-
كىم، اونده اولوس اۋلىب، چېچكلر سولهدى.

۶۷

تېنچلىك بيله بىرلىك ايگىسى تاپسه ثبات،
بو ايگىسىدن آلگوسىدىر بهره حيات،
هر اۋلكه ده گر بۇلمسه صلح و تېنچلىك،
خلقىگه بۇلر حياتدن يخشى ممات.

۶۸

صلح اورنه تىلىب، يىر يوزى راحت تاپسىن،
اوروش يۇقالىب اولوس فراغت تاپسىن،
گۇلر آچىلىب اۋلكه چىمنزارى ارا،
كۇنگىل غم و رنج دىن برائت تاپسىن.

۶۹

بىلمم بو وطن قچانگچه غم چىكهدى؟
خلقى تون و كون ضجه و ماتم چىكهدى؟
قىغوگه چۇمىب دايم اولوس نىنگ كۇنگلى
يوز ندبه و آه و ناله هر دم چىكهدى.

۷۰

بابالريمىز بويوك بىلىمدان ايدىلر،
اۋز عصرىده مير و خان و سلطان ايدىلر،
يلغوزگينه اۋز عصرلرىده دېمنگىز،
هر چاغ و زمان چاو قازانگن ايدىلر.

۷۱

بابالريميزنى ايله ليك بوگون ياد،
تا بۇلسين اولر روحلرى خرم و شاد،
هر كېمسه كه صدق دل بيله ياد اېتسه،
بۇلسين كۈنگلى قيغو و غمدين آزاد!
تاشكينت، ۲۰۲۰-يىل ۱۳ فېبرورى

۷۲

بو يىل هييت ايامى قرنطينده اۋتر،
خوشليك كونيميز كدورت و كينده اۋتر،
بىر يانده اوروش و بىر تامانده وىروس،
اېل عمرى قىليچ كى قرا قينده اۋتر.

۷۳

بىره مده بو يىل، بارىش- كېلىش بۇلمس اېمىش،
بىر-بىرنى كۋريب، سۋرەب-بىلىش بۇلمس اېمىش،
بىره مده كېزىشنى هم توتىنگ كۈزدن اوزاق،
چون اويدة قالىشدىن اۋزگه ايش بۇلمس اېمىش.

۷۴

بو اۋلكه قچان امن و امان بۇلگه ي اېكن؟
اېل كۈنگلى هييتده شادمان بۇلگه ي اېكن؟
تېنچليك كېلىب و يۇقمه كسليك يۇقالىب،
خرسندليك و امن زمان بۇلگه ي اېكن.

۷۵

امسال كه عيد در قرنطين گذرد،
ايام خوشى به بغض و با كين گذرد،
يك سوى بود جنگ و دگر سو وىروس،
عمر همه خلق زهر آگين گذرد.

۷۶

امسال به عید رفت و آمد نَبُود،
درخانه کس گر نروی بد نَبود،
هم گشتک جمعی از نظر دور نما،
در خانه نشین، مرض پیامد نَبُود.

۷۷

کی میهن ما امن و امان خواهد شد؟
هر شخص به عید شادمان خواهد شد؟
صلح آید و ویروس کرونا، نابود -
گردد، همه شاد آن زمان خواهد شد.

۷۸

رحمتلی استاد محمد اسحاق انور رحلتی مناسبتی بیلن یازیلگن رباعیلر:

استاد انور وفاتیدن کپلدی خبر،
بؤلدی یوره گیم پریش و زار و ابتر،
شودیر تیله گیم: تنگیم اریغ روحینی،
اوچماخ چمنیده اسره سین تازه و تر.

۷۹

گُللتدی ادب باغینی استاد انور،
مردانه ساچیپ مدادی دن دُر و گهر،
یازیب غزل و ترانه ایکی تیلده،
مشتاقلریگه قالدیریپ کبتدی اثر.

۸۰

استاد انور بویوک سخنور اپردی،
هم فضل و هنرده صاحب فر اپردی،
اؤتکزدی عزیز عمرینی تعلیم بیلن،
علم عاشقیگه سبویملی رهبر اپردی.

۸۱

اۈلكمده كون اۋته تورلى ماتم توغىلر،
هر كېچە اۋتیب غم اوستیگه غم توغىلر،
بىلمم نې قدر بو خلق بختى شور اپكن،
قىغو، غم، الم، هر كون پيهم توغىلر.

۸۲

يورتيم كۈكيدن زمينگه محنت ياغدى،
خلقيم باشيگه بوتون مصيبت ياغدى،
تنگريم اۋزى رحم اېتسين حاليميزگه،
يۇقسە بو وطن صحنیگه كلفت ياغدى.

۸۳

بىلمم قره تون اۋتیب قچان تانگ آنگه؟
قرانغو بولوت اۋز اۋيين آى گه ساتگه،
بو ظلم و ستم بناسىنى، اېل خشمى-
طغیان اېتیب بو اۈلكه دن يۇقاتگه.

۸۴

كۈپ قینه دی اېل جانینی بو ایسیغ هوا.
ققشتدی تامیر قانینی بو ایسیغ هوا.
اېنیقسه تموز فصلیده یورتیم نینگ،
قوریتدی گلستانینی بو ایسیغ هوا.

۸۵

كۈكلم كه كۈكت تامیریگه قان بېردى،
اۈلگن چېچك و گل تنیگه جان بېردى.
بو ینگى اۋسیش و اۋزگريشگه اېندی،
ینگى بیل و ینگى عصر امکان بېردى.

۸۶

بو اۋلكه گە قنچە آى و يىل كېتىدى كېلىپ،
مقدمى بىلن اولوس دلىن شاد قىلىپ.
كلفت بىلە لىك اۋتىدى اۋتگن بىلىمىز،
نېچە نى سېويىب و نېچە بغرىنى تىلىپ.

۸۷

رحمتلى استاد محمد امين متين نىنگ وفاتىگە اوچ يىل تۋلىشى
مناسبتى بىلن:

استاد متين وفاتىگە تۋلدى اوچ يىل،
ھجرىدە اونىنگ قان يوتەدى ھەر كۈنگىل.
بۇلسىن روحى شاد و اورنى اوچماخ اىچىدە،
دېب، آچگە يىمن دعاسىگە دايم تىل.

رمل مسدس محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

حضرت نوایی و بابر نینگ توغیلگن ییل لری اوچون:

ای قلم، تیبرت اۋزینگنی قیته دن،
یاز صفات ایکی ارباب سخن.

عالم و شاعر، بهادر وصفینی،
او نوایی بیرله بابر وصفینی.

او ایکاولان اپردی اهل علم و فن،
شعر اقلیمیده هم شاه سخن.

هم سیاستده قازانگن چاوپینی،
قؤلگه کبلیترگن، یوره کلر آوینی.

ایکیسی هم عدل ایجاد ایله گن،
بیر زمان، بیر دوره داد ایله گن.

بیرتهسی خود صاحب دېوان اېدی،
بیرتهسی اۋز عصریده سلطان اېدی.

بیرسی بیر دوره اپردی وزیر،
بیرسی اۋز دوریده، شاه دلیر.

تورک – اۋزبېک تیللرین یشنتدیلر،
بو گلستان گللرین چقنتدیلر.

قالدیریب هر بیر اوزیدن شانلی آت،
عالم ایچره کسب ایتیب منگو حیات.

سوردیلر دوران عدالت بابیده،
اؤتکزیب کونلر صداقت بابیده.

بیز اگر بؤلسک اولر اولادهسی،
یا اولر اېگن نهالی شادهسی.

نیگه اېندی مونچهلر بیکارمیز؟
اوز تیلیمیزدن نېچون بیزار میز؟

هر کیشی کیم تیل اېگهسی، اېلی بار،
تیل بیرر هر بیر اولوسگه اعتبار.

پس کېلینگلر بیر بؤله یلیک تیل اوچون،
تیلنی اسرب یشنته یلیک اېل اوچون.

تا نوایی روحینی شاد ایله لیک،
همده بابر طرزیده داد ایله لیک.

تورک اېلی، دایم قیلینگلر اتحاد،
تاکه بؤلسین ایکیسی نینگ روحی شاد.

ایله گی «قانع» اولرگه افتخار،
هر بیرری دیر بیزگه شان و اعتبار.

مضارع مثنى اخرب محذوف:
(مفعولُ فاعلن مفعولُ فاعلن)

قرآن شعاريميز

قرآن شعاريميز، دين اقتداريميز،
تعليم و اورگنیش قول و قراريميز.

نابود ايله گين، ياو بغض و كينينى،
سقله اوزينگ امان اسلام دينينى.

قران شعاريميز، دين اقتداريميز،
تعليم و اورگنیش قول و قراريميز.

يارب، ترحم ايت آتینک رحيم دير،
لطفينگنى کور روا ذاتينگ کریم دير.

قران شعاريميز دين اقتداريميز،
تعليم و اورگنیش قول و قراريميز.

قانع قولينگ يازر وصفينگنى دايماً،
نوميد ايلمه محشرده خالقا.

قرآن شعاريميز دين اقتداريميز،
تعليم و اورگنیش قول و قراريميز.

۱۳۹۲-يىل ۶ دلو

رمل مسدس محذوف:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

تورک اېلی نینگ قانی بیر:

تورکیه - افغانستان بیر جان اېرور،
بیر -بیریگه جان بیلن جانان اېرور.
باغله گن جان بیرله پیمان ایکیسی،
تنده جان و رگده گی قان ایکیسی.
ایکی ملت اینگ قدیمدن آشنا،
ایکی دولت، بیر-بیریگه رهنما.
تنگریسی بیر، قبله سی بیر، دینی بیر،
رسمی بیر، پیغمبر و آیینی بیر.
ایکیسیگه دیر محمد مصطفی-
رهنما و رهبر و هم پیشوا.
بار ایناغهلک بولرده اېسکیدن،
هم نظامی عرصه لرده اېسکیدن.
شاه امان الله بیرله آته تورک،
دؤستلیککه بېرگن اېردی یخشی کورک.
ایکیسی قؤیگندی بو یؤلنی اساس،
هم بو یؤلده بیر قیلیب قؤلنی اساس.
علم و فرهنگ عرصه سینی کینگ اېتیب،
ایکی اېلنی بیر-بیریگه تېنگ اېتیب.

دۇستلىككە عهد و پيمان ايتديلر،
قنچه مشكل ايشنى آسان ايتديلر.
تا بو كوندير اوشبو پيمان برقرار،
كونسه يين بۇلگوسى هر دم پايدار.
هر بۇلئمه تركينه بيز بيرله يار،
ارزيگه ي بو ايشگه قيلسك افتخار.
نېگه كيم بيز بير اوروغ بير ريشه ميز،
صاحب بير فكر و بير اندیشه ميز.
ايسنگيميز بير، تيل و فرهنگ بير،
عزم بير، مقصود بير، آهنگ بير.
ايكى ميز هم توركنينگ اولادى ميز،
يافت اوغلان ذريات و زاديميز.
يورتميزگه خوش كېليب سيز آغلر،
اى قرينداس عمكى لر، تاغلر.
بيرلەشيب بو اۇلكه آباد ايله ليك،
اؤتميشيميز قيته دن ياد ايله ليك.
توركيه افغانستان گه يار ابدى،
آته تورك و شاه امان همكار ابدى.
باغله گندى دۇستلىك پيمانينى،
حل قيلردى مشكل و آسانينى.
ابندى بيز هم بير بيراوگه يار اۇليب،
باغله ليك بېل مونس و غمخوار اۇليب.
يورتميز آباد اؤلسين قيته دن،
خلقيميز دلشاد اؤلسين قيته دن.

بو اولوس موندن بویان زار اۆلمه سین،
ایش سیز و نان و بیکار اۆلمه سین.
گلله تیلیک بو وطن نی بیز ایکا،
یۆکسه تیلیک علم و فن نی بیز ایکا.
تورک اہلی هر بیرده بۆلسه قانی بیر،
قبله سی بیر، دینی بیر، ایمانی بیر.
اېزگو نیت بیرله هر صبح و مسا،
تینگری تابوغیگه اېتگوم بو دعا.
اوشبو دۇستلیک تا ابد تاپسین دوام،
خلقیمیز تینچلیکده یورسین المدام.
اۆز تیلیده مثنوی ایجاد اېتیب،
نېچه بیلیک دۇستلیگینی یاد اېتیب.
قانع اېتگهی فخر اوشبو ذاتگه،
بو اولوغ قوم و بویوک ذریاتگه.
شبرغان، قویاش ۱۳۹۹ اییل

قربان بیرهمی

ینه قربان بیرهمی کبلماقده....
انسانلر، اینقسه مسلمان کیشیلر،
بو بیرهمی قیزغین کوتیب آلماقدهلر،
جانورلر: قۇی- قوزیلر، سبگیرلر وتویهلر اېسه،
بیز قربان بۇلهمیز،
بیز تنگری رضاسی اوچون،
باشیمیزی، جانیمیزی قربان قیلهمیز دبیه تیرمولیب تورگنلر،
اولر اولیمنی، قربان بۇلیشنی کوتهدیلر بوتون مسلمان خلقلر یورتلریده.
بیراق: بیز مسلمانلر یورتیمیزده اېسه،
نېچه ییللردن بیرى تینگسیزلیگ،
وحشت و دهشت ارهلشگن وتینچسیزلیک،
اوریش- اولدیروش حکم سورهدی،
و انسانلر قربان بۇلهدی و قانلری توکیلهدی،
بیر ناقولهی و شوم هدف اوچون،
یاتلر و یاولر بویروغی بیلن.

۱۳۹۸-ییل اسد آبی نینگ ۱۹ شنبه کونی. ه.ق.

۱۴۴۰-ییل ذوالحجه آبی - عرفه کونی.

اولوسيمگه نيچه آغيز سؤز

زمان اؤزگرماقده،
انسانلر اونى خواهلهسه هم، خواهلهسه هم،
كېچه بار قرانغوسى بيلن،
و كوندوز هم اوزى نينگ بار ياغدوسى پارلاق قوباشى،
قيش هم قهرتان ساووغى،
و ياز هم كلته تموز ايسىغ شماللرينى انسانلر يوزلريگه جيزيلله تيب
باسيب اوته ويرهدى،
بونى انسانلر ايستسه هم، ايستمسه هم، عملگه آشهدى.

و شونينگ دېك تيزملرهم،
زمان اؤتيشى بيلن،
يا ابل-اولوس ايستگ و اراده سيگه كوره،
و ياهم بير كوچلى تيزيم آرقهلى،
اؤزگرتيريلهدى،
هر حالده اؤزگريشلرگه ايشانيش كېرەك،
و زمان تقاضاسيگه بۇيين سونيش.
كېلينگ اېندى اؤزگريشلرگه اينانه يليگ،
و بيرليگيميزنى سقله يليليك،
بوندن بويان بير باش و بير آغيز بۇليب،
اؤزليگيميزنى اسره يليك،
يۇقسه زمان حوادثى سببلى بوتونلهى يۇقهليب كېتيشيميز ممكن.

شبرغان، ۱۳۹۸-يىل، ۱۱ اسد

زمان شعری

نی دیر بیلسنگ زمان شعری؟
اېمس بیر سېوگیلی دلدارنی سېومک،
ویا بیر زلف تارینی خیال ایلب،
اونی سنبلگه اؤخشمک،
باقیب یا بیر مجازی عشق قاشیگه،
کۈنگیلنی اونگه تاپشیرمک،
و کۈزده قینه تیب امید، سېوگی رمزینی کۈرمک،
ویا هم کیم، بیراودن التفات ایستب،
اونینک مدحیگه تیل چوزمک،
تېریب بیر نېچه سۈزنی نظم نینگ موزون تیزیمیگه،
قۇیبب صفحه اوزه اۈزنی آوونتیرمک،
نه اوندە نظم اسلوبی، توتیلگن کۈزده دقت-له،
نه شعر انواعی فرقی اجره تیلگن ینگیلیک بیرله.
بۈله آلمس مېنیمچه بویله سۈزچیکلر زمان شعری.
دېسم قیسی توشونچه بار زمان نینگ ینگى شعریده:
بوتونلهی او، تولوق بیر ینگى تویغودن،
هم اوندە هر توشونچه اۈز یېرین تاپگن،
کنایه، استعاره، یا کلام ایجاز و اطنابی،
ینگى اسلوبده ایشلنگن و هم اوندە،
زمان نینگ جبری - آشوبی،
اولوس نینگ آهی - فریادی،
کۈنگیل تویغولری، ایستکلری اوندە
بوتون اۈز عکسینی تاپگن.
و تویغولر تیریلیب بیر تیزیمگه،

تاقيلسه شرح بۇينيگه،
يازيلسه بير حقيقي شعر،
زمان نينگ يپراغى اوزره،
و هر شاعر ادا قيلسه حقيقي بۇرچيني،
خدا و خلق آليده.

كابل، ۱۳۹۴-ييل ۹ جوزا

هیت

بیلده بیر بار قربان هییتی کپلهدی،
بونده قنچه قوی-قوزیلر قربان بؤلهدی،
سویلهدی اولر، فقط گینه تنگری رضاسی اوچون.
بیراق، بعضی بیر کیمسه لر،
دستور خوانینی بېزه تیش اوله یدیلر بونی،
و یا هم آت چیقیش اوچون بو ایشگه اورینه دیلر.
اما:

بیزنینگ یشهب حیات کبچیره دیگن یورتیمیزده،
انسان، انسان باشینی کپسه دی اؤز شوم هدفلی اوچون،
یا که بیراونینگ ناتؤغری بو پروغی بیلن.
و بو یؤلدن، تنگری لعنتیگه چومه دیلر،
و بنده لر هم قتیق قاره له یدی اولرنی،
ابد الابدگه قدر.

شبرغان، قربان هییتی نینگ اوچینچی کونی
قویاش ۱۳۹۸ ییل

ايشانچ

كۆزيم كۆزلرينگه توشكنده :

سبوگيني ايشانچنى سبزهدى،

هر بير قرهشينگده چولپان كۆزلرينگ رمزي،

مېنگه نسبتا ايشانچ بارليگيني كۆرستهدى،

و مېن ايسه بير عالم ايستك آرزولرېمنى،

كۆز درياسيدن تاشيريب،

اياغينگ آستيده آقه من.

شبرغان، ۱۳۹۵-ييل ۱۸ سنبله

ایستگ ابلدیزی

من کیم؟

گویا که قیته قرشی توغیلگن زمان بیلن،

بیر ینگی باله دپک،

دپمک: بیرینچی میلغیره گن کولگو آرقه لی، سولدیم.

بیر قری چال دپک.

کبلدیم بو افسکی دهرگه،

قیغوده یوغریلیب،.

آه بیرله قاریلیب،

قاتدیم زمان جفاسی بيله یانمه-یان یشب،

بیر ینگی باله من.

مپنگه نومیدلیک آسیب قاش و قباغینی،

یاغدیردی موزله گن قارینی ایزغیرین شمال،.

تا کیم یورگده درد چپکیب ایستگ ابلدیزی،

قاوریلدی قاوجیره ب.

افسوس و آه کیم!

امید اوروغلری،

بیر قتله توتمه دی.

قؤل یازمه دی مراد گلی بنه سی بیرار،

گُلب آچیلمه دی.

بیراق،

بوتدی باشیمده یاس نینگ آق و قرا توگی،

آخر آقردی باش،

اؤتدی و کبتدی یاش.

شبرغان، ۱۳۹۴-ییل ۳۱ ثور

ايذغيرين ساووق

بو قيش قىلدى اولوسنى،

انچه زار.

ايذغيرين ساووق بيلن،

بيقرار.

كېچەسى منفى اوتتيز

درجه،

كوندوزى قار ياغدى تيز،

شامگچه.

احوالى اسرو خراب

ملت نينگ،

اېسىگه هم توشمىدى

دولت نينگ.

ساووق اوتر قيش كېتر،

كېلر ياز.

كيم كۇپ مشقت چېكر،

كىمسه آز.

اۈلكه گه تينچليگ كېلىب

اېل امان -

يشه سين، يۇرتيمزده

جاودان!

قانع، شبرغان، ۱۴۰۱/۱۱/۷ يىل.

بخت یولدوزلری

نې بۇلردى مېنى يوقلب كېلسنگ بىر يۇل،
وصالينگدن تۇيسم اېردى
مېن خسته دل هم مول و سول.

يوزينگ كۇريب
كۇنگليم گلى آچيلردى،
باشلريمگه بخت - سعادت
يولدوزلرى ساچيلردى.

كىل نگاريم اېتمه
مېنى مونچهلر زار،
تاپه آلمس سن مېن كىي
بىر ايچكوير وفالى يار.

فراقينگده كويديرمه گين
مېن خسته نى،
مېندېك حُسنينگ گلزارىگه
بىرعاشق دلېسته نى.

سېندن اىرو كۇنگليم
قوشى دىر بېقرار،
سېنينگ بيله بختيارمن
اى دلريا سېوگىلى يار.

۱۴۰۱/۱۱/۱۴

بختسيزلىك

بخت اۋزى بىر اېنىقسە متاع اېكن،
كىم اونگە يۇلوقسە تاپەدى عزت.
بختسيزلىك عالمى قرە تون كى،
اونگە اوچرەگنلر تارتهدى ذلت.

سۇرەدىم اۋزىمدن اقبال نېمە دېب،
تېلىم تېترەدى و يىغلهدى كۇزىم.
باتىندى سۇزلەگن سۇزىم بوغزىمگە،
بېرگن سۇراغىمدن اويلىدىم اۋزىم.

بخت مى، سەادت مى، انسانگە باغلىق،
ينه اونىنگ جد و جدل لرىگە.
تدبىرى، اويلاوى، عقلى بۇلسە يار،
اوستونلىگ بغيشلر عمللرىگە.

اويلمەى، چوتلمەى قىدىرمنگ بختنى،
هر بىر ايشىك، هر قندەى آستانەدن.
كۇز توتمنگ سەادت قوشىنى اصلا،
بقاسى بۇلمەگن آشيانەدن.

اميدلر اويغەنر ايستكلر قوپر،
هر يوركدە بۇلسە كېسكىن قرارى.
كون سەيىن يوزىگە كولهدى بختى،
هر كيشى نىنگ كىم آرتسە اعتبارى.

شېرغان، ۱۳۹۸-يىل

ياغدوسيز كونلر

بیر عمر اینجیمه‌ی کوتدیم یاغدونی،
دېره‌لر اره‌سیدن کۆز توتیب.
یېتالمه‌ی وصلیگه توریمن دایم،
فرقتیده کېچه-کوندوز غم یوتیب.

بیلمه‌دیم، بوکونلر شام می- کېچه‌می؟
باشیمیزدن، بری نورسيز اۆته‌دی.
آسمانیمیز قره بولوت آستیده،
بیر پارله‌گن قویاشگه کۆز توته‌دی.

بو زمان جبری می عدالتسيزلیک؟
هر کون بونی اولوسیمیز تارته‌دی.
کون سه‌یین بیچاره ملت باشیگه،
تورلی -ستم کپلیب، الم آرته‌دی.

بیغلەدیم، سیقته دیم اېلیم حالیکه،
بۇلرمی دېب بونچه بختسيز بو ملت.
اېرگە شیب-تیرکە شیب کیملر کیپینیدن،
آرتیریب اۇزیکه جفا و ذلت.

بو وطن اولادی، باری- یۇغینی،
بوتونله ییم اېتیب یېدی بېگانه.
قالمه دی مشقت کۇرمه گن اۇغیل،
بۇلمه دی مصیبت چېکمه گن آنه.

شونچه محنت چېکدی، المیر یوتدی،
بیلمه دیم، بو اولوس باشی تاشدنی؟
بیتیلگنمی تقدیریکه یا شو کون؟
اېندی کېلگنمی بو؟ یا که باشدنی؟.

زمان اۇزگرگندیر بیلینگ ملتیم،
جدل قیلینگ اېندی سیزهم جیم تورمنگ.
یخشی اویلنگ ایش نینگ عاقبتینی،
کۇریب- بیلیب اۇزنی آلاوگه اورمنگ.
شبرغان، ۱۳۹۸- ییل ۹ اسد

شانلى احتفال

عزىزلر، بىر سۇزىم بار مېنىنگ سىزگە،
اوغانستان اۋزىپك خلقى تاماندن.
بو سۇز و بو تويغو قالگن يورهكده،
بىزىنىنگ آرهميزده اۋتميش زماندن..

آغىنلىك- دۇستلىك ابلدىزى ىشر،
هر بىر اۋزىپك تاميرلرى قانیده،
آخر بىر كون چىچكلرگه ايله نىب،
اوسر، ىشنر سېوگى گلستانیده.

اۋزىپك خلقى بويوك تارىخگه اېگه،
شونىنگ كىبى شھامت و شانگه هم.
بىزىنىنگ بابا -اجدادىمىز بىرتگن،
اۋز چاوينى بوتونلھى جهانگه هم.

هرى ملكى همده سمرقند يورتى،
اولر دورانىده شھرت قازاندى،
عمر بويى تارىخ صحيفه لرى.
اولر شھكارلرى بىلن بىزه ندى.

امير تېمور صاحبقران آتىگه،
فخرلىب يورر اونىنگ اولادى.
اونگه قرشى بۇلگنلر نىنگ، قىزغنىب،
چىقر هر تاماندن آھ و فریادى.

بیز بوگون قۇوانیب بیرهم آلهمیز،
اولوغ نوایی توغیلگن کونینی
اونینگ روحی شاد بۇلسین ابدگچه
برچه ابلگه ترفته میز اونینی.

قنچه ییللر اؤتدی- دورانلر کپچدی،
کپچمه دی اولرنینگ نامی یوره کدن.
هېچ بیر پیت، هېچ بیر دور و زمانده
اوزاقلشمه یدی الهامی یوره کدن.

ظهیرالدین بابر عدالتلی شاه،
بویوک امپراتور بویوک بیر رهبر،
او شاهلیک دن بۇلک اؤز زمانیده،
یره تدی بیر قنچه قیمتلی اثر.

بیز بو کون، چون اولرنینگ اولادیمیز،
بیر بۇلیب، بیر یۇلگه قدم قۇیه یلیگ.
اوشه آلتین پیتلرنی اېسگه آلیب،
تیلیمیز، تاریخیمیزنی سویه یلیک.

بوگون بیز اوچره شدېک عرض حال اېتدېک،
بو شانلی احتفال بۇلیب بهانه.
دۇست لیگیمیز دایم برقرار بۇلیب،
قالسین زمانلرگه بېلگی-نشانه.

اوزبیکستان-تاشکینت، ۱۳۹۸-ییل ۱۹ دلو
(۲۰۲۰-ییل ۸ فبروری)

مدنيت شهري

تاشكينت، اى علم اويى و صنعت شهري،
سپوگى گلستانى، محبت شهري.
سپنده يشه گنلر بۇلر بختيار،
اولرگه سپن، علم و معرفت شهري.

سپنده بۇلگن كيشى راحت سپزهدى،
تينچ و تاتوو فضالرينگنى كۇريب.
سپنى كپزگن سرى كپزيشى كپلر،
فراغتلى ماولرينگنى كۇريب.

نوايى بابام نينگ بيليم يورتيده،
آچيلگن دير تيل - ادبيات بابى.
اونده چين يوره كدين خدمت اپترلر،
كۇپ جانكوير علم و فن نينگ اربابى.

همده شاعر- یازوچیلر بیرلشیب،
قورگنلر بغرینگده بویوک اویوشمه.
شعر و حکایه لر یازیب بو یپرده،
تویغولرین ترقتهدیلر قوشمه.

سپنده باردیر حشمتلی بنالر،
(تیلی منار) کبی کؤک اؤپر منار.
همده هر یانینگده اؤرنشگن سپینگ،
اینگ قدیمی موزیملر بیر قطار.

امیر تپمور موزیمی جایلشگن،
سپینگ مهر و محبتلی قؤینینگده.
خبردار بؤله دی یوز مینگلر کیشی،
اؤتمیش تاریخیدن بوکونگی کونده.

قنچهلر یازسم هم اصلا توگه مس،
تاشکینت شهری سپینگ ایزگو داستانینگ.
بری مهر و محبتدین یوغریلگن،
هر بیر کؤچه کؤیینگ، هر بیر آستانینگ.

تاشکینت، فارابی هوتلی، ۱۳۹۸-ییل ۲۲ دلو

شهيدلر بهارى

اولدم كه كوكريب چيقسه سبزهلر،
يپر يوزيگه قيته باشدين بپريب زيب.
صورتى دن انده آلور مزهلر،
بپر نچه منتظر كوز آنى كويرب.

اؤلگن درختلرگه ينه جان كپريب،
قيته دين كوكارور قوروق يالهسى.
اما انسان اؤلسه باشقه تيريلمس،
هر قنچه ييغلاسه آنه- بالهسى.

ايلغه سعادتنى نصيب اپتهى دپ،
خزان صرصرىدن سؤلدى بهارينگ.
هر زمان يادينگده قيلورلر افغان،
آنه و ايناغه، خويش و تبارينگ.

هر كيشى جان بپرسه وطن يۇليده،
ظاهرده اولوك دور تيريكدير نامى.
قيلسه اولوس اوچون باشينى قربان،
كوندوز دين ياروقدور قرانغو شامى.

تاريخ صفحه سيدة نامى منگودير،
عدالت يۇليده هر كيم جان بپرسه.
تيلدن تيلگه يورر دايم داستانى،
غيرت بيلن گر يپر آستىگه كيرسه.

دوستلیک آوازی

افغانستان خلیگه خدمت قیلگن،
قدردان قرداشلر، ساغ امان بارینگ.
قتیق کونلر بیزگه یاردم ایله گن،
اؤز اؤلکه نگیز ساری شادمان بارینگ.

کېچه کوندوز چیکیب یوز رنج و محنت،
قؤلینگیز قباردی بیز اوچون ایشلب.
ایناغلیک بؤرچین ادا قیلیشگه،
اوریندینگیز یاردم یؤلینی اوشلب.

قوریب بیزلر اوچون فابریکه، زاوود،
تاغلر بغرین قازیب تاپدینگیز کانلر.
دایماً سلامت کامران یشنگ،
ای مهربان صاف کؤنگیلی انسانلر.

دؤستلیک بوندن آرتیق بؤلمگه ی اصلا،
هیچ بیر شهامت هم جهان یوزیده.
قالمه دی ذرچه حق آشنالیکده،
بؤلسه اگر انصاف انسان اؤزیده.

قیلگن محنت، خدمت لرینگیز اوچون،
اېرورمیز سیزلردن همیشه خورسند.
دؤستلیگیمیز پایدار قالیشیگه،
وجدانیم یانیده ایچه من سوگند.

شبرغان، ۱۳۶۷/۸/۱۸

مهمانيم^۱

بیزنینگ اۆلكه میزگه کپلیب ایشله گن،
ایکی شهامتلی اورتاق ساغ بۆلینگ.
یشه نگیز یوزینگیز گلدېک آچیلیب،
تیریکلیکده دایم رشک باغ بۆلینگ.

بو اۆلكه خلیگه خدمت کؤرستیپ،
تون و کون تینمه یین چیکدینگیز زحمت.
بوکون چین یوره کدن سیزگه ایتورمن،
مېنگلرچه مرحبا، مېنگلرچه رحمت.

مدنیت یۆلیگه باشلب بیزنی،
تیخنیکه ایشگه آشنا قیلدینگیز.
بیلمه گن ایشلرنی اؤرگتیپ بیزگه،
زمانه بیرله همنا قیلدینگیز.

اېندی یورتینگیزگه قیتیپ کپته سیز،
قدرلی مهربان عزیز قرداشلر.
اېزگو خاطره نگیز قالر کؤنگیلده،
یاد اېتر سیزلرنی قری و یاشلر.

ای قدرلی دؤستلر، بو کون بیزلرگه،
سیزنینگ خاطره نگیز قالگه ی جاودان.
سیز اوچون تیله گیم هر دایم بو دیر،
تا جهان باریچه بۆلگه ی سیز امان.

شبرغان/خواجه گوگردک، ۱۳۶۴ / ۱۰/۱۴

^۱: سوویت اتفافی نینگ آذربایجان جمهوریتیدن کیلیب خواجه گوگردک ساحه سی نینگ گاز
چیقهدیگن بولیمده ایشله گن ابو ظهیر ایوبوفگه بغیشلب:

وطنیم - افغانستان

باشله دیم وصفینگه بیر طرفه دستان،
رشک اېتر کؤرالمه ی بلبل بوستان،
صحنینگده کۆپ اېرور باغ ایله بوستان،
سېن اېرورسن مېنگه سېوگیلی آستان،
جان-جان وطنیم، ای افغانستان!

اېردینگ استئمار و ستم آستیده،
فرزندلرینگ درد و الم آستیده،
بینوالر رنج ایله غم آستیده،
قۇیدی ظالملرنی عدم آستیده،
شهامتلی اولوس- مردم افغان.

آتمیش بېش ییل بۇلدی اېرکین بۇلگانینگ،
فرنگیلر ظلمیدن قوتولگنینگ،
آلدين کېتووچی لرگه قوشیلگه نینگ،
آچیلیب غنچلر کبی کولگنینگ،
یوره کده قۇیمه دی ذره چه ارمان.

ايشچى- دهقان تمناسى صبح و شام،
كېچە- كوندوز ايشلر با شوق تام،
سېنى آباد اېتماقده دورلر مدام،
عمرانينگنى تيلر بوكون خاص و عام،
عزيز باشين قىليب يۇلينگده قربان.

بوگون آلتيميش بېشينيچى بهارينگدير،
تېنچليك سېور مملكتلر يارينگدير،
ايستگيم يۇكسماق اعتبارينگدير،
قانع، وطن وصفيگه اشعارينگدير،
آنه يورتيم، اۇلكه م بۇلگيل، چراغان.

مزارشريف، ۱۳۶۳-يىل ۲۸ سنبه

ینگى كۆكلم اوچون

خوش كېلدىنگ، اى بهارىم، ینگى بېلىم،
دايم اېزىلر اېردى وصلینگى دېلىم.
سېنىنگ حولینگىن چمنلر اىچره،
وصال اىستب كېلور شیدا بېلىم.

دشت و صحرالرده آچیلور گلر،
ینگى كۆكلم شاداب اېتر راغلرنى.
تانگ شمالى گل شاخه سین تېیره تېب،
معطر قېله دى بوستان- باغلرنى.

شاخ اوزره بېلىر آشيان قوريب،
قىلورلر يوز تورلى ساز و نوالر.
عنديلېب آوازېن تېنگلېب يوره كده،
هر تامان قوزغه لور آرزو – هوالر.

يىگىتلر هر ياندين قۇوانيب، كوليب،
قصرلر يازرلر عيش و طربدين.
آنه تيلده قيزغين كتابلر اوقيب،
بهره مند بۇلرلر شعر و ادبدين.

سحر چاغى گل بيراغيين نم قيلور،
ترشح بولوتى سبپيب شبنملر.
هر كيشى قرهسه گلزار تامانگه،
انينگ يوره گيدين يۇقالور غملر.

دلهر عجايب خوشنما بۇلگن،
ينگى كۆكلم، سبنينگ بركتينگدن.
باغلا ايچره يوز مېنگ طرب تاپيلگن،
اي ينگى ييل، سبنينگ مرحمتينگدين.

مزار شريف، ۱۳۶۳-ييل ۸ حمل

سېوگی بشارتی

عفتلی، حیالی اۋزبېک قیزلری،
آیگه تېنگ جمالی اۋزبېک قیزلری،
یوره‌گی مصفا کۆک-آسمان کبی،
کدورتدن خالی اۋزبېک قیزلری.

مهری-محبتی کۈنگیلده دایم،
اسره‌گن وفانینگ رسمینی قایم،
آته-آنه‌سیگه مطیع هر دایم،
عهدیگه وفالی اۋزبېک قیزلری.

سېوگیدن بشارت بېرر هر سۋزی،
چولپانلرنی ابتر خجالت کۋزی،
شبهه‌سيز قویاشگه تېنگ ایگی یوزی،
ناز و استغالی، اۋزبېک قیزلری.

هر قنچه کون کپچیب اۋزگرسه زمان،
اولر بیرهمی‌دیر خلق ارا عیان،
ایشله‌یدی بیگیتلر بیلن یانمه-یان،
خاطری صفالی اۋزبېک قیزلری.

بغری کپنگ، برداشلی ایچکویر، غمخوار،
ابلیگه، یورتیگه ابرور خدمتگار،
ایسته‌یمن همیشه بۇلسین بختیار،
قۇللی شفالی، اۋزبېک قیزلری.

شبرغان، ۱۳۹۸ - ییل ۱۸ حوت

اۋزبېك تىلى

تارىخ پىراقلىرى نىنگ ھر بيتيده،
يازىلگن داستانينگ، اى اۋزبېك تىلى.
پارلاق يولدوزلردن تۈله دىر سېنينگ،
ماوى آسمانينگ، اى اۋزبېك تىلى.

غزللر تركيىي تويغودن تۈلر،
ھر بىر گۈزەل سۈزينگ تېرىلگن زمان.
ترانه ترەلسە اگر سېن بىلن،
تېنگلەگن قولاققە بغيشلنر جان.

ھر كيشى آغزىدن تاتلى بال تامر،
تکلم اېتگندە اۋزبېك تىليده.
سېوگى رموزىنى آچر شېهەسىز،
قالمسدن ذرەچە ارمان دليده.

محبت بولاغی قینر یوره‌کده،
سپنینگ لفظینگ بیلن سؤزله‌گن چاغده.
اُنس و الفت تامیرلری کوچه‌یر،
سپن یشنب آچیلسنگ قیسی بیر باغده.

یشنه، اؤزبک تیلیم، ای آنه تیلیم،
قیلگنلر خاقانلر سپنده تکلّم.
شاعرلر شعر یازیب، کوچیلر کویلب،
سوچوک ترانه‌لر قیلگن تَرْتُم.

سپن بیلن معرفت تاپگن کیشی‌نینگ،
فکری- ذکرى پارلاق اویلر همیشه،
سپنگه کؤنگیل بپرگن هر قیسی انسان،
قاره نیتلردن ایتمس اندیشه.

تا جهان بار، یشه دایماً پارلاق،
اؤزبک تیلی، ای نکته‌دانلر تیلی.
ملّی تنیلگنینگ مبارک بؤلسین،
نواپی‌دبک دانا انسانلر تیلی.

شیرغان، ۱۳۹۹-ییل ۲۳ سنبله

يۇقمە كسلىك

زمان هر قنچه بات اۋته بېرسە هم،
قيغولى كونلر نينگ اۋتماغى قيين.
يورهكلرنى آلدى كۇونا وهمى،
باشيميزدن كوتريلمەى قرنطين.

تاپيلمەدى دارو بو پيس كسلگە،
پيس يۇقمەيدى، بيراق بو يۇقمە كسل.
يىگيرمه بيرينچى عصرده انسان،
حاضرگچه اېتالمەدى بونى حل.

اويدە قاليش قنچه، قرنطين قنچه؟
تاپمسه طبييلر دوالشگە يۇل.
كپرەك بوتون دنيا نينگ عالملىرى،
قۇيسەلر بيرلشيب بير آماجگە قۇل.

ايش سيزلىك اوزەلسە فقر كوپيسە،
تأثيرى يۇق باى با دولت كيشيگە.
فقير و ناتوان كيشيلر حيران-
قالەدى اۋزى نينگ ياز و قيشيگە.

تورتته نان کینیندن قطار توزه تیپ،
تیک تورگن شامگچه ناتوان اولوس.
آچلیک سببیدن اویوشمه قوریب،
آرتتیرر اؤزیگه کؤونا ویروس.

دولت اربابلری بیلینگ بو اېمس-
اولوس اوچون سیزگه مناسب خدمت.
بیر زوم اویلنگیزلر اېل نینگ حقیده،
کؤرستینگلر اؤز دین آزگینه همت.

کېچه تانگ آنگونچه کوندوز تون گچه،
اوی و فکریم دیر اولوس نینگ غمیده.
نان سیز - سووسیز، آواره ملت اوچون،
اویقودن اون اویغنه من، کمیده.

یازهمن آیتهمن اولوس دردینی،
نه قیله ی، شونچه ایش کپلر قؤلیمدن.
تیله گیم - ایسته گیم تنگریدن شو دیر،
اسره سین ایلاتنی وقتسیز اؤلیمدن.

شیرغان، ۱۳۹۹- ییل ۲۱ ثور

مرثيه

داد ايتهي قۇلينگدن، وفاسيز دنيا،
باشيمگه قيته دن سالدينگ ماتمني.
آتمدن كو مېنى آيبرگن ايدينگ،
بوگون مېندن آلدينگ قه يين آتمني.

يالغيز قه يين آته اېمسدى او ذات،
بلکه عمه ميزدن قالگن نشانه.
صداقت بابيده تېنگسيز، مثال سيز،
فضيلت بحريده دُر يگانه.

يۇقسيليكده تارتيب تيريكليك رنجين،
كېچه - كوندوز دېمه ي چېكدى رياضت.
خلق الله خدمتين ادا قيله ي دېب،
بير عمر اولوسگه قيلگن امامت.

يورگنده، تورگنده اصلا تاپمسدى،
اياغى آستيدن چومالى آزار.
يېتميش آلتى ياشده باردى آچوندن،
دواسيز كسلگه بۇليب گرفتار.

اندخوى، ۱۳۹۳-يىل ۱۲ جوزا آيى

آغیر مصیبت

اولوس یاتگن چاغی تانگ-سَحَر پیتی،
تورکیه باشیگه کپلدی بیر آفت.
بیر سیلکینیش سبب اہل و اولوسنی ،
قارہ قیش ایچیدہ باسدی فلاکت.

مینگرچہ یورہ گنی قیغوگہ قویب،
مینگرچہ نی ایردی خانماندن.
مینگر کیشی قالبی بنا آستیدہ،
ینہ قنچہ لری ایریلدی جانندن.

تورکیہ - سوریه اہلاتلریگہ،
یبتیشدی جانی و مالی خسارہ.
اہالی ایریلیب اوٰی و جایی دن،
قیش ساووق کونیدہ بؤلدی آوارہ.

تؤرکیہ خلقی نینگ باشیگہ توشدی،
بوندهی قَتَّیغ عذاب آغیر مصیبت.
بیلمه دیم بو اہل نینگ یازوغی نی دیر؟
نہگہ مونچہ کؤریم کؤرسین بو ملت.

تنگریدن تیلرمن امن و امانلیک،
بو قرداش اؤلکەگہ بؤلیب قیغوداش .
باشقہ ہېچ بیر ضرر بیتمہ سین اونگہ،
باشقہ او اہل کؤزیدن آقمہ سین یاش.

۱۴۰۱ ییل، قوس آبی ۱۸- تاریخی سہ شنبہ گونی.

آتهلر كوني مناسبتى بيلن.

اوتوز بير بيل آتم وفاتلريگه،
تۇلدى، مهرلىرى كۇنگليمدە تيريك.
بېرگن اۇگيتلرى قولايغيمده دير،
قىل اۇغليم دېب: قۇلینگ كېلسە يخشيليك.

آته، اولادىگه سعادت ايستب،
اۇتكزر عمرىنى رنج و محنتده،
آنه تىلى-كۇنگىلى، فرزندى اوچون،
يخشى دعا بيلن، اېزگو نيتده.

آتهلر، اۇغليگه بوتون دنياده،
ياووزليكنى اصلا روا كۇرميدى،
آنهلر، دلبندى اوچون حياتده،
بير نفس مهر و شفقت سيز تورميدى.

آته مهري، تۇلقين اورر قلوبده،
سعادتلى فرزند اوچون هر دايم.
آته ايستك-آرزوسى دير تيلیده،
بختلى بۇلسين قيزيم دېب الھيم.

آته-آته ايکيسى دير اولوغ ذات،
اولرنينگ قدريني بيلمکليک کبرهک،
حيات چاغى قىليب خدمت لرينى،
عزت بېرىب کوزگه ايلمکليک کبرهک.

اگر حياتدن کوز يومگن بۇلسه لر،
روحلريگه دعا يۇللب قىلينگ شاد،
جايلرينى آرزو اپتیب اوچماخدن،
عقباسيني ايستنگ، تنگریدن آباد.

آتم اريغ روحلرينى شاد ايستب،
تنگرى تابوغيگه قىلديم التجا.
آتم اېزگو نيت لرينى اېسلب،
صدق دلیم بيله يۇله ديم دعا.

۲۰۲۲ يىل، جون آيى ۱
قوياش ۱۴۰۰ يىل

قىراو باسگن گُللر

بو كۆز اۋرگن گلستانگه، ينه بهار كېلر ميكن؟
قىراو باسگن بو گللرنى، قيتەدن كولدیدیرر ميكن؟
قرا بولوت باسگن كۆكنى، پارلاق قوياش چىقىب ينه،
قراغولردن قوتقەريب، كۆك باشىنى سىلر ميكن؟

نيچە يېل دیر بو اۋلكەدن تېنگليک كېتگن، عدالت يۇق،
خلقىمىزگە ياق قۇلیدن، تىنچلىک بىرلە فراغت يۇق،
اولوس بۇلدى خانە ویران توشىمىسيز باشلر قۇلیدن،
هر کیم دېر اۋز ایشىم يخشى، هېچ کىشى دە ندامت يۇق.

چارە سىزلىکلر قۇلیدن، قىغو - الم يوتر خلقىم،
دردیگە دارو اېتگودېک حاذق طبیب کوتر خلقىم.
تاپىلمسە بو وطنده دردیگە دوا بېرگۈچى،
رنج - المدن كۆز آچالمەى، حسرت يوتیب اۋتر خلقىم.

حقسيزليک حدّی دن آشدی ،خاتین - قیزگه بو وطنده،
بېريلمه‌دی اېرکین سؤزلش اذنی بیزگه بو وطنده،
قرا قيغو توشدی باشگه، قرا نیتلر قؤلیدن،
قالمه‌دی اصلا فراغت بیز و سیزگه، بو وطنده.

شوم نیتلر یاغديره‌دی قيغو تاشین ابلگه هر دم،
رحمسیزليک بیره قیلیب بو اولوسگه ظلم و ستم،
نی کورگیلیکلر کبتیردی آرتتیریب یوز رنج و کلفت،
کېچه - کوندوز بیزگه بؤلگن آذوق - آوقت بیلسنگیز، غم.

نی سؤزلر دیر حلاوتلی نی سازلر دیر محبتلی،
تؤلیب قيغوگه کؤنگیلر، باریسی رنج و محنتلی،
نی گلرده طراوت بار نی باغ صحنیده بلبلر،
نی فرصتلر اوتر خوش‌کام، نی دیر ایامی لذتلی.

قرا بولوت کوته‌ریلسین اؤلکه‌میزنینگ آسمانیدن،
بوشه‌سین یېری‌نینگ یوزی، باسقیچیلر جولانیدن،
کېچه - کوندوز تيله‌گیم شو اولوغ تېنگری تابؤغیدن،
قوتقرسین اېل - اولوسیمنی بو رنج بی پایانیدن.
شیرغان، ۱۴۰۱ ایپل، جدی آبی ۲ - جمعه کونی.

آغو قوشيلگن آش

باشگه توشدى قيته دن قرانغو تون،
خاتين - قيزلر حَقَى بۇليب پايما.
بيزنينگ يشه ياتگن توپراغ كۇرسنگيز،
ينه قيغو- المدين دير مالامال.

بيلمه ديم بو نې كون؟ بو قيسى حالت؟
كونسه ين غم ياغر اولوس باشيگه،
تاتلى فرصتلىر كېتىب قۇلدين،
آغو قوشيلدى ملت نينگ آشيگه.

اۇقىش و اۇرگه نيش يۇق قيز باله گه،
ايشلاوچى عياللر ايشدن بۇشه گن.
اۇلكه ميز هر كينت و قشلاقلريده،
بېنوا اېل غم توشه گين تۇشه گن.

آپه - سېنگلرگه بو مملكتده،
نصيهه يۇق قيغو- المدين باشقه.
قالمه دى اېل - اولوس اوچون بو زمان،
رنج و ذلّت، محنت و غمدن باشقه.

شوم نيتلر بيزنينگ وطنگه كېلگچ،
اۇلكه آسمانينى باسدى قرا تون.
يۇقالمسه ظلمت كېلتيروچيلر،
بو اۇلكه اهليگه يۇقدير ياروغ كون.

قانع شېرغان، ۱۴۰۱ يىل، جدى آيى ۹-جمعه كونى.

كۆكسى بریان

بیلیم قچان برابرلیک - تینگلیک کپلر اۆلكه میزگه؟!
سعادتلی فراغت کون نصیب بۇلر سیز و بیزگه،
أنس و ألفت بیر- بیراوگه ابل ایچیده رواجلانیب،
اؤقویش - ایشلش اجازهسی هم بېریلسه خاتین - قیزگه.

علم اؤرگه نیش تېنگری فرضی ابرکک - عیال اوچون ایرور،
بو حیات هم انسانلرگه کسب و کمال اوچون ایرور،
تېنگ اؤقیش و تېنگ اورگه نیش هر بیر کیشی نینگ حقى دیر،
تیریکلیک هر بیر لحظهسى بیلسنگ مثال اوچون ایرور.

ابرکین یشهش پیتی قچان کپلر بو بېنوا ابلگه؟!
ایریلیب بارو یۇقیدن، خانماندن جدا ابلگه،
عمر بویى محنت چیکیب، آرزو- ایستککه ایریشمهى،
تورلی بلاگه یولوقیب، یورهک بغرى یرا ابلگه.

ظالم حاکملر قۇلیدن اولوس دردی حددن آشدی،
برچه نینگ چیدم کاسهسى صبر ایتیشدن تۇلیب تاشدی،
عدالتسیزلیکنی کۇریب نیچهلر بۇلدى آواره،
بیر نیچهسى سنگر قوریب، بولرگه قرشى سواشدى.

بیلمه دیم بو وطن اهلی ازلدن می بختی قرا،
قانخور ظالملر قۇلیدن بغرى بریان، کۆكسى یرا،
بېگانهلر عیشین سوریب محفل توزر شادیانه،
قچانگچه بۇلسین وطن، اؤز اهلیگه ماتم سرا؟.

قانع، شبرغان، ۱۴۰۱- ییل، جدی آیى ۱۶- جمعه کونى

درد اوستيگه توگين

ساووغ هوا داستانيگه آچيلدى تيل،
قيش قۇلیدن عذابده دير بېنوا اېل،
اېل باشيگه جوده قتيغ كېلدى بو ييل.
قهرتان قيش عذابیدن دل پریشان.

دریا سویی تاش مېتیندېک قاتیب قالگن،
قوپاش نور و حرارتی یاتیب قالگن،
برودتگه هوا اوزین ساتیب قالگن،
نادار اولوس وضعیتى كۇپ دير یامان.

بو قار اېمس بلکه کته بير مصیبت،
بینوا و چاره سیزگه درد و محنت،
غریب لرگه كۇپ آرتیردی رنج و کلفت،
بونینگدېک کلفتلی قیشلردن الامان.

یۇقسیلیکلر آز ایردی می بو وطنده،
قۇیمه گندی تاب و طاقت جان و تنده،
درد اوستيگه توگين آرتدی بو میهنده،
هر لحظه دير نادار اولوس کۇنگلی ویران.

یپللیک ییلده کۆرمه گندېک بونده ی هوا،
منفی اوتئیز موزلی آقشام ساووغ فضا،
اېل باشیگه کېلدى ینه بو ماجرا،
قلتیرتمه جانگه کیریب ققشه دی قان.

اۆلکه میزده مصیبتلر حددن آشگن،
تورلی - تورلی ماجرالر تۆلیب تاشگن،
کیم دیر قیپن کون قرشی سیگه کوراشگن،
کیمدیر بونگه دوچ کېلیب بۆلگن ناتوان.

قتیغ قیشده یوقسیل کیشی دیر بېچاره،
یارب قیلگیل چاره سیزلرنی بیر چاره،
بوندن آرتیق اېلیم بۆلمه سین آواره،
اؤزینگ لطف اېت حالیمیزگه قادر رحمان.

شبرغان، ۱۴۰۱ اییل، جدی آیی ۲۳-جمعه گونی .

قىش عذابى

وطن اهلى دىر عذابده بو قهرتان قىش قۇلىدن،
احوالى اسرو پريشان بو قهرتان قىش قۇلىدن،
غريبلىر اوضاعى يامان، بو قهرتان قىش قۇلىدن.
بو يىل بو بختى شور اېلگه طبيعت هم بېردى عذاب.

بيراونىنگ اۋىي دىر ساووغ بيراونى آش و نانى يۇق،
ينه بىرتە يلانغاچ دىر كييم آلر توانى يۇق،
اوييده يشين بۇلسە هم پول تولشگە امكانى يۇق،
ققشتمە قىش عذابيدن نادار اولوس بغرى كباب.

قچانگچە ناتوان اېل يۇرسين يوتيب قيغۇ-الم ،
گە جۆرەتر زمان اهلى ايتيب اونگە جور و ستم،
گاھى طبيعت قۇلىدن كېلر باشيگە تورلى غم،
شو سبيدن هر بىرى نىنگ كۇنگليده بار مينگ اضطراب.

قىش هواسى بو يىل سالدى اېل تنيگە قلتيرتمە،
آچ يلانغاچ كيشيلرنىنگ جانىگە كيردى تيتيرتمە،
كسل - بېمار باله لرېن باسيب قپ - قيزيل ايسيتمە،
بىرىسى نىنگ يۇقسىللىكدن قىش فصليده وضعى خراب.

بيلمەديم بو شور بخت اولوس قچانگچە محنت چېكر،
حيات بويېچە غم يۇتېب عذاب و عقوبت چېكر،
تاقچان بو اولكە اهلى يوز تومن مشقت چېكر،
قى بىرىن اظهار اېتە يىن قىيىنچىلىك دىر بې حساب.

شېرغان، ۱۴۰۱ يىل، جدى آيى ۳۰-جمعه كونى.

قیغو- غم کوچی

قیش عذابى سىكىن سىكىن اېل باشىدىن كوتىرىلدى،
طراوتلى، بهار فصلى يۇرتىمىزگە قىتىپ كېلەر.
قەرتان قىش كونلىرىدە رنج و محنت چېكىن كىشى،
بو ۋلكەگە قدم قۇيىگن نو بهارنىنگ قدرىن بىلەر.

قىش ايزغىرىن ساووغيده يۇقسىل اولوس كۇردى عذاب،
اېندى كۇلكم هواسىگە هر بىرلىرى كۇز توتىرلەر.
يۇركلر باغدېك آچىلىپ ىشىل بهار آرزوسىده،
قىشده چېكىن عذابلىرىن بوتۇنلەيىن اۋنوتىرلەر.

اېندى اېتىرلر آرزو ىنگى يىلده ىنگى حىات،
آغىر كونلرنى اۋتكزىب رنج و محنت چېكىن دللەر.
قىغو- غملر كوچىن آرتىر الم كۇرگن يۇركلردن،
توزىب دشت و دَمَنلرده، اسرو شادىانه محفللر.

مُشَقَّتلى كونلر اۋتىب -كېچدى بو اولوس باشىدىن،
قىتە باشدىن كولىمسىرەب باقر يوزىگە طبيعت.
تورلى چېچكلر آچىلىپ هر يان ترەلسە ھېدىلرى،
بو حالتنى كۇرىب چىقىر اېسلىرىدىن رنج و محنت.
شېرغان، ۱۴۰۱-يىل، حوت آيى، ۵-نچىسى.

اۋسىم موسمى

بهار كېلدى دلەرگە، ينة طراوت ترهتيب،
مقدميگە يشيل كيينگن گل -چېچكلر كوكسين آچر.
كۈرگچ ياقيملى فضانى كۈنگيللرگە قۇوانچ اپنپ،
قيشدهگى قيغو -المىر، سېكىن - استه يېراق قاچر.

ينگى ييل كېلىشى بيلن، باغ و گلشنلر ايچيده،
تورلى چېچكلر آچىلىپ، ايپاريني ساچر هريان.
قمى-بلبلر سيرهشيب، باغ و چمن اراسيده،
چهچه اوريب قنات قاقيب بۇلر ينة مست و شادان.

طبيعيت فارم هواسى، دلگه طراوت بغيشلب،
حياتگه بيرر حلاوت ينگى كوكلمنينگ فضاسى.
بۇندهى ياقيملى فضا، كېزيب يۇرسه هر بير كيشى،
بغيشلر كونگيلگه راحت طبيعت فارم هواسى.

اۋنىم، اۋسىم موسمى دير، طراوتلى بهار فصلى،
زينت بېرىپ آچيلهدى، دلەلرده قيزيل گلر،
بېزهتر يېرىنىگ يوزىنى، باغ و چمنلر ايچيده،
هيد ترهتيب هر تامانگه، سوسن بيله قرنفلر.

اميدىم شو ينگى ييلده، راحت يشب، خۇر كيزه بليك،
تينچليك يۇرتگه حاكم بۇلىپ گلله سين آرزو- ايستهكلر.
ايناغە ليك -تينگ حقوقليك دورى كېلىپ اولكه ميزده ،
ابل اېرىشىپ مرادىگه هم قۇلگه كېلسين تيلكلر.

شېرغان، ۱۴۰۱ يىل حوت آيى ۱۲-سى، جمعه كونى.

قوروقچیلیک

اولکه داشلر کۈنگلی غمگه تۈلدى بو ییل ،
ایسّیق هوا قاوجیرتدی، اپکینزارنی.
یاز کپلمسدن بهار فصلی کونلریده،
میسسه لری بیردی کۈچ و اقتدارنی.

وطنیمده یلغوزگینه بۇ ییل اپمس،
نپچه ییل دیر یامغیر اۋرنیگه قُم یاغر.
اپکینچیلر، نی سوو توتر پیکال لرده،
نی آلدینگی، باتمان- باتمان خرمن آغر.

نپچه ییل دیر دریالردن سوو آقمیدی،
کۈکتلردن بوشه ب قالکن دره -سایلر.
چاروادارلر قۋی -قوزی سین آسره ی آلمی،
اۋز حالیکه حیران قالگن قنچه بایلر.

بهارده دريالر تۇليپ بير آقمهدى،
بولاكلرنينگ تينيق مُصفاً سوويدن.
قهرتان قيشنينگ قارى هم اپتمه ي اثر،
كۆرمهدى هېچ بهرهنى دريا، سوويدن.

نېچه ييل دير وطنيم اوضاعى بۇزوق،
گاھى اۋروش، گه قوروقچيليگ قۇليدن.
اۋنگه اپمس دير مساعد طبيعت هم،
نې سايىدن سوو آقمهدى، نې كوليدن.

بير طرفدن يۇقسىللىك و كمبغلىك،
ابل-اۋلوسنينگ احوالينى قىلگن خراب.
ينه بير يان طبيعت ناسازگارليگى،
بېرر مېنگه هر لحظه مېنگ رنج و عذاب.

يۇرتيمizde اۋرنه تيلسه برقرارلىك ،
يشاوچيلر كېزسه بونده امن و امان.
تينچىلىك كېلىپ، ينه بو اۋلكه ده بۇلسين!
زجر كورگن خلقيميزنينگ كونگلى شادان.

شبرغان، ۱۴۰۲ يىل، ثور آيى ۲۹- جمعه كونى.

ھجران تونى

حسرت اۋتيدە اۋرتەنىپ، قالمەدى صبر و طاقتىم،
كۈپ ياندىردىنگ فرقتىنگدە سېوگىلى يارىم سېن مېنى.
رحم اپتمەى حال زارىمگە كۈنگىل اۋيىن ويران اپتىب،
كۈپ زار و نالان ايلەدىنگ، زىيا نكارىم، سېن مېنى.

ھجران تونىن باشىم اۋزە سالىب نېچە كوندن بېرى،
بۈيىمگە يۈكلب بار غم، اپتدىنگ غمىن مېن خستەنى.
قىلگوم وفا عھدىمگە دېب، قۈيگن اپدىنگ قول و قرار،
باغلب توزاغ زلفىنگە مېن عاشق دلبستەنى.

اى دلبرىم ظلمىنگ قۈيىب، رحم اپت مېنگە موندن بويان،
تامھر و الفت باغيدە گل ىشنەسىن بخت يۈلدوزى.
معشوقە آچسە سوزگە لب، شَكْر لىيدن دُر ساجىب،
مرھم بۇلر هر يارەلى كۈنگىلگە لذتلى سۈزى.

بۇلدىم وصالىنگ ياديدە تون - كېچە لر زار و زبون،
آلدى قرار و طاقتىم ھمدم بۇلىب قيغو- الم .
نې تندە طاقت قالدى و نې دلدە صبر اى دلربا،
بىر التفات اپتگىل مېنگە، يۇق اپرسە اولدورگوسى غم.
شبرغان، ۱۴۰۲- يىل، جوزا آيى ۵- جمعه كونى.

زمان استبدادی

كون سه يين حددن آشدى زمان نينگ استبدادی،
زجر تارتيب قالمه دی يوره كده صبر و برداش.
فهم سيزلر قۇلیدن كۇنگيللرگه توشدى داغ،
كۇريب كۇرگوليكلرنى كۇزلردن آقه دی ياش،

گاه قۇلیدن آلينر بيلرمانلر نينگ ايشى،
يۇق نصيبه اولوسگه درد و محنتدن بۇلك.
بېتميز كيشيلرگه دوچ كېلرسن هر ساعت،
كوتمه بو منحوس اېلدن شر- مصيبتدن بۇلك.

نه قدرى بار انسان نينگ، ياوايىلر آلديده،
كېرەك اېمس بولرگه، ايش بيلرمان كيمسه لر.
فكر و ذكرى پول تۇپلش، يۇق باشقه بىر مقصدى،
وطن- اولوس نې دركار؟ فقط تۇلسه كيسه لر.

بولر نينگ قيلميشيدن يوره ك- بغير داغ- داغ،
دعا ايلنگ، عزيزلر، باتراق يۇقالسين كۇزدن.
نې معرفتگه حرمت، نې منزلتگه عزت،
نې خدمت نينگگه مجرا آلەسن بو ياووزدن.

رنجيمه گن كيشى يۇق، اوشبو بېزاريلردن،
لاشخور كلختلر كىي كۇز تيككن مقامينگگه.
نه بهالر ايشينگنى، نه بېرر قدر علمينگگه،
حرمت هم قايل بۇلمس يېديرگن طعامينگگه.

شبرغان، ۱۴۰۲- يىل جوزا آيى ۱۲-سى.

ایچکویر انسان

قنچهلر چوچوک دیر آته دېگن سؤز،
تېنگلسه یۆرهکلر تاپه دی راحت.
کېچه- کوندوز چېکر تورلی زحمتنی،
فرزندیمگه یره تی دېب فراغت.

آته دیر بیلسنگگیز تېنگری نعمتی،
بۇلر اولادینگه اسرو مهربان،
قیدیرسنگگیز بوتون دنیا یوزینی،
تاپیلمس اونینگدېک ایچکویر انسان.

حیاتنینگ اینگ بویوک قهرمانی او،
چېکه دی تون و کون فرزند اوچون جان،
سعادت ایسته یدی اؤغیل- قیزیگه،
تېنگری درگهیدن، هر لحظه-هرآن.

آتهلر مرادی-مقصدی شو دیر،
کېزسه اولادلری شاد و شادمان.
دایما جهانده بختیار یَشَبْ،
بۇلسه معرفتلی اولوغوار انسان.

حیات قیدی دهگی آته جانلرگه ،
تېنگریدن ایسته یمن بختیار حیات.
حیاتدن کۆز یؤمگن آته جانلرنینگ،
روحلری شاد بۇلسین، جایلری جَنَات.

شبرغان، ۱۴۰۲-ییل، جوزا آیی ۲۶-سی.

يۇقسىللىك دردى

قربان هييت اېمس بو يىل قىزىق چندان اۆلكه مېزده،
كۆرېنمىدى بېر اۆلكه داش شاد و خندان اۆلكه مېزده،
اولوس كۆنگلى رنج و غمدن دېر پېريشان اۆلكه مېزده،
يۇقسىللىك و نادارلىكدن اېل بغرى قان اۆلكه مېزده،
قېرى يۇقلىر هييت كوني آيت نېمەنى قىلسىن قربان؟

بو اۆلكه دە قنچە - قنچە اېر يېگىتلر قربان بۇلدى،
ايرىلىب اۋى و جايىدن، نېچە بې خانمان بۇلدى،
وطن حفظى دېب بو يۇلىدە، نېچەلر بې نشان بۇلدى،
نېچەلر اولوس قانىدن، تىنقىلى قەرمان بۇلدى،
كېلرمو دېب قېتە باشدن يۇرتىمىرگە امن و امان،

يىللر بويى زجر كۆرگن يۇقسىللىكدە بېنوا اېل،
دردىگە دار و تاپالمەى ھريان باردى بېدوا اېل،
مدام درد و غم اۋتىگە، اۋرتەنىب بۇلدى ادا اېل،
عمر بويى محنت چېكىدى مونچە ناحق-ناروا اېل،
بۇلدى آخر ملكىمىزگە، ايرتىقچىلر كېلىب سلطان.

بیر طرفدن ایسیغ هوا بیر تامان یوقسللیک درد،
کوتاریلر کؤککه تامان مسکین ابل‌نینگ آه سردی،
بیررسی جان چپکیب اهل و اولادیگه نان اختردی،
هییتده هم قووانمیدی بولرنینگ قلب پُردردی،
اؤتر- اؤتمس کونی بیرله، اؤز حالیکه قالیب حیران.

تبنگریم اؤزینگ میسر قیل یورتیمیزگه فراوانلیک،
خلقیمیزگه نصیب ایله، خورسندلیک و شادمانلیک،
رحم ایتیب اؤز لطفینگ بیله اؤرنتگیل، امن و امانلیک،
قانعنینگ تیله‌گی شو دیر ابلگه بؤلسه کامرانلیک،
اؤنده اولوس کؤزی توییب تویه-هوکوز قیلر قربان.
شبرغان، ۱۴۰۲-ییل سرطان آیی ۲-سی جمعه کونی.

هييت

هييت كونلريده جيمليک دير بو ييل،
سپوينرلى بير سؤزگه بارمه يدى تيل،
بيرمده يۇق کپزيش، بير-بيرنى کؤریش،
هَمّه سيگه بؤلگن کرونا دليل.

قيدن کبلدى «کوويد» ديگن کثافت،
ساليب ابل باشيگه يوز تورلى آفت،
هييت - بيرهمنى هم بوزيب تشلهدى،
قؤيمهدى حياتده ذره چه راحت.

بيرهمنينگ آلدينگى جمع و جوشى يۇق،
هېچ کيمنينگ کپزيشگه اصلا خوشى يۇق.
يورهلر سينگن و يوزلر سينيققن،
کيشيلر آلدينگى تنه- توشى يۇق.

قربان هييت قربانليکلر ايامى،
وفادارليک فداکارليک انجامى،
ابراهيم دېک راضى بؤلسه قضاگه،
توتيلر تاريخده هر کيمنينگ نامى.

قالمهدى هېچ ايشده صدق و صداقت،
رياکارليک بؤلگن هر کيمگه عادت،
کؤزگه توپراق اورر تاپسه وقتينى،
يۇق ابل آره سیده، تۇغرى قضاوت.

بیر زمان بیرهملر بی مثال ابدی،
یوره کلر خوشلیکدن مالامال ابدی،
کۆچه- کۆیلر تولیب کبلیم- کبتیمدن،
ابل- اولوسگه عجب خوش احوال ابدی.

اما بو بیل یۇق اونچه کبلیم- کبتیم،
همه اؤز اوییده تورگن ایم - سیم،
قۇلاقلرگه کبلمس بیر دلربا سبس،
طراوت نغمه سی قالدیریلگن جیم.

قیغو چیکمه کۇنگلیم، زمان اۇتهدی،
یخشیلیک، یامانلیک اۇرنین توتهدی،
بخت و سعادت ایشیگی آچیلیب،
آخرینه سیز و بیزنی کوتهدی.
شبرغان، ۱۳۹۹- ییل ۳ اسد

قینب تاشگن ستم

اۆلكه داشلر تیز بیرلەشینگ، باسقینچیلر حددن آشدى،
بولر اپتگن ستملری یۆرکلرده قینب تاشدى،
اېر بیگیتلر وطن اوچون جانیدن کپچدی- کوراشدی،
یاولر کپلیب توزماقچیلر یۆرتیمیزده وزیرستان.

اجنبی باستیریپ کپلدى، غفلت اویقوسیدن تورونگ،
یاش و قزیرلر بیرلەشیپ، دشمن نینگ باشیگه اورونگ،
اویینگیز آلماقچی بۆلگن غنیملرنی نری سورونگ،
یاولر کپلیب توزماقچیلر یۆرتیمیزده وزیرستان.

سيز باتورلر اولادی سیز، یاوگه اصلا بۇیین سۇنمگ،
اولر نینگ یالغان سۇزیگه قناعت ایلمەنگ- کونمگ،
ایچکی یاولرنی هم اصلا اۇزینگیزگه دۇست توشونمگ،
یاولر کپلیب توزماقچیلر یۆرتیمیزده وزیرستان.

شوم ایاقلر کپلگن بیرى، وطن آیلندی زندانگه،
ایش بیلرمن سرنوشتى، قالدى نېچه بیر نادانگه،
قۇلیدن آلدیلر ایشنى، هر بیر بهانه- عنوانگه،
یاولر کپلیب توزماقچیلر، یۆرتیمیزده وزیرستان.

تورک ایلاتى هشیار بۇلینگ، بلا اېنر باشینگیزگه،
بو الداوچی حیلەگرلر، آغو قوشر آشینگیزگه،
حُریششگه امان بېرمس، اصلا قزى- یاشینگیزگه،
یاولر کپلیب توزماقچیلر یۆرتیمیزده وزیرستان.

شبرغان، ۱۴۰۲ ییل، سرطان آیى ۱۷ نچى سى

دردلی ترانه

بورکده اوچقون آتگچ آه روحی،
کۆزیم آسمانیگه یاغدیردی یولدوز
کۆنگیل ایچره چیدم قورگن بناسین،
یاشیم تولقونلری ییقدی قیلیب توز.

بوتون قیغوگه چومدی باشده اویلاو،
سیریقدی هر تامان دردلی ترانه.
قوریدی-ققشهدی تامیرده سبۆگی،
قۇوانچ دن قالمهدی بېلگی، نشانه.

چوریدی دلدهگی اېسکی محبت،
دیمیققن اینیگن تویغو قۇلیدن.
باسیب آھیم قماشین ظلمت اشکی،
چیقہ بیلمس سؤزیم بۇغزیم یۇلیدن.

تیریکلیک ایله نیب بیر ماجراگه،
تیلک، تاش بیرله یوغریلگن قۇلیدن.
سبپر اورمس یورهککه کبلیتیریب قار،
هوس نینگ موزگه ایلنگن کۇلیدن.

اولوس می؟ خلق می؟ یا اېل غمیده،
کون و تون آه تارتیب قان یوتر شعر.
اوریب امید کۆزگوسینی تاشگه،
اؤزیگه یاسنی همدم توتر شعر.

۱۳۹۴ ییلی، شبرغان

اۇقیتووچى

اۇقیتووچیم، سېنگە مېنگلرچە آلقیش،
سېن اۇرگندینگ مېنگە درس وفانى.
آچیب بخت و سعادت نینگ یۇلینی،
تنتیدینگ هم مېنگە آق و قرا نی.

بیلیمدن بهره آلسین دېب اۇقووچیم
همیشه سعى و کوشش ایلر استاد.
قۇوانیب معنوی اولادیگه او،
بولر بو اېزگو نیت بیرله دلشاد.

بیراونینگ نامی آسمانلرگه یېتگن،
اۇقیتووچىسى چېککن زحمتیدن.
بیراوگه بۇلدى عز و جاه نصیبه،
اۇقیتووچىگه قۇیگن خۇرمتیدن.

اېریشالمس اۇقووچى منزلتگه،
اونگه یۇللاوچىلىک قىلمسه استاد.
اوشندهىکیم بۇلرمیش سوو بېرىشدن،
تینیق تیمیر، قتیغ برداشلى فولاد.
شبرغان ۱۴۰۲ ییل

۱

بو جهانده انس و الفت نینگ نشانى آنه دير،
شفقت و مهر و وفا هم صبر كانى آنه دير،
آنه نینگ تربيتيدن باله يبتگه ي وايه گه،
شبهه سيز، فرزند نینگ تاج كيانى آنه دير.

۲

وطن، عشق ننگده جان و تن تصدق،
تن و جان سېنگه، اى ميهن تصدق،
توشيبسن بير نېچه نا اهل قۇليگه،
غرور و عزت نینگ بۇلگن تصدق.

۳

تاپيلمس سېن اوچون بير صادق اوغلان،
غرور نینگ اسره گووچى شانلى انسان،
سېنى قۇتقرسه اېردى ياو قۇليدن،
كېچيب باشدين، قىليب جانينى قربان.

۴

وطن، اى آنه توپراغيم امان بۇل،
يشيل-يشناق، هميشه-هر زمان بۇل،
نصيبنگ تينچليك بۇلسين هميشه،
جهان بارىچه شاد و شادمان بۇل.

۵

كۇز ننگ جادوسى يۇق آھوى چينده،
تاپيلمس سېنگه تېنك مشرق زمينده،
قاشينگدن دير خجالت، كۇك هلالى،
عدالت بۇلسه گر عين اليقينده.

۶

كۈزىنگ يولدوز، يوزىنگ كوزگو كىبى صاف،
ساجىنگ تون، آى يوزىنگ دىر كان انصاف.
دېرزه دن قره ب آلدىنگ قاراريم،
بىرى كېل اېندى مېنگه ايله ب الطاف.

۷

يورەككە تاپدى يۇل تا سېوگى يىلى،
كۈز اويقو سىزلىگى، مېرىنگ دىلى.
تانىش بۇلدى كۇرىب آشفته حاليم،
محبت بزمىدە آفاق اېلى.

۸

كۈنگول كۈزگوسىدە كۇرگچ يوزىنگنى،
نظارت چاغىدە چولپان كۈزىنگنى،
تىنىمسىز سىرەشەدى قلىغاچلر،
دېرزه دن اىشىتكندە سۇزىنگنى.

۹

كۈزىنگ جادوسى قىلگن تىلبە كۈنگلىم،
يوزىنگ كۇرگچ اولر بې شەبە كۈنگلىم.
كېلىب بىر باقىشىنگ بىرلە توزەتگىل،
يۇق اېرسە يۇق اولر غم بىرلە كۈنگلىم.